

Středočeský kraj

**Dlouhodobý záměr
vzdělávání a rozvoje vzdělávací
soustavy ve Středočeském kraji
2020-2024**

Březen 2020

Obsah

Úvod.....	5
1. Sociální a ekonomická charakteristika Středočeského kraje.....	6
1.1. Sídlní struktura	6
1.2. Vývoj obyvatelstva.....	7
1.3. Vývoj počtu obyvatel ve věkových skupinách odpovídajících jednotlivým stupňům vzdělávání.....	7
1.4. Vzdělanostní struktura obyvatelstva	9
1.5. Ekonomická charakteristika	11
1.6. Trh práce	12
1.7. Nezaměstnanost a uplatnění absolventů na pracovním trhu	13
2. Vyhodnocení plnění prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji 2016-2020	19
2.1. Předškolní vzdělávání.....	19
2.2. Základní vzdělávání	21
2.3. Střední vzdělávání	23
2.4. Vyšší odborné vzdělávání.....	25
2.5. Základní umělecké a jazykové vzdělávání	26
2.6. Školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, školská poradenská zařízení a školská zařízení pro preventivně výchovnou péči.....	27
2.7. Zájmové vzdělávání.....	29
2.8. Celoživotní učení.....	30
2.9. Mezinárodní spolupráce.....	33
2.10. Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO)	33
2.11. Trh práce a vzdělávání	34
3. Strategie rozvoje vzdělávání na období let 2020-2024	37
3.1. Předškolní vzdělávání.....	37
3.1.1. Vliv demografického vývoje na předškolní vzdělávání	37
3.1.2. Současný stav mateřských škol	39
3.1.3. Aktivita Středočeského kraje	40
3.1.4. Prioritní cíl a opatření.....	41
3.2. Základní vzdělávání	44

3.2.1.	Vliv demografického vývoje na základní vzdělávání	45
3.2.2.	Současný stav základních škol	46
3.2.3.	Aktivita Středočeského kraje	47
3.2.4.	Propojení základních škol a středních škol.....	48
3.2.5.	Prioritní cíl a opatření.....	49
3.3.	Střední vzdělávání	52
3.3.1.	Vliv demografického vývoje na střední vzdělávání.....	53
3.3.2.	Současný stav středních škol	54
3.3.3.	Podpora středního odborného vzdělávání ve Středočeském kraji	56
3.3.4.	Stipendijní program	57
3.3.5.	Dojížděkovost žáků ze Středočeského kraje na pražské střední školy	59
3.3.6.	Vývoj oborové struktury středních škol.....	61
3.3.7.	Nástavbové studium	62
3.3.8.	Závěrečné zkoušky	62
3.3.9.	Prioritní cíl a opatření.....	64
3.4.	Vyšší odborné vzdělávání.....	69
3.4.1.	Vývoj oborové struktury vyšších odborných škol	70
3.4.2.	Spolupráce s vysokými školami a výuka bakalářských studijních programů na vyšších odborných školách	71
3.4.3.	Prioritní cíl a opatření.....	72
3.5.	Základní umělecké vzdělávání	74
3.5.1.	Prioritní cíl a opatření.....	77
3.6.	Jazykové vzdělávání	78
3.6.1.	Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky	78
3.6.2.	Jazykové vzdělávání v regionálním školství	78
3.6.3.	Prioritní cíl a opatření.....	79
3.7.	Školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a školská zařízení pro preventivně výchovnou péči	80
3.7.1.	Dětské domovy.....	80
3.7.2.	Střediska výchovné péče	80
3.7.3.	Prioritní cíl a opatření.....	81
3.8.	Školská poradenská zařízení	82

3.8.1.	Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje.....	83
3.8.2.	Práce Pedagogicko-psychologické poradny Středočeského kraje s mimořádně nadanými dětmi.....	84
3.8.3.	Pedagogicko-psychologické poradny jiných zřizovatelů	84
3.8.4.	Speciálně pedagogická centra	85
3.8.5.	Prioritní cíl a opatření.....	85
3.9.	Zájmové vzdělávání.....	86
3.9.1.	Střediska volného času	86
3.9.2.	Školní družiny a kluby	87
3.9.3.	Prioritní cíl a opatření.....	89
3.10.	Domovy mládeže	91
3.10.1.	Prioritní cíl a opatření.....	92
3.11.	Pracovníci v regionálním školství.....	92
3.11.1.	Prioritní cíl a opatření.....	93
3.12.	Další vzdělávání.....	94
3.12.1.	Další vzdělávání pedagogických pracovníků	94
3.12.2.	Další vzdělávání v rámci celoživotního učení, další vzdělávání ve veřejné správě a v sociálních službách, další vzdělávání seniorů	96
3.12.3.	Prioritní cíl a opatření.....	98
3.13.	Mezinárodní spolupráce	100
3.13.1.	Prioritní cíl a opatření.....	101
3.14.	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta.....	101
3.14.1.	Prioritní cíl a opatření.....	102
3.15.	Primární prevence rizikového chování	103
3.15.1.	Prioritní cíl a opatření.....	105
3.16.	Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných	105
3.16.1.	Prioritní cíl a opatření.....	106
3.17.	Sledování a průběžné vyhodnocování kvality počátečního vzdělávání.....	107
3.17.1.	Prioritní cíl a opatření.....	108
3.18.	Řízení regionálního školství	108
3.18.1.	Prioritní cíl a opatření.....	109
4.	Financování regionálního školství	110

4.1. Financování ze státního rozpočtu	110
4.2. Financování z rozpočtu kraje	111
4.3. Financování z operačních programů a dalších dotačních zdrojů	113
Příloha	116
Použité zdroje	124
Seznam zkratek	125

Úvod

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Středočeského kraje 2020-2024 vychází z Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019-2023 a navazuje na Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Středočeského kraje 2016-2020. Je v pořadí již šestým koncepčním a zároveň strategickým dokumentem, který definuje potřeby, záměry a cíle vzdělávací politiky Středočeského kraje. Při tvorbě Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Středočeského kraje 2020-2024 se vycházelo z dokumentů a informací poskytnutých Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, dále z dokumentů Českého statistického úřadu, Národního ústavu pro vzdělávání a Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky. Důležitým zdrojem údajů byla také vlastní šetření Odboru školství Krajského úřadu Středočeského kraje (dále jen ŠKS).

Dokument nabízí komplexní pohled na situaci ve Středočeském kraji počínaje sociální a ekonomickou charakteristikou přes vyhodnocení plnění prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji 2016-2020 a strategie rozvoje vzdělávání na období let 2020-2024 až po financování regionálního školství.

Pojem „kapacita“ školy nebo školského zařízení užívaný v tomto dokumentu označuje nejvyšší povolený počet dětí, žáků a studentů ve škole nebo školském zařízení, včetně jejich odloučených pracovišť, lůžek, stravovaných, tříd, skupin nebo jiných obdobných jednotek, uvedený v rozhodnutí o zápisu do rejstříku škol a školských zařízení.

1. Sociální a ekonomická charakteristika Středočeského kraje

1.1. Sídlní struktura

Středočeský kraj je největším a nejlidnatějším krajem České republiky s největším počtem obcí. Kraj zabírá téměř 14 % území České republiky se svou rozlohou 10 928,4 km² a je přibližně dvakrát větší, než je průměrná rozloha kraje v ČR. Kraj zcela obklopuje hlavní město Prahu a sousedí téměř se všemi českými kraji kromě Karlovarského kraje a moravských krajů. Jeho reliéf je poměrně málo členitý. Sever a východ je rovinatý, na jihu a jihozápadě převládají vrchoviny.

Území Středočeského kraje se dělí na 12 okresů. Rozlohou je největší okres Příbram, nejmenším okresem je okres Praha-západ. Kraj se dále dělí na 26 správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Největším správním obvodem obce s rozšířenou působností je obvod Mladá Boleslav, do kterého spadá 98 obcí, naopak správní obvod v Lysé nad Labem tvoří pouze 9 obcí.

Obrázek č. 1: Administrativní členění Středočeského kraje

Zdroj: Mapový portál Středočeského kraje

Ve Středočeském kraji bylo k 31. 12. 2018 celkem 1 144 obcí (tj. 18,3 % z celkového počtu obcí v České republice), z nichž 876 mělo méně než 1 000 obyvatel. Největší počet obcí byl soustředěn v okrese Příbram (120 obcí) a Mladá Boleslav (120 obcí), nejmenší počet obcí měl okres Mělník (69 obcí). Statut města byl přidělen 84 obcím, Kladno a Mladá Boleslav byly navíc statutárními městy. Mezi pět největších měst v kraji patří Kladno, Mladá Boleslav, Příbram, Kolín a Kutná Hora. Středočeský kraj jako jediný kraj nemá své krajské město, krajský úřad tak sídlí v hlavním městě Praze.

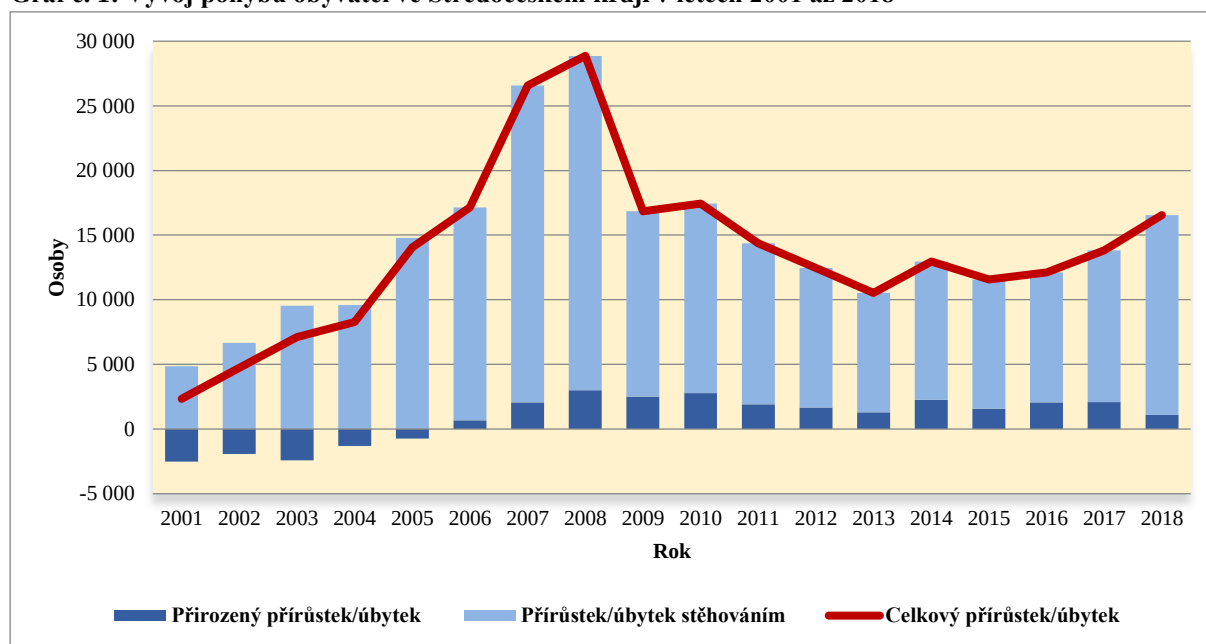
1.2. Vývoj obyvatelstva

K 31. 12. 2018 měl Středočeský kraj celkem 1 369 332 obyvatel a byl nejlidnatějším krajem České republiky. Okresem s největším počtem obyvatel byl okres Praha-východ (180 945 obyvatel), přes 100 000 obyvatel žilo také v okresech Kladno, Praha-západ, Mladá Boleslav, Příbram, Mělník a Kolín. Naopak populačně nejmenším byl okres Rakovník (55 565 obyvatel). Hustota zalidnění Středočeského kraje k 31. 12. 2018 činila 125,3 obyvatel na km², což řadilo Středočeský kraj mezi řidčeji zalidněné kraje (hodnota byla pod celorepublikovým průměrem 135 obyvatel na km²).

Demografický vývoj kraje se začal výrazně měnit ve druhé polovině devadesátých let minulého století, zejména díky výstavbě satelitních obytných celků v okolí Prahy. Počet obyvatel začal pravidelně přibývat převážně v důsledku přírůstků stěhováním. Do kraje se vzhledem k dobré poloze přistěhovalo velké množství mladých lidí, kteří zde zakládají své rodiny. Díky tomu došlo k postupnému snížení přirozeného úbytku a počínaje rokem 2006 se v kraji rodí více dětí, než kolik umírá osob. Průměrný věk obyvatel Středočeského kraje dosáhl v roce 2018 nejnižší hodnoty mezi všemi kraji (41,2 let).

Vývoj pohybu obyvatel ve Středočeském kraji v letech 2001 až 2018 je znázorněn v následujícím grafu.

Graf č. 1: Vývoj pohybu obyvatel ve Středočeském kraji v letech 2001 až 2018

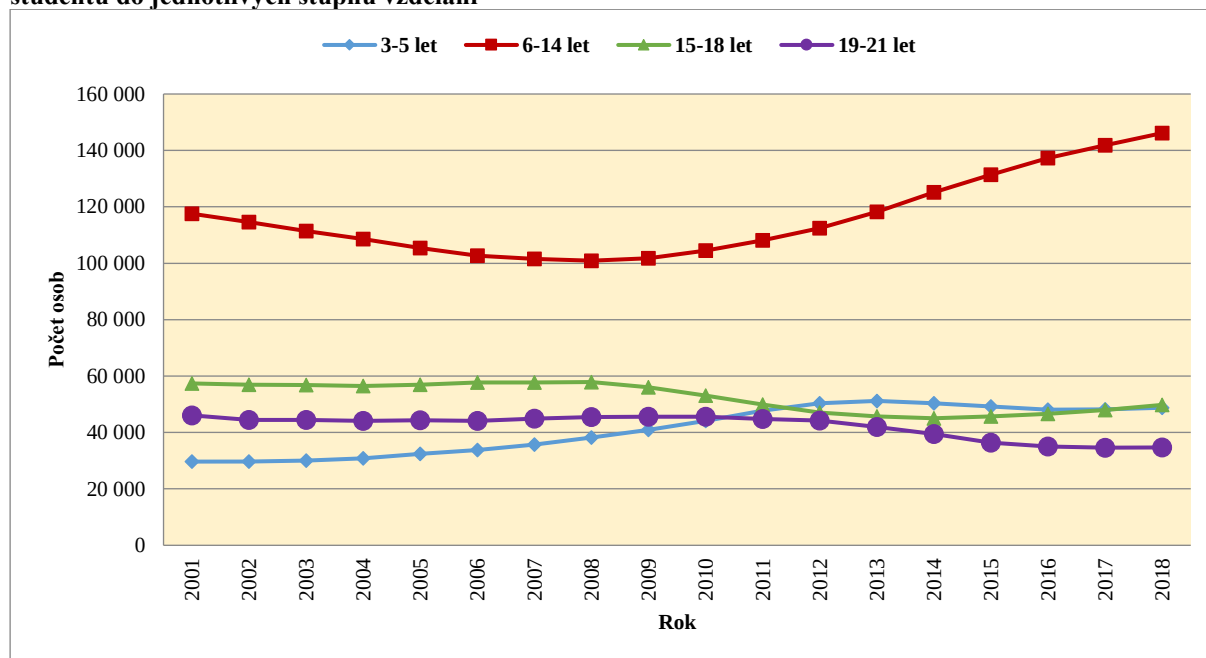
Zdroj: ČSÚ

1.3. Vývoj počtu obyvatel ve věkových skupinách odpovídajících jednotlivým stupňům vzdělávání

Pro stanovení vzdělávací politiky kraje v dalších letech je důležité sledovat a vyhodnocovat demografický vývoj populace ve věkových skupinách odpovídajících jednotlivým stupňům vzdělávání.

V níže uvedeném grafu je zachycen demografický vývoj ve Středočeském kraji dle věkových skupin obvyklého nástupu dětí, žáků a studentů do jednotlivých stupňů vzdělání od roku 2001 do roku 2018.

Graf č. 2: Demografický vývoj ve Středočeském kraji dle věkových skupin obvyklého nástupu dětí, žáků a studentů do jednotlivých stupňů vzdělání

Zdroj: ČSÚ

Ve věkové skupině 3-5letých docházelo od roku 2001 až do roku 2013 k nárůstu počtu dětí. Následně v období let 2014-2016 došlo k poklesu počtu dětí a v roce 2017 byl zaznamenán mírný nárůst. Nárůst pokračoval i v roce 2018 (meziročně o 609 dětí, tj. o 1,3 %). Ve vývoji skupiny 6-14letých nadále pokračoval pozitivní trend, od roku 2009 je patrný každoroční nárůst v této kategorii. Mezi lety 2017 a 2018 činil přírůstek 4 321 žáků (3,0 %). Ve věkové skupině 15-18letých docházelo v období let 2009-2014 k poklesu počtu žáků. Od roku 2015 docházelo k nárůstu, který v roce 2018 meziročně činil 1 776 žáků (3,7 %). Věková skupina 19-21letých vykazovala od roku 2011 pokles. Až v roce 2018 byl zaznamenán mírný nárůst, který ve srovnání s předchozím rokem činil 94 osob (0,3 %).

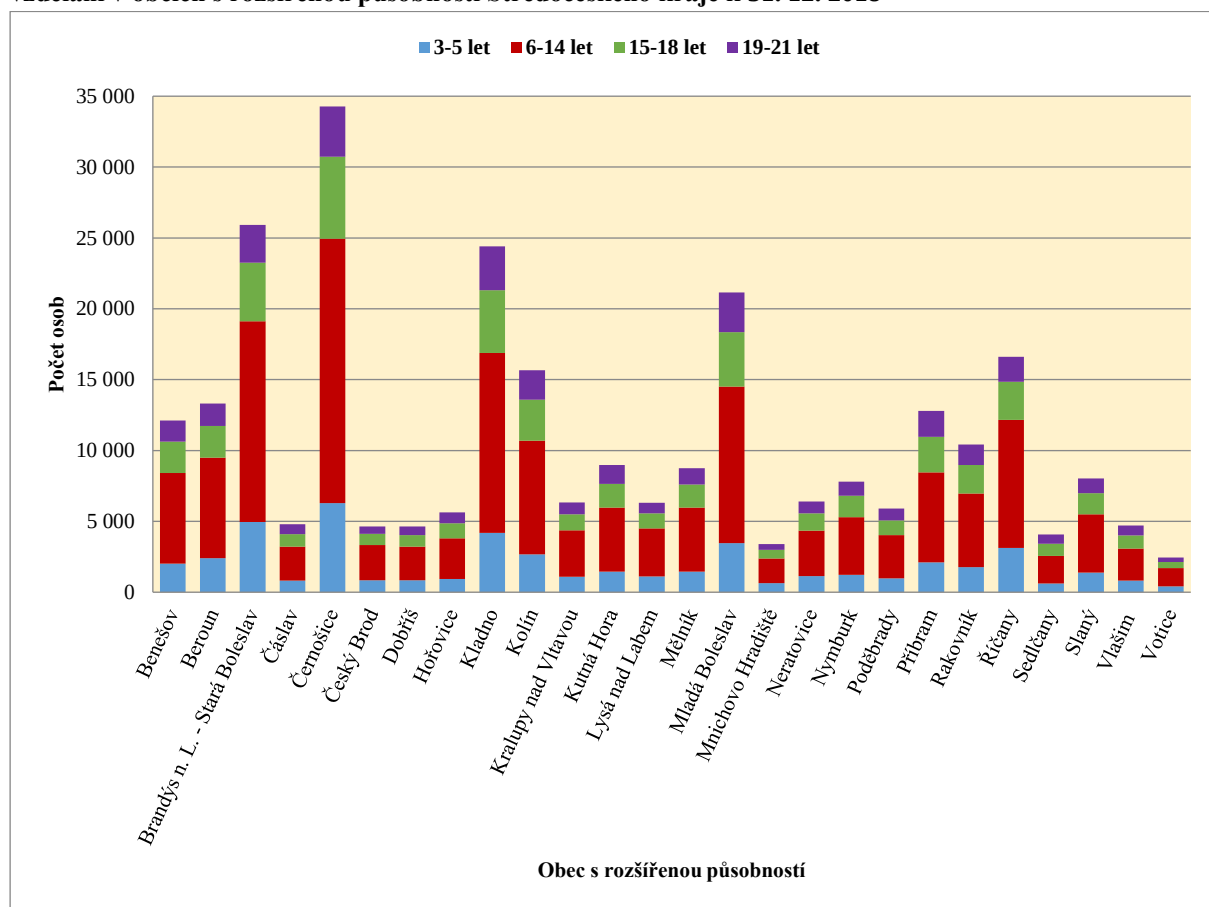
V následující tabulce je uveden podíl věkových skupin na celkovém počtu obyvatel ve Středočeském kraji a v České republice v roce 2018.

Tabulka č. 1: Podíl věkových skupin na celkovém počtu obyvatel v roce 2018 (v %)

Území	3-5 let	6-14 let	15-18 let	19-21 let
Středočeský kraj	3,6	10,7	3,6	2,5
Česká republika	3,1	9,5	3,5	2,6

Zdroj: ČSÚ

Z hlediska velikosti věkových skupin obvyklého nástupu dětí, žáků a studentů do jednotlivých stupňů vzdělání existují v rámci Středočeského kraje velké rozdíly mezi jednotlivými obcemi s rozšířenou působností, což je patrné z následujícího grafu, kde je uveden stav k 31. 12. 2018.

Graf č. 3: Velikost věkových skupin obvyklého nástupu dětí, žáků a studentů do jednotlivých stupňů vzdělání v obcích s rozšířenou působností Středočeského kraje k 31. 12. 2018

Zdroj: ČSÚ

Ve všech sledovaných věkových skupinách dosahovala nejvyšších hodnot obce s rozšířenou působností (dále ORP) Černošice, následovaná ORP Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (druhá nejvyšší hodnota věkové skupiny 3-5 let a 6-14 let, třetí nejvyšší hodnota věkové skupiny 15-18 let a čtvrtá nejvyšší hodnota věkové skupiny 19-21 let) a ORP Kladno (druhá nejvyšší hodnota věkové skupiny 15-18 let a 19-21 let, třetí nejvyšší hodnota věkové skupiny 3-5 let a 6-14 let). Naopak nejnižších hodnot ve sledovaných věkových skupinách dosahovala ORP Votice.

1.4. Vzdělanostní struktura obyvatelstva

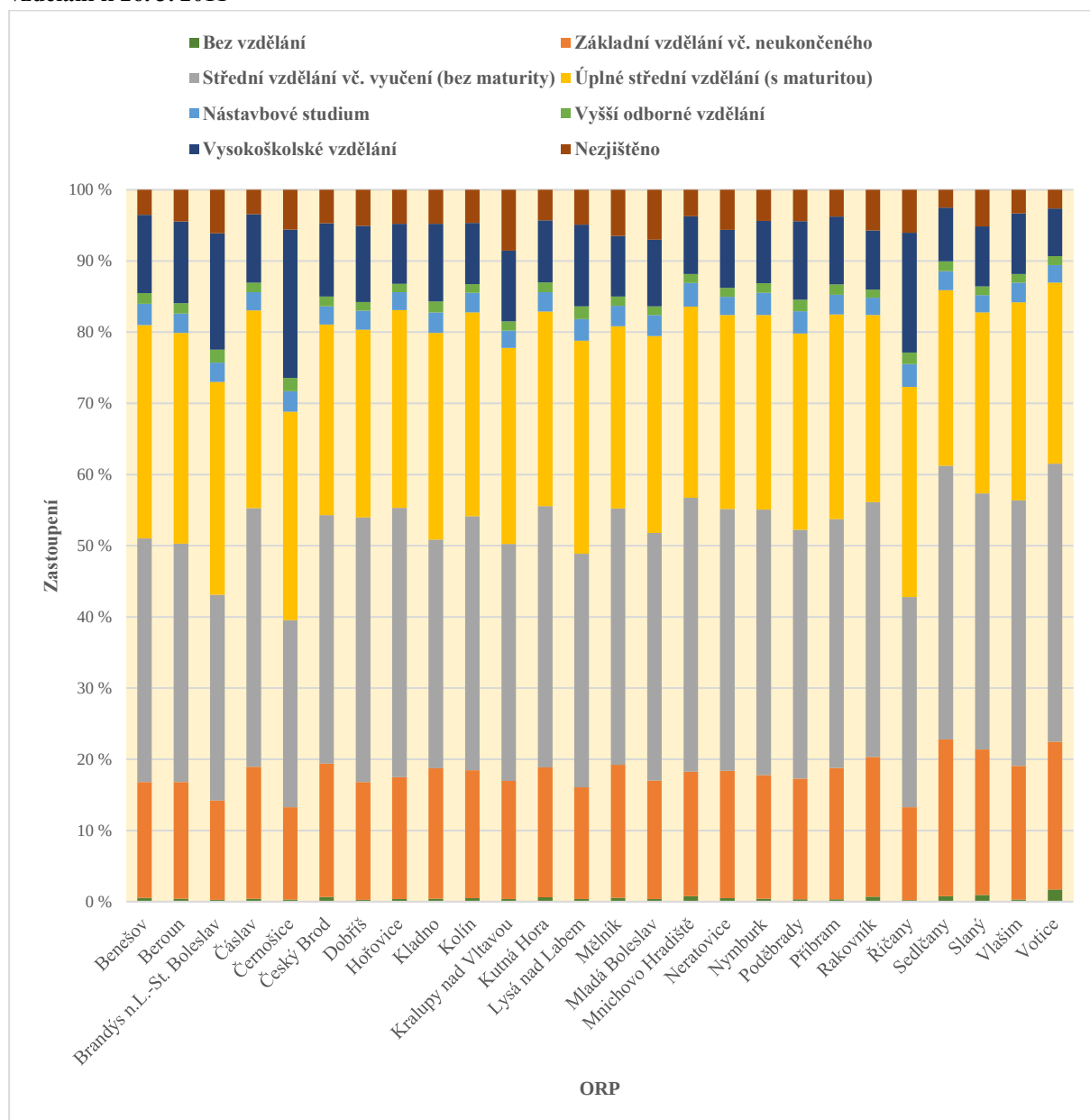
K 26. 3. 2011 bylo ve Středočeském kraji celkem 1 089 911 obyvatel ve věku 15 a více let. Z tohoto počtu bylo 4 868 obyvatel bez vzdělání (0,45 %), 184 254 obyvatel se základním vzděláním včetně neukončeného (16,91 %), 366 322 obyvatel se středním vzděláním včetně vyučení bez maturity (33,61 %), 307 284 obyvatel s úplným středním vzděláním s maturitou (28,19 %), 30 599 obyvatel s nástavbovým vzděláním (2,81 %), 15 844 obyvatel s vyšším odborným vzděláním (1,45 %) a 124 875 obyvatel s vysokoškolským vzděláním (11,46 %). U 55 865 obyvatel (5,13 %) nebylo nejvyšší ukončené vzdělání zjištěno.

Z celkového počtu obyvatel na území České republiky ve věku 15 a více let bylo k 26. 3. 2011 celkem 0,47 % obyvatel bez vzdělání, 17,56 % obyvatel se základním vzděláním včetně neukončeného, 32,99 % obyvatel se středním vzděláním včetně vyučení bez maturity, 27,10 %

obyvatel s úplným středním vzděláním s maturitou, 2,77 % obyvatel s nástavbovým vzděláním, 1,31 % obyvatel s vyšším odborným vzděláním, 12,46 % obyvatel s vysokoškolským vzděláním a u 5,33 % obyvatel nebylo nejvyšší ukončené vzdělání zjištěno.

V následujícím grafu je uvedeno zastoupení obyvatel jednotlivých obcí s rozšířenou působností Středočeského kraje podle nejvyššího dosaženého vzdělání k 26. 3. 2011. Aktuálnější data nejsou k dispozici.

Graf č. 4: Zastoupení obyvatel jednotlivých obcí s rozšířenou působností podle nejvyššího dosaženého vzdělání k 26. 3. 2011

Zdroj: ČSÚ, Sčítání lidu, domů a bytů 2011

Nejvyšší podíl obyvatel bez vzdělání byl v ORP Votice (1,72 %), naopak nejnižší podíl byl v ORP Říčany (0,21 %). Nejvyšší podíl obyvatel se základním vzděláním (včetně neukončeného) měla ORP Sedlčany (21,99 %) a Votice (20,76 %). Nejnižší podíl obyvatel se základním vzděláním (včetně neukončeného) měla ORP Černošice (12,97 %) a Říčany (13,07 %). Podíl obyvatel se středním vzděláním včetně vyučení (bez maturity) byl nejvyšší

v ORP Votice (39,03 %), Mnichovo Hradiště (38,48 %) a Sedlčany (38,45 %), tento podíl byl naopak nejnižší v ORP Černošice (26,30 %) a Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (28,90 %). Nejvyšší podíl obyvatel s úplným středním vzděláním s maturitou byl v ORP Benešov (29,96 %) a Lysá nad Labem (29,93 %), tento podíl byl nejnižší u ORP Sedlčany (24,67 %). Podíl obyvatel s nástavbovým vzděláním byl nejvyšší v ORP Mnichovo Hradiště (3,36 %) a nejnižší v ORP Kralupy nad Vltavou (2,43 %). Podíl obyvatel s vyšším odborným vzděláním byl nejvyšší v ORP Černošice (1,87 %) a nejnižší v ORP Rakovník (1,15 %). Nejvyšší podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním byl v ORP Černošice (20,80 %), Říčany (16,80 %) a Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (16,34 %). Nejnižší podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním měla ORP Votice (6,67 %) a Sedlčany (7,57 %). Vyšší úroveň dosaženého vzdělání mělo obyvatelstvo Středočeského kraje zejména v obcích s rozšířenou působností v okolí hlavního města Prahy.

1.5. Ekonomická charakteristika

Poloha Středočeského kraje významně ovlivňuje jeho ekonomickou charakteristiku. Úzká vazba s hlavním městem a hustá dopravní síť činí polohu kraje mimořádně výhodnou. Kraj je pro Prahu významným zdrojem pracovních sil, doplňuje pražský průmysl, zásobuje Prahu potravinami, poskytuje Praze svůj rekreační potenciál.

Středočeský kraj má kromě Prahy nejhustší, ale také nejzatíženější dopravní síť v republice. Přes území kraje vedou do hlavního města historicky radiálně uspořádané hlavní železniční i silniční tranzitní sítě. Svě zastoupení v kraji má i vodní doprava. Jedinou vodní cestu v České republice pro vnitrostátní i mezinárodní přepravu představuje v současné době labsko-vltavská vodní cesta, přibližně 3/4 její délky procházejí územím kraje.

Pro Středočeský kraj je charakteristická rozvinutá zemědělská i průmyslová výroba. Zemědělská výroba těží z vynikajících přírodních podmínek v severovýchodní části kraje. Kraj vyniká hlavně rostlinnou výrobou, pěstováním pšenice, ječmene, cukrovky, v příměstských částech pěstováním ovoce, zeleniny a květin. Stěžejními průmyslovými odvětvími jsou strojírenství, automobilový průmysl, chemie a potravinářství. ŠKODA AUTO a.s. Mladá Boleslav je podnikem celostátního významu, nadále také pokračuje výroba malých aut v TPCA Czech, s.r.o. Kolín. Několika významnějšími podniky je zastoupeno i sklářství, strojírenství, keramika a polygrafie. Ústup zaznamenaly dříve tradiční obory těžba uhlí, ocelářství a kožedělný průmysl. Od počátku devadesátých let minulého století ubývá zaměstnanců v primárním sektoru (zemědělství, lesnictví, rybářství) a také v sekundárním sektoru (průmysl a stavebnictví). Dlouhodobě se zvyšuje zaměstnanost v oblasti služeb (terciér).

Průměrná hrubá mzda za období 2. čtvrtletí 2019 činila ve Středočeském kraji 36 153 Kč. Na území České republiky činila průměrná hrubá mzda za období 2. čtvrtletí 2019 celkem 34 105 Kč.

Hrubý domácí produkt na jednoho obyvatele ve Středočeském kraji v roce 2018 vykazoval 90,5 % průměrné úrovně hrubého domácího produktu na obyvatele České republiky, což jej zařadilo na třetí místo v porovnání s ostatními kraji. Tato skutečnost je vedle výsledku automobilového průmyslu výrazně ovlivněna strategicky výhodnou polohou Středočeského kraje obklopující hlavní město.

1.6. Trh práce

Nezaměstnanost je dlouhodobě nižší proti republikovému průměru. K 30. 4. 2019 byl podíl nezaměstnaných osob v kraji 2,4 % (ČR 2,7 %). Existují rozdíly v nezaměstnanosti uvnitř kraje, které jsou ovlivněné blízkostí Prahy. Nejvyšší podíl nezaměstnaných byl v okresech Kladno (3,4 %) a Kolín (3,3 %). Nejnižší podíl nezaměstnaných byl zaznamenán v okresech Praha-východ (1,1 %), Benešov (1,5 %) a Praha-západ (1,5 %). Podíl nezaměstnaných žen ve Středočeském kraji činil 2,6 % a podíl nezaměstnaných mužů 2,1 %.

Celkový počet uchazečů o zaměstnání ve Středočeském kraji k 30. 4. 2019 byl 22 935 osob. Největší počet uchazečů měl okres Kladno (4 075), naopak nejméně uchazečů bylo v okrese Rakovník (975). V evidenci bylo 3 526 osob se zdravotním postižením, což představovalo 15,4 % z celkového počtu nezaměstnaných. Ke konci dubna bylo na Krajské pobočce Úřadu práce České republiky evidováno 947 absolventů škol všech stupňů vzdělání a mladistvých. Podporu v nezaměstnanosti pobíralo 8 492 uchazečů o zaměstnání, tj. 37,0 % všech uchazečů vedených v evidenci.

Celkový počet hlášených volných pracovních míst ve Středočeském kraji k 30. 4. 2019 byl 58 114, tj. o 19 009 míst více než v dubnu 2018. Nejvíce volných pracovních míst měl okres Praha-východ (16 186) a Praha-západ (10 981). Nejméně volných pracovních míst bylo v okrese Rakovník (1 000). Na jedno volné pracovní místo připadalo v průměru 0,4 uchazečů, z toho nejvíce v okresech Kladno (1,3) a Kolín (1,1). Z celkového počtu nahlášených volných míst bylo 1 481 míst vhodných pro osoby se zdravotním postižením, na jedno volné pracovní místo připadalo 2,4 osob se zdravotním postižením. Volných pracovních míst pro absolventy a mladistvé bylo v tomto měsíci registrováno 10 070, na jedno volné místo připadalo 0,1 uchazečů této kategorie.

V následující tabulce je uveden počet uchazečů o zaměstnání, volná pracovní místa, počet uchazečů připadajících na jedno pracovní místo a podíl nezaměstnaných osob ve Středočeském kraji podle okresů k 30. 4. 2019.

Tabulka č. 2: Uchazeči o zaměstnání, volná pracovní místa, počet uchazečů připadajících na jedno pracovní místo a podíl nezaměstnaných osob ve Středočeském kraji podle okresů k 30. 4. 2019

Okres	Uchazeči o zaměstnání	Volná pracovní místa	Počet uchazečů připadajících na 1 pracovní místo	Podíl nezaměstnaných osob (v %)
Benešov	1 045	2 213	0,5	1,5
Beroun	1 573	3 381	0,5	2,3
Kladno	4 075	3 258	1,3	3,4
Kolín	2 402	2 175	1,1	3,3
Kutná Hora	1 543	1 839	0,8	2,9
Mělník	2 264	3 005	0,8	2,9
Mladá Boleslav	1 503	7 484	0,2	1,6
Nymburk	2 050	3 771	0,5	3,0
Praha-východ	1 389	16 186	0,1	1,1
Praha-západ	1 627	10 981	0,1	1,5
Příbram	2 489	2 821	0,9	3,2
Rakovník	975	1 000	1,0	2,4
Středočeský kraj	22 935	58 114	0,4	2,4

Zdroj: MPSV

Nežádánější třídou podle Klasifikace zaměstnání byla ve Středočeském kraji k 30. 4. 2019 tř. 8 Obsluha strojů a zařízení, montéři s počtem 22 291 volných pracovních míst. Dále to byla tř. 9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (20 014 volných míst) a tř. 7 Řemeslníci a opraváři (7 914 volných míst). Některá volná pracovní místa se dlouhodobě nedařilo obsazovat zejména z důvodu odlišné struktury nabízených volných pracovních míst od skladby uchazečů a jejich profesního zaměření, požadované praxe a kvalifikace.

1.7. Nezaměstnanost a uplatnění absolventů na pracovním trhu

Nezaměstnanost absolventů škol je výrazným způsobem ovlivněna ekonomickou situací státu, kraje, celkovou nezaměstnaností, nabídkou volných pracovních míst a také vzdělaností a oborovou strukturou absolventů škol přicházejících na trh práce. Na nezaměstnanost má dopad vývoj vzdělanostní struktury absolventů, preference a požadavky zaměstnavatelů na dosaženou úroveň vzdělání a počet absolventů škol vstupujících na pracovní trh.

Absolventi představují jednu z nejrizikovějších skupin na trhu práce, a to vzhledem k chybějící praxi a nedostatečným pracovním návykům. V několika posledních letech však byla situace v nezaměstnanosti absolventů atypická, protože existovala vysoká poptávka po pracovní síle.

K 30. 4. 2019 bylo ve Středočeském kraji 10 070 volných pracovních míst pro absolventy a mladistvé (17,3 % z celkového počtu volných pracovních míst v kraji), což ve srovnání s předchozím rokem znamená nárůst o 731 volných pracovních míst, tj. 7,8 %. Počet nezaměstnaných absolventů a mladistvých připadajících na 1 volné pracovní místo pro ně ve Středočeském kraji k 30. 4. 2019 činil 0,1 (tzn. jeden nezaměstnaný absolvent a mladistvý na 10 volných pracovních míst pro ně). Tato hodnota odpovídala celorepublikovému průměru. Ve srovnání s předchozím rokem se počet nezaměstnaných absolventů a mladistvých připadajících na 1 volné pracovní místo pro ně na krajské i na republikové úrovni nezměnil.

Vývoj volných pracovních míst evidovaných na úřadech práce ve Středočeském kraji v období 2014 až 2019 je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 3: Volná pracovní místa evidovaná na úřadech práce ve Středočeském kraji (k 30. 4.)

Rok	Počet volných pracovních míst pro absolventy a mladistvé	Počet nezaměstnaných absolventů a mladistvých připadajících na 1 volné pracovní místo pro ně	
		Středočeský kraj	ČR
2014	1 199	2,4	3,4
2015	3 336	0,7	1,1
2016	4 263	0,5	0,5
2017	5 088	0,3	0,3
2018	9 339	0,1	0,1
2019	10 070	0,1	0,1

Zdroj: NÚV, MPSV

Z tabulky je patrné, že od roku 2014 docházelo ke každoročnímu nárůstu počtu volných pracovních míst vhodných pro absolventy a mladistvé ve Středočeském kraji a až do roku 2018 docházelo ke snižování počtu nezaměstnaných absolventů a mladistvých připadajících na 1 volné pracovní místo pro ně ve Středočeském kraji. Důvodem je zlepšování ekonomické situace v kraji.

K posouzení nezaměstnanosti absolventů se používá míra nezaměstnanosti absolventů. Hodnota míry nezaměstnanosti absolventů vyjadřuje, kolik procent absolventů dané kategorie vzdělání, příp. skupiny oborů, zůstalo k 30. 4. následujícího roku bez zaměstnání.

Vývoj míry nezaměstnanosti absolventů ve Středočeském kraji v denním studiu je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 4: Vývoj míry nezaměstnanosti absolventů ve Středočeském kraji (%) - denní studium (k 30. 4.)

Rok	Střední vzdělání s výučním listem - E, H		Gymnaziální vzdělání - K		Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem; Nástavbové vzdělání - L/0, L/5		Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou - M		Vyšší odborné vzdělání - N	
	Kraj	ČR	Kraj	ČR	Kraj	ČR	Kraj	ČR	Kraj	ČR
2014	15,2	17,8	4,4	4,4	14,5	15,9	13,0	11,6	10,0	10,2
2015	11,4	13,7	3,8	3,8	13,6	14,0	9,8	9,6	5,7	7,5
2016	8,7	9,9	4,0	3,1	11,0	10,6	7,3	7,5	3,6	5,2
2017	5,9	7,0	2,7	2,5	7,7	7,2	5,1	5,2	1,8	2,9
2018	4,9	5,0	2,1	1,5	5,8	4,8	4,1	3,7	1,7	1,8
2019	3,7	4,2	1,5	1,4	3,0	4,7	4,2	3,8	1,7	1,9

Zdroj: NÚV

K 30. 4. 2019 vykazovali podle kategorie dosaženého vzdělání nejnižší míry nezaměstnanosti ve Středočeském kraji absolventi gymnázií (1,5 %) a absolventi vyšších odborných škol (1,7 %). U absolventů gymnázií je to způsobeno tím, že větší část těchto absolventů pokračuje v terciárním studiu. Nižší byla rovněž míra nezaměstnanosti absolventů středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem (kategorie L; 3,0 %) a také absolventů středního vzdělání s výučním listem (3,7 %). K nepatrnému zvýšení nezaměstnanosti došlo u absolventů středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou (kategorie M, bez praktického výcviku; 4,2 %). Ve srovnání s republikovými hodnotami míry nezaměstnanosti absolventů dosahuje ve Středočeském kraji nižších hodnot míra nezaměstnanosti absolventů vyšších odborných škol, absolventů středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem a absolventů středního vzdělávání s výučním listem. V ostatních kategoriích jsou krajské hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů vyšší než republikové.

Od roku 2014 až do roku 2018 docházelo ke každoročnímu poklesu míry nezaměstnanosti absolventů všech kategorií vzdělání v důsledku zlepšování ekonomické situace v kraji. Tento pokles pokračoval v kraji i v roce 2019 u třech kategorií dosaženého vzdělání. U kategorie absolventů s vyšším odborným vzděláním zůstala hodnota míry nezaměstnanosti oproti roku 2018 na stejné úrovni a k mírnému zvýšení míry nezaměstnanosti došlo v kraji u absolventů se středním odborným vzděláváním s maturitní zkouškou.

V další tabulce je uvedena nezaměstnanost absolventů středních škol ve Středočeském kraji dle skupin oborů v dubnu 2019.

Tabulka č. 5: Nezaměstnanost absolventů středních škol ve Středočeském kraji (30. 4. 2019)

Skupina oborů	Název skupiny oborů	Počet absolventů škol v kraji (2018)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti absolventů
Střední vzdělání s výučním listem - E, H				
	Celkem	2 144	80	3,7 %
23	Strojírenství a strojírenská výroba	430	13	3,0 %
26	Elektrotech., telekom. a výp. tech.	184	8	4,3 %
29	Potravinářství a potravn. chemie	169	9	5,3 %
33	Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástř.	87	6	6,9 %
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	165	6	3,6 %
39	Speciál. a interdisciplin. tech. obory	11	1	9,1 %
41	Zemědělství a lesnictví	285	5	1,8 %
53	Zdravotnictví	22	0	0,0 %
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	433	9	2,1 %
66	Obchod	160	8	5,0 %
69	Osobní a provozní služby	170	13	7,6 %
75	Pedagogika, učitelství a soc. péče	20	2	10,0 %
82	Umění a užité umění	8	0	0,0 %
Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem; Nástavbové vzdělání - L/0, L/5				
	Celkem	326	10	3,0 %
23	Strojírenství a strojírenská výroba	101	0	0,0 %
26	Elektrotech., telekom. a výp. tech.	67	0	0,0 %
28	Technická chemie a chemie silikátů	1	0	0,0 %
29	Potravinářství a potravn. chemie	3	0	0,0 %
33	Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástř.	2	1	50,0 %
34	Polygrafie, zprac. papíru, filmu, foto.	6	0	0,0 %
39	Speciál. a interdisciplin. tech. obory	28	0	0,0 %
53	Zdravotnictví	1	0	0,0 %
64	Podnikání v oborech, odvětvích	80	4	5,0 %
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	8	1	12,5 %
69	Osobní a provozní služby	29	4	13,8 %
Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou - M				
	Celkem	2 301	96	4,2 %
16	Ekologie a ochrana živ. prostředí	19	0	0,0 %
18	Informační technologie	165	13	7,9 %
23	Strojírenství a strojírenská výroba	138	3	2,2 %
26	Elektrotech., telekom. a výp. tech.	157	7	4,5 %
29	Potravinářství a potravn. chemie	3	0	0,0 %
33	Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástř.	9	0	0,0 %
34	Polygrafie, zprac. papíru, filmu, foto.	1	0	0,0 %
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	82	5	6,1 %
37	Doprava a spoje	41	5	12,2 %
39	Speciál. a interdisciplin. tech. obory	57	2	3,5 %
41	Zemědělství a lesnictví	76	3	3,9 %

43	Veterinářství a veterinární prevence	44	1	2,3 %
53	Zdravotnictví	142	4	2,8 %
63	Ekonomika a administrativa	449	20	4,5 %
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	211	10	4,7 %
68	Právo, práv. a veřejnospr. činnost	95	7	7,4 %
72	Publicistika, knihovnictví a informatika	12	0	0,0 %
75	Pedagogika, učitelství a soc. péče	195	7	3,6 %
78	Obecně odborná příprava	312	6	1,9 %
82	Umění a užité umění	93	3	3,2 %
Gymnaziální vzdělání - K				
Celkem		1 847	27	1,5 %

Zdroj: NÚV

Ve Středočeském kraji bylo v dubnu 2019 celkem 80 nezaměstnaných absolventů středního vzdělání s výučním listem. Nejvyšší míru nezaměstnanosti vykazovaly skupiny oborů Pedagogika, učitelství a sociální péče (10,0 %) a Speciální a interdisciplinární technické obory (9,1 %). Nezaměstnaných absolventů středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem a nezaměstnaných absolventů nástavbového vzdělání bylo celkem 10. Nejvyšší míru nezaměstnanosti vykazovala skupina oborů Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů (50,0 %). Nezaměstnaných absolventů středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou bylo celkem 96. Nejvyšší míru nezaměstnanosti vykazovaly skupiny oborů Doprava a spoje (12,2 %), Informační technologie (7,9 %) a Právo, právní a veřejnosprávní činnost (7,4 %). Naopak nejnižší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů napříč kategoriemi vzdělání vykazovala zejména skupina oborů Zdravotnictví. Dále bylo celkem 27 nezaměstnaných absolventů gymnázií. Nízký počet nezaměstnaných absolventů gymnázií je způsoben tím, že větší část těchto absolventů pokračuje v terciárním studiu.

Nezaměstnanost absolventů vyšších odborných škol ve Středočeském kraji dle skupin oborů v dubnu 2019 je uvedena v následující tabulce.

Tabulka č. 6: Nezaměstnanost absolventů vyšších odborných škol ve Středočeském kraji (30. 4. 2019)

Skupina oborů	Název skupiny oborů	Počet absolventů škol v kraji (2018)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti absolventů
39	Speciál. a interdisciplin. tech. obory	25	0	0,0 %
41	Zemědělství a lesnictví	17	0	0,0 %
53	Zdravotnictví	89	0	0,0 %
61	Filozofie, teologie	4	0	0,0 %
63	Ekonomika a administrativa	16	1	6,3 %
64	Podnikání v oborech, odvětvích	18	1	5,6 %
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	36	2	5,6 %
68	Právo, práv. a veřejnospr. činnost	8	0	0,0 %
75	Pedagogika, učitelství a soc. péče	27	0	0,0 %
Celkem		240	4	1,7 %

Zdroj: NÚV

Ve Středočeském kraji byli v dubnu 2019 celkem 4 nezaměstnaní absolventi vyšších odborných škol. Byli to absolventi skupin oborů Gastronomie, hotelnictví a turismus, Podnikání v oborech, odvětvích a Ekonomika a administrativa.

V následující tabulce je uveden podíl nezaměstnaných absolventů a mladistvých k celkovému počtu uchazečů v jednotlivých okresech Středočeského kraje k 30. 4. 2019.

Tabulka č. 7: Podíl nezaměstnaných absolventů a mladistvých k celkovému počtu uchazečů k 30. 4. 2019

Okres	Počet uchazečů o zaměstnání		Podíl absolventů a mladistvých k celkovému počtu uchazečů
	Celkem	Absolventi a mladiství	
Benešov	1 045	27	2,6 %
Beroun	1 573	69	4,4 %
Kladno	4 075	151	3,7 %
Kolín	2 402	99	4,1 %
Kutná Hora	1 543	81	5,2 %
Mělník	2 264	106	4,7 %
Mladá Boleslav	1 503	46	3,1 %
Nymburk	2 050	107	5,2 %
Praha-východ	1 389	61	4,4 %
Praha-západ	1 627	54	3,3 %
Příbram	2 489	104	4,2 %
Rakovník	975	42	4,3 %
Středočeský kraj	22 935	947	4,1 %

Zdroj: MPSV

Ve Středočeském kraji dosahoval k 30. 4. 2019 podíl nezaměstnaných absolventů a mladistvých k celkovému počtu uchazečů nejvyšších hodnot u okresů Kutná Hora (5,2 %) a Nymburk (5,2 %). Naopak nejnižší hodnoty měly okresy Benešov (2,6 %) a Mladá Boleslav (3,1 %). Podíl nezaměstnaných absolventů a mladistvých k celkovému počtu uchazečů dosahoval ve Středočeském kraji celkem (4,1 %).

K 30. 4. 2019 bylo ve Středočeském kraji evidováno celkem 58 114 volných pracovních míst. Nejžádanější třídou podle Klasifikace zaměstnání byla tř. 8 Obsluha strojů a zařízení, montéři s počtem 22 291 volných pracovních míst. Dále to byla tř. 9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (20 014 volných míst) a tř. 7 Řemeslníci a opraváři (7 914 volných míst).

Tabulka č. 8: Volná pracovní místa ve Středočeském kraji podle Klasifikace zaměstnání (30. 4. 2019)

Klasifikace zaměstnání		Počet volných pracovních míst
Kód	Popis	
1	Zákonodárci a řídící pracovníci	125
2	Specialisté	1 586
3	Techničtí a odborní pracovníci	1 453
4	Úředníci	587
5	Pracovníci ve službách a prodeji	3 363
6	Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví, rybářství	781
7	Řemeslníci a opraváři	7 914
8	Obsluha strojů a zařízení, montéři	22 291
9	Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	20 014
Celkem		58 114

Zdroj: MPSV

V následující tabulce je uveden počet uchazečů o zaměstnání a počet volných pracovních míst ve Středočeském kraji podle požadavků na vzdělání k 30. 4. 2019.

Tabulka č. 9: Počet uchazečů a volných pracovních míst ve Středočeském kraji podle požadavků na vzdělání (30. 4. 2019)

Vzdělanostní struktura	Uchazeči	Volná místa	Uchazeč na 1 volné místo
bez vzdělání	165	1 216	0,14
neúplné základní vzdělání	185	17	10,88
základní vzdělání	6 625	44 297	0,15
nižší střední vzdělání	7	668	0,01
nižší střední odborné vzdělání	503	2 056	0,24
střední odborné vzdělání s výučním listem	7 664	5 584	1,37
střední nebo střední odborné bez maturity i výučního listu	166	469	0,35
úplné střední všeobecné vzdělání	630	690	0,91
úplné střední odborné vzdělání s vyučením i maturitou	922	541	1,70
úplné střední odborné vzdělání s maturitou (bez vyučení)	3 950	1 118	3,53
vyšší odborné vzdělání	268	153	1,75
bakalářské vzdělání	441	200	2,21
vysokoškolské vzdělání	1 368	1 097	1,25
doktorské vzdělání	41	8	5,13
Celkem	22 935	58 114	0,39

Zdroj: MPSV

Ve vzdělanostní struktuře uchazečů o zaměstnání k 30. 4. 2019 převažovala ve Středočeském kraji kategorie uchazečů se středním odborným vzděláním s výučním listem - 7 664 uchazečů, tj. celkem 33,4 % všech uchazečů o zaměstnání. Dále pak následovala kategorie se základním vzděláním, ve které bylo v evidenci 6 625 uchazečů (28,9 %), a kategorie uchazečů s úplným středním odborným vzděláním s maturitou (bez vyučení), kterých bylo v evidenci 3 950 (17,2 %).

Nejvíce volných pracovních míst bylo evidováno pro kategorii uchazečů se základním vzděláním (44 297 míst, tj. celkem 76,2 % všech volných míst). Naopak v kategorii doktorské vzdělání bylo evidováno nejméně volných pracovních míst (8).

2. Vyhodnocení plnění prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji 2016-2020

Odbor školství Krajského úřadu Středočeského kraje (Odbor školství) zpracoval v roce 2016 strategický dokument Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji 2016-2020, ve kterém stanovil ve čtvrté kapitole s názvem „Zásadní strategie rozvoje vzdělávání na období let 2016-2020“ hlavní cíle a úkoly v oblasti vzdělávání pro Středočeský kraj, a to na základě vyhodnocení stavu a vývoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji za uplynulé tři roky.

Naplnování prioritních cílů je v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR. Realizace některých prioritních úkolů byla podmíněna získáním finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie.

Hlavní úkoly pro Středočeský kraj na období let 2016-2020

2.1. Předškolní vzdělávání

- Připravit se na zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání zejména při začleňování dětí ze znevýhodněných skupin a etnických menšin, a tím přispět k vytvoření dostatečné kapacity volných míst, hlavně prostřednictvím Středočeského Fondu rozvoje obcí a měst (FROM)

V následující tabulce je uveden přehled dotací poskytnutých Středočeským krajem v letech 2016-2019. Stav dotací v roce 2019 je uveden k 30. 9. 2019.

Tabulka č. 10: Přehled dotací poskytnutých Středočeským krajem na realizaci projektů mateřských škol v letech 2016-2019

Rok	Fond	Počet dotací	Výše dotací
2016	Fond rozvoje obcí a měst	24	58 261 825 Kč
	Individuální dotace	4	12 624 657 Kč
	Celkem	28	70 886 482 Kč
2017	Fond obnovy venkova	2	1 226 000 Kč
	Infrastrukturní fond	0	0 Kč
	Celkem	2	1 226 000 Kč
2018	Fond obnovy venkova	5	2 109 000 Kč
	Infrastrukturní fond	6	9 000 000 Kč
	Celkem	11	11 109 000 Kč
2019 (k 30. 9.)	Fond obnovy venkova	5	3 221 212 Kč
	Infrastrukturní fond	0	0 Kč
	Celkem	5	3 221 212 Kč
Celkem		46	86 442 694 Kč

Zdroj: ŘDP

Na podporu obcí a měst byly v roce 2016 poskytnuty dotace ze Středočeského Fondu rozvoje obcí a měst. V roce 2017 byl tento fond nahrazen Středočeským Fondem obnovy venkova. Dále byly také poskytovány dotace ze Středočeského Infrastrukturního fondu. V roce 2016 se obcím

poskytovaly i individuální dotace. Obce z fondů čerpaly dotace na projekty realizované v oblasti rozvoje a obnovy mateřských škol (včetně podpory navýšení kapacity volných míst). V roce 2016 dosahovala výše dotací celkem 70 886 482 Kč, v roce 2017 celkem 1 226 000 Kč, v roce 2018 celkem 11 109 000 Kč a výše dotací v roce 2019 dosahovala k 30. 9. 2019 celkem 3 221 212 Kč.

- **Podpořit kvalitu předškolního vzdělávání a zaměřit se na manuální zručnost a polytechnický rozvoj osobnosti, např. prostřednictvím „Středočeského Fondu vzdělávání, sportu, volného času a primární prevence“**

V Programu pro poskytování dotací ze Středočeského Fondu sportu, volného času a primární prevence si školy mohly žádat o neinvestiční podporu, která souvisí s volnočasovými aktivitami (mj. drobné materiální vybavení různých kroužků, provozní náklady apod.).

Dále se v rámci projektu Implementace Krajského akčního plánu Středočeského kraje (IKAP) věnuje tématu klíčová aktivita 3 „Podpora polytechnického vzdělávání“, zaměřená především na orientaci dětí mateřských škol a žáků základních škol na obory v oblasti přírodovědy a techniky. Ve školním roce 2018/2019 se uskutečnilo 23 naplánovaných kroužků pro děti mateřských škol. Jednalo se například o kroužky Vodní hrátky ve Střední odborné škole a Středním odborném učilišti Neratovice, Výukové bloky s návštěvou školního hospodářství a Dílničky ve Vyšší odborné škole, Střední průmyslové škole a Obchodní akademii Čáslav.

- **Podpořit předškolní výchovu dětí, zaměřit se na rozvoj řeči a vytvářet logopedické třídy v organizacích, které zřizuje Středočeský kraj**

Ve školním roce 2016/2017, 2017/2018 a 2018/2019 žádná škola zřizovaná krajem nežádala o souhlas se zřízením logopedické třídy.

Na základě rozvojových programů vyhlašovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (MŠMT) bylo v roce 2016 poskytnuto celkem 403 tis. Kč na logopedickou prevenci v mateřských školách zřizovaných obcemi. V roce 2017 a 2018 nebyly poskytnuty žádné účelové prostředky.

- **Modernizovat vybavení mateřských škol a případně podle potřeb přispívat na vybudování bezbariérových přístupů v organizacích, které zřizuje Středočeský kraj**

Na podporu obcí a měst byly v roce 2016 poskytnuty dotace ze Středočeského Fondu rozvoje obcí a měst. V roce 2017 byl tento fond nahrazen Středočeským Fondem obnovy venkova. Dále byly také poskytovány dotace ze Středočeského Infrastrukturního fondu. V roce 2016 se obcím poskytovaly i individuální dotace. Obce z fondů čerpaly dotace na projekty realizované v oblasti rozvoje a obnovy mateřských škol (včetně jejich modernizace). V roce 2016 dosahovala výše dotací celkem 70 886 482 Kč, v roce 2017 celkem 1 226 000 Kč, v roce 2018 celkem 11 109 000 Kč a v roce 2019 byla výše dotací k 30. 9. 2019 celkem 3 221 212 Kč. Přehled dotací poskytnutých Středočeským krajem v letech 2016-2019 je uveden v tabulce č. 10.

- **Ve spolupráci s MŠMT podporovat vznik míst pro asistenty pedagoga také u dětí předškolního věku**

Žádosti o souhlas se zřízením funkce asistenta pedagoga v mateřských školách, v případě, že

byly doloženy platným doporučením poradenského zařízení, byly Odborem školství vyřízeny kladně. Ve školním roce 2016/2017 bylo podáno celkem 334 žádostí a ve školním roce 2017/2018 bylo podáno celkem 396 žádostí.

Podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále školský zákon), jsou od 1. 9. 2018 asistenti pedagoga jako podpůrné opatření přiznávání poradenským zařízením, a to již bez souhlasu krajského úřadu.

- **Podpořit rozvoj polytechnického vzdělávání a manuální zručnosti (např. technické hračky a stavebnice) začleněním do připravovaných krajských akčních plánů na následující období let 2016-2022 a v rámci toho spolupracovat při přípravě místních akčních plánů vzdělávání (MAP)**

V rámci projektu Krajského akčního plánu vzdělávání Středočeského kraje (KAP) se realizovaly aktivity na podporu polytechnického vzdělávání. Spolupráce s MAP probíhala pravidelně na Řídících výborech MAP, jejichž součástí jsou členové realizačního týmu KAP.

Dále byla v rámci projektu IKAP řešena podpora polytechnického vzdělávání v mateřských a základních školách (klíčová aktivita 3 „Podpora polytechnického vzdělávání“). Jedná se o realizaci uceleného cyklu technického vzdělávání, který seznamuje děti s principy fungování techniky v reálném světě. Po děti mateřských škol bylo realizováno 23 kroužků jako například Vodní hrátky ve Střední odborné škole a Středním odborném učilišti Neratovice, Výukové bloky s návštěvou školního hospodářství a Dílničky ve Vyšší odborné škole, Střední průmyslové škole a Obchodní akademii Čáslav.

- **V rámci podpory inkluze zřídit v Pedagogicko-psychologické poradně Středočeského kraje půjčovnu kompenzačních pomůcek dle prováděcího předpisu MŠMT**

Půjčovna kompenzačních pomůcek nebyla zřízena. Příslušný paragraf v prováděcím předpisu MŠMT byl zrušen (vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními potřebami a žáků nadaných, v platném znění). Vzhledem k nevyjasněným majetkovým záležitostem v případě zřízení půjčovny kompenzačních pomůcek ze strany MŠMT nebyl tento úkol realizovaný.

2.2. Základní vzdělávání

- **Věnovat náležitou pozornost technické výchově a praktickým dovednostem**

V rámci projektu KAP probíhaly soutěže a přehlídky středních škol (SŠ), jichž se zúčastnili i žáci základních škol. Ve školním roce 2018/2019 proběhlo 28 soutěží a přehlídek středních škol, v předchozím školním roce 2017/2018 se uskutečnilo celkem 20 soutěží a přehlídek.

Podpoře technické výchovy a zatraktivňování výuky v technických oborech se věnuje i projekt IKAP. Ve školním roce 2018/2019 bylo pro základní školy připraveno 11 kroužků. Jednalo se například o kroužky Mladý instalatér, Robotika, Den zručnosti a Příprava polotovarů, obsluha a programování CNC strojů. Kroužky se opakovaly týdně, jednou za 14 dnů nebo měsíčně. Celkem došlo ve školním roce 2018/2019 ke 170 realizacím těchto kroužků.

- **Podporovat spolupráci základních škol se středními školami k zatraktivnění výuky a rozšiřování technických oborů pro další rozvoj vzdělávání i v rámci udržitelnosti projektu Cestou přírodovědných a technických oborů napříč Středočeským krajem (CPTO)**

V rámci projektu KAP probíhaly soutěže a přehlídky středních škol, jichž se zúčastnili i žáci základních škol (ZŠ). Ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019 se uskutečnilo celkem 48 soutěží a přehlídek středních škol. Dále byly aktivity projektu CPTO v rámci udržitelnosti podpořeny z rozpočtu Středočeského kraje částkou 1 383 307 Kč. Udržitelnost skončila 31. 8. 2018.

- **Nenavyšovat počty přijímaných žáků do 1. ročníků na víceletá gymnázia**

Regulace přijímaných žáků (vždy pro následující školní rok) probíhá stanovením maximálního počtu tříd a žáků přijímaných do prvních ročníků. Tyto počty jsou neměnné. Třída je naplňována do počtu 30 žáků. Rada kraje schválila Usnesením č. 019-04/2013/RK ze dne 28. 1. 2013 paušální výjimku z nejvyššího počtu žáků ve třídě středních škol na počet 32.

- **Podporovat ze Středočeského Fondu vzdělávání, sportu, volného času a primární prevence rozvoj manuálních dovedností formou kroužků a dílen**

V Programu pro poskytování dotací ze Středočeského Fondu sportu, volného času a primární prevence si školy mohou žádat o neinvestiční podporu, která souvisí s volnočasovými aktivitami (mj. drobné materiální vybavení různých kroužků, provozní náklady).

- **Zaměřit pozornost na snižování množství odkladů povinné školní docházky zvýšenou metodickou a řídicí činností vůči pedagogicko-psychologické poradně**

Ve školním roce 2016/2017 bylo Pedagogicko-psychologickou poradnou Středočeského kraje doporučeno 2 973 odkladů povinné školní docházky. Ve školním roce 2017/2018 došlo ke snížení počtu odkladů povinné školní docházky o 6,3 %, tj. na 2 786. Ve školním roce 2018/2019 bylo Pedagogicko-psychologickou poradnou Středočeského kraje doporučeno 2 960 odkladů povinné školní docházky. Meziročně se tak zvýšil počet odkladů o 6,2 %.

- **Modernizovat a zkvalitňovat poskytované služby pedagogicko-psychologických poraden včetně zřízení půjčovny kompenzačních pomůcek v rámci inkluze**

Tento úkol byl plněn částečně. V rámci přesídlení pracoviště ze Strančic do Říčan (září 2017) došlo k modernizaci poskytovaných služeb a částečnému navýšení kapacit v regionu. Snaha o zkvalitňování služeb byla ovlivněna nedostatečnou personální kapacitou (nedostatek kvalifikovaných pracovníků na trhu práce).

Půjčovna kompenzačních pomůcek nebyla zřízena. Příslušný paragraf v prováděcím předpisu MŠMT byl zrušen (vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními potřebami a žáků nadaných, v platném znění).

- **Podporovat záměr MŠMT při rozvoji a navyšování dostatečných kapacit ze Středočeského Fondu rozvoje obcí a měst i prostřednictvím KAP a MAP v souvislosti s demografickým vývojem**

Na podporu obcí a měst byly v roce 2016 poskytnuty dotace ze Středočeského Fondu rozvoje obcí a měst. V roce 2017 byl tento fond nahrazen Středočeským Fondem obnovy venkova.

Dotace byly poskytovány rovněž ze Středočeského Infrastrukturního fondu. V roce 2016 se obcím poskytovaly i individuální dotace. Obce z fondů čerpaly dotace na projekty realizované v oblasti rozvoje a obnovy základních škol. V roce 2016 dosahovala výše poskytnutých dotací celkem 105 047 694 Kč, v roce 2017 celkem 129 267 686 Kč, v roce 2018 celkem 91 900 854 Kč a výše dotací v roce 2019 dosahovala k 30. 9. 2019 celkem 72 086 867 Kč.

V následující tabulce je uveden přehled dotací poskytnutých Středočeským krajem v letech 2016-2019. Stav dotací v roce 2019 je uveden k 30. 9. 2019.

Tabulka č. 11: Přehled dotací poskytnutých Středočeským krajem na realizaci projektů základních škol v letech 2016-2019

Rok	Fond	Počet dotací	Výše dotací
2016	Fond rozvoje obcí a měst	42	100 992 694 Kč
	Individuální dotace	3	4 055 000 Kč
	Celkem	45	105 047 694 Kč
2017	Fond obnovy venkova	3	1 597 507 Kč
	Infrastrukturní fond	15	127 670 179 Kč
	Celkem	18	129 267 686 Kč
2018	Fond obnovy venkova	10	6 250 000 Kč
	Infrastrukturní fond	9	85 650 854 Kč
	Celkem	19	91 900 854 Kč
2019 (k 30. 9.)	Fond obnovy venkova	5	3 207 163 Kč
	Infrastrukturní fond	9	68 879 704 Kč
	Celkem	14	72 086 867 Kč
Celkem		96	398 303 101 Kč

Zdroj: ŘDP

Spolupráce s MAP probíhala pravidelně na Řídících výborech MAP, jejichž součástí jsou členové realizačního týmu KAP.

- **Podporovat ve spolupráci se Středočeským inovačním centrem (SIC) a dalšími subjekty identifikaci a další práci s talenty (nadanými žáky a studenty s dalším rozvojovým potenciálem)**

Odbor školství metodicky vede školy k čerpání finanční podpory z fondů Evropské unie – v rámci projektů Šablony I a Šablony II bylo možné ve škole/školském zařízení podpořit zavedení či rozvoj systému podpory potenciálu (nadání) každého žáka/účastníka. V rámci projektu IKAP proběhl v květnu 2019 dvoudenní workshop pro pedagogické pracovníky „Jak poznat a rozvinout talent“.

2.3. Střední vzdělávání

- **Zajistit udržitelnost projektu Cestou přírodovědných a technických oborů napříč Středočeským krajem**

Udržitelnost projektu Cestou přírodovědných a technických oborů napříč Středočeským krajem (CPTO) byla zajištěna z rozpočtu Středočeského kraje – náklady na jeho zajištění činily 1 383 307 Kč. Udržitelnost skončila 31. 8. 2018.

- **Podporovat vyšší podíl praktického vyučování a odborné praxe na pracovištích zaměstnavatelů a zároveň sociální partnerství škol a zaměstnavatelů**

Středočeský kraj v rámci svých kompetencí koncepčně pracuje s řediteli škol a podporuje jejich spolupráci se zaměstnavateli. Spolupráce s firmami je pravidelně analyzována. Ředitelé středních odborných škol jsou Středočeským krajem motivováni k intenzivní spolupráci s podnikatelským sektorem. Řada škol tak již dlouhodobě využívá úzké spolupráce s firmami jak při realizaci odborných praxí a stáží pro žáky i učitele, tak i přímé podpory firem školách formou materiálové podpory, podpory v oblasti vybavení, budování odborných center, personální podpory výuky apod. Jedním z podporovaných opatření je stipendijní podpora vybraných oborů vzdělání jak ze strany kraje, tak ze strany vybraných firem, které se do systému podpory zapojily. Školy jsou vyzývány k zapojení do oblasti dalšího profesního vzdělávání.

- **Nenavyšovat počty žáků v gymnáziích**

Regulace přijímaných žáků (vždy pro následující školní rok) probíhá stanovením maximálního počtu tříd a žáků přijímaných do prvních ročníků. Tyto počty jsou neměnné. Třída je naplňována do počtu 30 žáků. Rada kraje schválila Usnesením č. 019-04/2013/RK ze dne 28. 1. 2013 paušální výjimku z nejvyššího počtu žáků ve třídě středních škol na počet 32.

- **Podporovat zavedení povinné přijímací zkoušky pro přijímání žáků do oborů středního vzdělání s maturitou**

S účinností od 1. 9. 2016 byla novelou školského zákona zavedena přijímací zkouška v oborech vzdělání s maturitní zkouškou.

- **V návaznosti na potřeby trhu práce provést analýzu vzdělávacích oborů a v případě potřeby je optimalizovat**

V případě žádostí o změnu kapacit oborů vzdělání nebo zápisu nových oborů vzdělání bylo součástí žádosti stanovisko Úřadu práce České republiky a Krajské hospodářské komory Střední Čechy.

- **Systémově řešit problematiku nedostatku řidičů z povolání**

Středočeský kraj toto realizoval v rámci pravidelných pracovních setkání Tripartity, které se zúčastňují zástupci zaměstnavatelů, úřadu práce, krajské hospodářské komory a další sociální partneři. Rovněž probíhala úzká spolupráce se zástupci firem sdružených v AutoSAP a středními školami, které vzdělávají žáky ve strojírenských oborech.

- **Zpracovat KAP a v souvislosti s tím spolupracovat se všemi zřizovateli škol a dalšími akty ovlivňujícími vzdělávání v kraji**

V rámci projektu KAP proběhla ve školním roce 2016/2017 celkem 2 jednání pěti minitýmů, 2 workshopy ředitelů škol, 4 konference k aktuálním problémům ve školství a další menší akce. Ve školním roce 2017/2018 proběhla 2 jednání pěti minitýmů, 2 workshopy ředitelů škol, 3 konference a další menší akce. Rovněž proběhlo 20 soutěží škol v oblasti polytechnického vzdělávání a výchovy k podnikavosti, iniciativě a kreativitě. Ve školním roce 2018/2019 proběhla 2 jednání čtyř minitýmů a Pracovní skupiny pro rovné příležitosti, 2 workshopy

ředitelů škol, 1 konference, 6 setkání pro asistenty pedagoga a řada menších akcí. Dále byl zahájen mentoring začínajících ředitelů řediteli zkušenými a proběhlo celkem 28 soutěží škol v oblasti polytechnického vzdělávání a výchovy k podnikavosti iniciativě a kreativitě.

Ředitelům škol byla poskytována podpora při zpracování žádostí z fondů Evropské unie a při zpracování školních akčních plánů a plánů aktivit. Realizační tým projektu vypracoval vnitřní evaluační zprávu projektu a Analýzu potřeb v území. V současné době byly zpracovány Školská inkluzivní koncepce Středočeského kraje a Prioritizace potřeb na území kraje, oba dokumenty jsou nutné pro druhou fázi projektu KAP.

- **Zřídit půjčovny kompenzačních pomůcek v rámci inkluze**

Půjčovny kompenzačních pomůcek nebyly zřízeny. Příslušný paragraf v prováděcím předpisu MŠMT byl zrušen (vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními potřebami a žáků nadaných, v platném znění). Vzhledem k nevyjasněným majetkovým záležitostem v případě zřízení půjčovny kompenzačních pomůcek ze strany MŠMT nebyl tento úkol realizovaný.

- **Podporovat ve spolupráci se Středočeským inovačním centrem (SIC) a dalšími subjekty identifikaci a další práci s talenty (nadanými žáky a studenty s dalším rozvojovým potenciálem)**

Odbor školství podporuje a metodicky vede školy k čerpání finanční podpory z fondů Evropské unie – v rámci projektů Šablony I a Šablony II bylo možné ve škole/školském zařízení podpořit zavedení či rozvoj systému podpory potenciálu (nadání) každého žáka/účastníka.

Školy prostřednictvím Odboru školství Krajského úřadu Středočeského kraje obdržely publikaci Středočeského inovačního centra „Příběhy středočeského kraje – Výzkum a vývoj“. Pro školní rok 2019/2020 je plánována spolupráce na realizaci projektu „Digitální laboratoře ve středních školách“, který bude pilotně ověřen na Střední průmyslové škole Emila Kolbena Rakovník. V rámci projektu IKAP proběhl v květnu 2019 dvoudenní workshop pro pedagogické pracovníky „Jak poznat a rozvinout talent“.

2.4. Vyšší odborné vzdělávání

- **Do struktury oborů vyšších odborných škol (VOŠ) nově zařazovat nebo kapacitně posilovat jen obor vzdělání, který bude nahrazovat jiný aktivní obor vzdělání o stejné kapacitě**

Při zápisu nových oborů vzdělání nebo navyšování kapacit se postupovalo v souladu s aktuálním zněním Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR, tzn. nově zařazen nebo kapacitně posílen mohl být jen obor vzdělání nahrazující jiný aktivní obor vzdělání o stejné kapacitě.

- **Do struktury oborů vzdělání poskytujících vyšší odborné vzdělání ve VOŠ nově zařazovat nebo kapacitně posilovat jen obor vzdělání, který bude odpovídat předpokládaným dlouhodobým budoucím potřebám trhu práce a podpořen odůvodněným stanoviskem zástupce sociálních partnerů (Svazu průmyslu a dopravy Hospodářské komory, Agrární komory). Při optimalizaci kapacit oborů vzdělání**

vyššího odborného vzdělávání utlumovat obor, jehož absolventi vykazují výrazně vyšší míru nezaměstnanosti, než je průměr kraje

V případě žádostí o změnu kapacit oborů vzdělání nebo zápisu nových oborů vzdělání bylo součástí žádosti stanovisko Úřadu práce České republiky a Krajské hospodářské komory Střední Čechy.

- **V oborech vzdělání, které mají unikátní obsah nebo jsou jedinečné v rámci kraje nebo jejichž oborová kapacita je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce, jejichž seznam byl dohodnut společně MŠMT a Asociací krajů (např. obory vzdělání z oblasti rybářství, vinařství, obory ze skupiny oborů 82 Umění a užité umění), zahrne kraj do podkladů pro vydání stanoviska k zařazení uvedeného oboru vzdělání do struktury oborů vzdělání ve VOŠ nebo konzervatoři odůvodněný souhlas Asociace krajů**

Při zápisu oborů vzdělání, které mají unikátní obsah nebo jsou jedinečné v rámci kraje, postupoval Odbor školství v souladu s aktuálním zněním Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR a součástí žádosti byl předmětný souhlas.

- **Nový akreditovaný vzdělávací program oboru vyššího odborného vzdělávání do vzdělávací nabídky VOŠ zapsat do rejstříku pouze v případě, že vzdělávací program by měl v daném regionu ojedinělý charakter a jehož koncepce by vznikla na základě projevené dlouhodobé společenské potřeby příslušně vzdělaných odborníků na trhu práce**

Při zápisu nového oboru vyššího odborného vzdělávání bylo postupováno v souladu s aktuálním zněním Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR.

2.5. Základní umělecké a jazykové vzdělávání

- **Navyšovat kapacity v základních uměleckých školách pouze v odůvodněných případech a v návaznosti na demografický vývoj**

Při navyšování kapacit základních uměleckých škol (ZUŠ) postupoval Odbor školství v souladu s aktuálním zněním Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR. Součástí žádosti je demografický vývoj v dané oblasti.

- **S ohledem k rozvoji vzdělanosti nadále podporovat intenzivní výuku cizích jazyků**

Výuku cizích jazyků podpořil Středočeský kraj úhradou předfinancování projektů Erasmus+ zaměřených na rozvoj jazykových kompetencí. Ve školním roce 2016/2017 Středočeský kraj vynaložil na předfinancování částku 5 480 828 Kč, ve školním roce 2017/2018 poskytl částku 4 571 785 Kč a ve školním roce 2018/2019 poskytl částku 6 864 656 Kč.

Ve školním roce 2017/2018 podpořil Středočeský kraj výuku cizích jazyků úhradou spolufinancování a předfinancování 5 školám zřizovaným Středočeským krajem při budování jazykových laboratoří v rámci získané dotace z Integrovaného regionálního operačního programu v hodnotě 7 mil. Kč.

Ve školním roce 2018/2019 se podařilo úspěšně zrealizovat projekt Střední průmyslové školy stavební Mělník, ve kterém byly mimo jiné modernizovány jazykové učebny. Realizace projektu byla dotována částkou 4 553 387 Kč z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) a spolufinancována částkou 505 932 Kč z rozpočtu Středočeského kraje.

2.6. Školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, školská poradenská zařízení a školská zařízení pro preventivně výchovnou péči

- **Nenavyšovat kapacity v dětských domovech**

Kapacita dětských domovů nebyla ve školním roce 2016/2017 až 2018/2019 navýšena.

- **Zkvalitnit poskytovanou péči podle Standardů kvality péče pro zařízení ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovnou péči a zlepšit materiálně technické vybavení dětských domovů**

Činnost dětských domovů je financována v rozhodující míře z finančních prostředků určených na provozní výdaje těchto zařízení.

Nad rámec schváleného ročního rozpočtu bylo ve školním roce 2017/2018 poskytnuto vybraným dětským domovům cca 500 tis. Kč na obnovu informačních technologií. Finanční prostředky byly určeny na pořízení počítačů pro žáky i administrativu, softwarové licence nebo servery. Dále byla pro zkvalitnění zázemí poskytované péče předložena do Operačního programu Životní prostředí žádost o dotaci na snížení energetické náročnosti Dětského domova a školní jídelny ve Zruči nad Sázavou a ve školním roce 2018/2019 probíhala realizace tohoto projektu.

Dlouhodobější zlepšování v této oblasti není účelově financováno. Jednotlivé organizace si toto řeší bez účelového určení v rámci běžného rozpisu rozpočtu na provozní výdaje.

- **Zaměřit pozornost na snižování množství odkladů povinné školní docházky zvýšenou metodickou a řídicí činností vůči pedagogicko-psychologické poradně**

Ve školním roce 2016/2017 bylo Pedagogicko-psychologickou poradnou Středočeského kraje doporučeno 2 973 odkladů povinné školní docházky. Ve školním roce 2017/2018 došlo ke snížení počtu odkladů povinné školní docházky o 6,3 %, tj. na 2 786. Ve školním roce 2018/2019 bylo Pedagogicko-psychologickou poradnou Středočeského kraje doporučeno 2 960 odkladů povinné školní docházky. Meziročně se tak zvýšil počet odkladů o 6,2 %.

- **Věnovat intenzivní úsilí přípravě poradenských pracovníků na změny v legislativě a jejich zavádění do praxe**

Poradenští pracovníci byli průběžně vzděláváni v oblasti legislativy. Vedoucí pracovníci poradenských zařízení se podíleli na připomínkování legislativních předpisů.

- **Zvýšenou pozornost zaměřit na podporu a metodické vedení pedagogických pracovníků škol při realizaci společného vzdělávání**

Metodické vedení a podpora pedagogických pracovníků škol při realizaci společného vzdělávání byly zintenzivněny. V rámci projektu KAP probíhala pravidelná jednání minitýmu

inkluzi. První jednání proběhlo v dubnu 2016, dále proběhla setkání v září 2016, v dubnu a říjnu 2017, v únoru 2018. V prosinci 2018 proběhlo jednání minitýmu Inkluze, na kterém byla ustanovena Pracovní skupina pro rovné příležitosti. Celkem proběhlo 6 jednání Pracovní skupiny pro rovné příležitosti (dvě v únoru, dvě v březnu, jedno v dubnu a jedno v září 2019), na jejichž základě byl zpracován dokument Školská inkluzivní koncepce Středočeského kraje. Dále proběhla v dubnu 2018 konference o inkluzi.

V rámci projektu IKAP v souvislosti s podporou inkluzivního vzdělávání byly na základě kontaktů vytipovány a osloveny školy ke spolupráci, kterým byla poskytnuta individuální metodická podpora a individuální konzultace. Dále se konalo 11 setkání platform na různá témata v oblasti inkluze. V únoru 2019 proběhla první plánovaná akce v inkluzi, která byla zaměřena zejména na aktuální otázky legislativy a oblast intervence u žáků s problémovým chováním.

- **Podporovat zlepšení činnosti metodiků prevence v Pedagogicko-psychologické poradně Středočeského kraje na 12 dislokovaných pracovištích**

Ve školním roce 2016/2017 až 2018/2019 se uskutečnily tři konference se zaměřením na primární prevenci rizikového chování dětí a mládeže. První konference proběhla říjnu 2016, další listopadu 2017 a poslední v listopadu 2018. Konference byly určené pro pedagogické pracovníky, výchovné poradce, metodiky prevence v pedagogicko-psychologické poradně (dále metodici prevence), školní metodiky prevence a zástupce neziskových organizací. Poslední konference, která proběhla ve školním roce 2018/2019, se zúčastnilo celkem sto posluchačů, z toho bylo sedm metodiků prevence.

Vzdělávací institut Středočeského kraje – Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (Vzdělávací institut Středočeského kraje, VISK) realizoval ve spolupráci s Odborem školství semináře a kurzy z oblasti primární prevence, které měly formu individuální nebo skupinovou. Individuální vzdělávací semináře byly určené pro pedagogy, metodiky prevence, školní metodiky prevence a výchovné poradce. Ve školním roce 2016/2017 se uskutečnilo 13 individuálních seminářů, ve školním roce 2017/2018 celkem 15 a ve školním roce 2018/2019 se uskutečnilo rovněž 15 individuálních seminářů.

V oblasti primární prevence probíhala také metodická setkání s metodiky prevence na Krajském úřadě Středočeského kraje. Od školního roku 2016/2017 proběhlo celkem 8 metodických setkání (říjen 2016, duben a listopad 2017, duben a říjen 2018, leden, červen a říjen 2019). Metodických setkání se zúčastnili všichni metodici prevence.

- **V rámci podpory inkluze zřídit v Pedagogicko-psychologické poradně Středočeského kraje půjčovnu kompenzačních pomůcek dle prováděcího předpisu MŠMT**

Půjčovna kompenzačních pomůcek nebyla zřízena. Příslušný paragraf v prováděcím předpisu MŠMT byl zrušen (vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními potřebami a žáků nadaných, v platném znění).

2.7. Zájmové vzdělávání

- **Navyšovat kapacity školních družin a školních klubů jen na základě odůvodněných potřeb v souvislosti s demografickým vývojem a s kapacitou základních škol, případně volné kapacity využívat v rámci škol a školských zařízení**

Při navyšování kapacit školních družin a školních klubů postupoval Odbor školství v souladu s aktuálním zněním Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR. Součástí žádosti byl demografický vývoj v dané oblasti.

Ve školním roce 2016/2017 bylo podáno celkem 69 žádostí o navýšení kapacity školních družin a celková kapacita byla navýšena o 2 116 míst. Ve školním roce 2017/2018 bylo podáno celkem 82 žádostí a celková kapacita byla navýšena o 2 375 míst. Ve školním roce 2018/2019 bylo podáno celkem 56 žádostí a celková kapacita byla navýšena o 1 304 míst. Všechny žádosti byly vyřízeny kladně a celková kapacita školních družin se za sledované období zvýšila o 5 795 míst.

Ve školním roce 2016/2017 bylo podáno celkem 6 žádostí o navýšení kapacity školních klubů a celková kapacita byla navýšena o 318 míst. Ve školním roce 2017/2018 byly podány celkem 3 žádosti a celková kapacita byla navýšena o 160 míst. Ve školním roce 2018/2019 bylo podáno celkem 6 žádostí a celková kapacita byla navýšena o 212 míst. Všechny žádosti byly vyřízeny kladně a celková kapacita školních klubů se za sledované období zvýšila o 690 míst.

- **Udržení stávajícího počtu zařízení s podporou technicko-přírodovědných kroužků**

V zájmovém vzdělávání zabezpečují podporu především školy a školská zařízení (střediska volného času, školní družiny, školní kluby) dle poptávky regionu a nabízejí širokou škálou aktivit včetně technicko-přírodovědných kroužků. Nabídka nemá sestupnou tendenci.

V rámci projektu IKAP bylo připraveno a uskutečnilo se 23 kroužků pro mateřské školy, 11 kroužků pro základní školy a 15 kroužků pro střední školy. Jednalo se například o kroužky Vodní hrátky ve Střední odborné škole a Středním odborném učilišti, Neratovice, Školní 664 pro mateřské školy, Mladý instalatér pro základní školy a Příprava na povolání pro střední školy.

- **Rozšiřování nabídky příměstských a pobytových táborů v návaznosti na pracovní vytížení rodičů a v rámci doplňkové činnosti**

Střediska volného času zorganizovala ve školním roce 2016/2017 celkem 526 akcí pro 14 437 účastníků. Z toho bylo 196 městských a příměstských táborů s 3 860 účastníky. Ve školním roce 2017/2018 zorganizovala střediska volného času celkem 561 akcí pro 14 894 účastníků. Z toho bylo 202 městských a příměstských táborů s 4 425 účastníky. Ve školním roce 2018/2019 střediska volného času zorganizovala 489 akcí pro 12 770 účastníků. Z toho bylo 200 městských a příměstských táborů s 4 017 účastníky.

- **Vznik nových středisek volného času podporovat na základě odůvodněných potřeb a zájmu o tyto aktivity**

Ve sledovaném období byly podány tři žádosti, kterým bylo vyhověno. Žádosti podaly právnické osoby: Sportovní základní škola a mateřská škola Človíček s.r.o., se sídlem

v Choceradech; Základní umělecká škola a Středisko volného času Průhonice; Základní škola a mateřská škola Easyspeak z.ú., se sídlem v Řitce.

2.8. Celoživotní učení

- **Podporovat rozvoj systému dalšího profesního vzdělávání realizovaného Vzdělávacím institutem Středočeského kraje v oblasti: dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, dalšího vzdělávání pracovníků veřejné správy na obecní a krajské úrovni a dalšího vzdělávání pracovníků v sociálních službách a všech dalších pracovníků pracujících ve veřejné sféře**

Vzdělávací institut Středočeského kraje pokračoval v dalším rozvoji nabídky a služeb dalšího vzdělávání pro všechny hlavní cílové skupiny (pedagogičtí pracovníci, pracovníci veřejné správy a pracovníci v sociálních službách). Obsah nabídky korespondoval s požadavky a potřebami cílových skupin.

V následující tabulce je uveden celkový počet akcí realizovaných Vzdělávacím institutem Středočeského kraje v rámci dalšího profesního vzdělávání podle jednotlivých oblastí ve školním roce 2016/2017 až 2018/2019. Rovněž je v tabulce uveden celkový počet účastníků a celková délka akcí.

Tabulka č. 12: Další profesní vzdělávání realizované Vzdělávacím institutem Středočeského kraje ve školním roce 2016/2017, 2017/2018 a 2018/2019 – celkový počet akcí, hodin a účastníků

Školní rok	Další vzdělávání pedagogických pracovníků		
	Počet akcí	Počet hodin	Počet účastníků
2016/2017	461	4 898	7 043
2017/2018	634	9 058	9 711
2018/2019	650	9 564	8 584

Školní rok	Další vzdělávání pracovníků ve veřejné správě		
	Počet akcí	Počet hodin	Počet účastníků
2016/2017	114	905	1 941
2017/2018	112	937	2 057
2018/2019	112	807	2 112

Školní rok	Další vzdělávání pracovníků v sociálních službách		
	Počet akcí	Počet hodin	Počet účastníků
2016/2017	36	710	649
2017/2018	23	462	363
2018/2019	21	344	321

Školní rok	Profesní kvalifikace		
	Počet akcí	Počet hodin	Počet účastníků
2016/2017	12	184	101
2017/2018	15	184	210
2018/2019	5	40	27

Zdroj: VISK

- **Podporovat vzdělávání a aktivizaci seniorů v rámci středočeské akademie 3. věku a zajistit tak jejich širší a aktivnější zapojení do společenského, kulturního a hospodářského života regionu**

Nedílnou součástí hlavní činnosti Vzdělávacího institutu Středočeského kraje bylo poskytování vzdělávacích služeb pro seniory v Akademii 3. věku, která byla realizována ve 13 městech Středočeského kraje (Rakovník, Příbram, Nymburk, Kutná Hora, Zruč nad Sázavou, Neratovice, Mělník, Mnichovo Hradiště, Dobříš, Březnice, Sázava, Kamýk nad Vltavou, Vlašim).

V další tabulce je uveden celkový počet akcí realizovaných Vzdělávacím institutem Středočeského kraje v rámci vzdělávání seniorů ve školním roce 2016/2017 až 2018/2019. Rovněž je v tabulce uveden celkový počet účastníků a celková délka akcí.

Tabulka č. 13: Vzdělávání seniorů realizované Vzdělávacím institutem Středočeského kraje ve školním roce 2016/2017, 2017/2018 a 2018/2019 – celkový počet akcí, hodin a účastníků

Školní rok	Vzdělávání seniorů (Akademie třetího věku)		
	Počet akcí	Počet hodin	Počet účastníků
2016/2017	52	1 144	931
2017/2018	40	1 025	926
2018/2019	57	1 081	1 202

Zdroj: VISK

Mimo jiné VISK realizoval aktivity v rámci projektu kraje Senior v kyberprostoru formou workshopů s přímým využitím ICT techniky.

- **Podporovat zahraniční meziregionální spolupráci v oblasti vzdělávání jako jeden z významných prostředků napomáhající růstu kvality výuky cizích jazyků na školách, a zlepšovat tak jazykové kompetence žáků, studentů a pedagogických pracovníků, a dále jako jeden z prostředků interkulturní výchovy**

Nadále probíhala spolupráce s Britskou radou (e-learningové kurzy), konzultační činnost v oblasti výuky cizích jazyků a ve zvýšené míře byly poskytovány jazykové kurzy. Dále probíhaly přípravy na poskytování dalších služeb souvisejících přímo i nepřímo s podporou výuky a rozvoje výuky cizích jazyků, jako například zapojení se do programu Erasmus+ s partnerskými regiony.

Byly připravovány a realizovány aktivity na podporu job shadowingu v rámci spolupráce čtyř regionů a v rámci projektů programu Erasmus+. Pilotně se v průběhu školního roku 2018/2019 realizovaly první odborné stáže rodilých mluvčí francouzského jazyka na vybraných školách zřízených Středočeským krajem v rámci partnerství s regionem Burgundsko-Franche-Comté. V rámci tohoto partnerství probíhala komunikace týkající se možnosti výjezdu vybraných učitelů francouzštiny na týdenní metodický kurz do Burgundska. Též se ve školním roce 2018/2019 vstoupilo do jednání s Asociací učitelů francouzštiny za účelem spolupráce týkající se vzdělávání francouzštinářů. Dále ve spolupráci s Francouzským institutem v Praze je již několik let realizován program „Rok v Burgundsku“, který byl rozšířen na program „Rok v Burgundsku – Franche-Comté“. V rámci tohoto programu žáci absolvují pobyt ve školách partnerského regionu. Na podporu výuky dalších cizích jazyků (ruský jazyk), byla podepsána dohoda o spolupráci v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků s Pedagogickým

institutem Voroněžské oblasti a byly vytvořeny předpoklady pro ověření stáží rodilých mluvčích na krajských školách ve školním roce 2019/2020. Další aktivitou na podporu výuky cizích jazyků s přesahem do dalších oblastí, zejména oblasti přírodovědného a technického vzdělávání a podpory využití moderních technologií i ve výuce cizích jazyků, byla pilotně ověřená odborná stáž pro skupinu učitelů na veletrhu digitálních technologií BETT 2019 v Londýně. Tato aktivita bude od školního roku 2019/2020 standardně zařazována do vzdělávací nabídky.

- **Podporovat udržitelnost vzdělávacích projektů škol a školských zařízení zřizovaných krajem, které mají celoregionální působnost**

Školy a školská zařízení zřizované Středočeským krajem neměly ve školním roce 2016/2017 až 2018/2019 v udržitelnosti vzdělávací projekty s celoregionální působností.

- **Podporovat projektové a další aktivity škol a školských zařízení směřujících k prohloubení kvality dalšího vzdělávání ve všech oblastech regionálního školství jako podmínky pro růst kvality vzdělávání na všech stupních a druzích škol v kraji**

Středočeský kraj jako zřizovatel škol a školských zařízení podpořil projektové a další aktivity škol a školských zařízení jednak metodicky, především však finančně. Na předfinancování neinvestičních projektů v programu Erasmus+ (prohloubení jazykových kompetencí pedagogů) vynaložil ve školním roce 2016/2017 částku 5 480 828 Kč, ve školním roce 2017/2018 částku 4 571 785 Kč a ve školním roce 2018/2019 částku 6 864 656 Kč.

Dále v souladu s potřebami a za organizační podpory kraje (zpřístupnění školících prostor) pokračovalo školské zařízení VISK v realizaci vzdělávacích a podpůrných aktivit v rámci celoživotního vzdělávání dospělých s důrazem na další vzdělávání pedagogických pracovníků.

- **Podporovat poskytování rekvalifikačních programů školami a školskými zařízeními s cílem napomoci vyšší uplatnitelnosti občanů na trhu práce**

V oblasti rekvalifikací úspěšně pokračovala činnost Centra pro rekvalifikace při VISK, jehož hlavním účelem je jednak monitoring, vedení příslušné databáze nabídek programů profesních kvalifikací a rekvalifikací v rámci kraje, které jsou poskytovány školami a školskými zařízeními zřizovanými krajem, ale i koordinace a metodické vedení středních škol zřizovaných Středočeským krajem v oblasti poskytování rekvalifikací a profesních kvalifikací. Nadále probíhala spolupráce s krajským úřadem práce.

V rámci projektu IKAP bylo realizováno průběžné poskytování poradenské a konzultační činnosti jednotlivým školám v oblasti profesních kvalifikací a rekvalifikací. Obsahem této činnosti byla zejména pomoc školám s přípravou žádostí o autorizace a také zajišťování informovanosti o legislativních úpravách v dané oblasti. K listopadu 2019 bylo realizováno 60 odborných konzultací na středních školách. Rovněž se uskutečnila 3 metodická setkání (workshopy) na školách, které již poskytují celoživotní učení, za účelem sdílení dobré praxe a v listopadu 2019 proběhla dvoudenní konference zaměřená na osvětu v oblasti realizace celoživotního učení na školách.

2.9. Mezinárodní spolupráce

- **I nadále podporovat mezinárodní spolupráci s partnerskými a dalšími regiony včetně mezinárodní spolupráce škol a školských zařízení**

Odbor školství udržuje aktivní meziregionální i mezinárodní partnerství v rámci uzavřených dohod o spolupráci s regiony Porýní-Falc, Burgundsko-Franche-Comté, Opolské vojvodství v rámci tzv. sítě 4 regionálních partnerů. Dalším regionem, se kterým byla navázána spolupráce, byl region Marche v Itálii.

Odbor školství ve spolupráci s Francouzským institutem již několik let realizuje program „Rok v Burgundsku“, který byl rozšířen na program „Rok v Burgundsku – Franche-Comté“. V rámci tohoto programu žáci absolvují pobyt ve školách partnerského regionu. Dále jsou realizovány pracovní stáže pro pedagogické pracovníky ruského jazyka ve Voroněžské oblasti (Ruská federace) a recipročně pro pedagogické pracovníky ve školách zřizovaných Středočeským krajem.

Odbor školství podporoval školy a školská zařízení zřizovaná Středočeským krajem při čerpání finančních prostředků z Evropské unie a národních zdrojů, a to poskytováním metodické pomoci při zpracování projektových záměrů, zabezpečováním spolufinancování a předfinancování projektů z rozpočtu zřizovatele, zajišťováním souhlasu zřizovatele s realizací projektů a spoluprací při přípravě podkladů k vyhlašování veřejných zakázek.

- **Pokračovat v systémové finanční podpoře mezinárodní spolupráce**

Odbor školství pravidelně přispívá školám na mezinárodní spolupráci finančními prostředky, a to v souladu se schválenými „Zásadami pro přidělení příspěvku na podporu mezinárodních aktivit škol zřizovaných Středočeským krajem, které poskytují základní, střední nebo vyšší odborné vzdělávání“. V roce 2016 byla výše finančních prostředků 1 200 000 Kč, v roce 2017 a 2018 byla poskytnuta stejná výše finančních prostředků 1 500 000 Kč.

2.10. Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO)

- **Realizovat úkoly Koncepce EVVO**

Úkoly definované v „Koncepci environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Středočeského kraje na období let 2016-2020“ plnila Krajská střediska ekologické výchovy svou činností v oblasti školní i mimoškolní výchovy. Organizovala např. vzdělávací akce Den Země, přednášky na ekologické téma, semináře, ekologické olympiády, vycházky, specializační studium pro koordinátory EVVO, výukové programy pro žáky škol.

- **Zajišťovat koordinaci systému EVVO ze strany kraje**

Pokračovala úzká spolupráce Středočeského kraje s pěti Krajskými středisky ekologické výchovy formou společných jednání a zejména operativní komunikací prostřednictvím e-mailu i telefonátů. Koordinaci spolupráce při plnění stanovených cílů zajišťoval Odbor životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Středočeského kraje.

- **Udržovat stabilní krajský systém EVVO se zaměřením na všechny cílové skupiny**

Krajská střediska ekologické výchovy se zaměřovala na osvětu a vzdělávání všech sfér (včetně práce se seniory, zdravotně postiženými a jinak znevýhodněnými skupinami).

Školy ve Středočeském kraji se mohly zapojit do mezinárodního programu Ekoškola, který je v současné době jedním z největších vzdělávacích programů na světě a jehož vizí je udělat z naší planety lepší a dlouhodobě udržitelnější místo. Do programu bylo ve školním roce 2016/2017 zapojeno celkem 52 škol, ve školním roce 2017/2018 celkem 45 škol a ve školním roce 2018/2019 bylo zapojeno 46 škol, z toho 15 mateřských, 29 základních a 2 střední školy.

- **Udržet, resp. navýšit, finanční podporu systému EVVO z krajských zdrojů**

Na podporu EVVO byly v roce 2016 prostřednictvím vyhlášeného „Programu pro poskytování dotací z rozpočtu Středočeského kraje na EVVO“ alokovány finanční prostředky ve výši 10 000 000 Kč. V roce 2017, 2018 a 2019 byly alokovány finanční prostředky o stejné výši 7 000 000 Kč.

- **Využít národní zdroje a evropské fondy k realizaci úkolů Koncepce EVVO**

Pravidelně každý školní rok probíhal mezinárodní projekt Enersol. Ve školním roce 2018/2019 proběhl již 15. ročník tohoto projektu. V rámci projektu žáci zpracovávají své vlastní projekty na témata obnovitelných zdrojů energií, energetických úspor a snižování emisí v dopravě. Následně žáci své projekty obhajují. Nejlepší práce postupují na krajskou, poté celostátní a nakonec mezinárodní přehlídku. Projekt Enersol je mimo jiné finančně podporován Ministerstvem životního prostředí a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

2.11. Trh práce a vzdělávání

- **Sladit strukturu oborů vzdělání s potřebami zaměstnavatelů, podporovat obory vzdělání požadované zaměstnavateli a naopak tlumit obory, o které ze strany zaměstnavatelů není zájem**

V případě žádostí o změnu kapacit oborů vzdělání nebo zápisu nových oborů vzdělání bylo součástí žádosti stanovisko Úřadu práce České republiky a Krajské hospodářské komory Střední Čechy.

Za školní rok 2016/2017 (s účinností od 1. 9. 2016) bylo podáno celkem 22 žádostí, z toho bylo zapsáno 17 oborů vzdělání a u 13 oborů vzdělání došlo ke změně nejvyššího povoleného počtu žáků nebo studentů. Za školní rok 2017/2018 (s účinností od 1. 9. 2017) bylo podáno celkem 18 žádostí, z toho bylo zapsáno 14 oborů vzdělání a u 22 oborů vzdělání došlo ke změně nejvyššího povoleného počtu žáků nebo studentů. Za školní rok 2018/2019 (s účinností od 1. 9. 2018) bylo podáno celkem 23 žádostí, z toho bylo zapsáno 17 oborů vzdělání a u 22 oborů vzdělání došlo ke změně nejvyššího povoleného počtu žáků nebo studentů.

- **Podle potřeby otevírat nové obory vzdělání vzhledem k dlouhodobému uplatnění na trhu práce**

V případě žádostí o zápis nových oborů vzdělání nebo změnu kapacit oborů vzdělání bylo součástí žádosti stanovisko Úřadu práce České republiky a Krajské hospodářské komory Střední Čechy.

Za školní rok 2016/2017 (s účinností od 1. 9. 2016) bylo podáno celkem 22 žádostí, z toho bylo zapsáno 17 oborů vzdělání a u 13 oborů vzdělání došlo ke změně nejvyššího povoleného počtu žáků nebo studentů. Za školní rok 2017/2018 (s účinností od 1. 9. 2017) bylo podáno celkem 18 žádostí, z toho bylo zapsáno 14 oborů vzdělání a u 22 oborů vzdělání došlo ke změně nejvyššího povoleného počtu žáků nebo studentů. Za školní rok 2018/2019 (s účinností od 1. 9. 2018) bylo podáno celkem 23 žádostí, z toho bylo zapsáno 17 oborů vzdělání a u 22 oborů vzdělání došlo ke změně nejvyššího povoleného počtu žáků nebo studentů.

- **Podpořit spolupráci škol a zaměstnavatelů především v oblasti odborné praxe, a tím zvýšit možnosti absolventů v jejich pracovním uplatnění po ukončení školy**

Středočeský kraj v rámci svých kompetencí koncepčně pracuje s řediteli škol a podporuje jejich spolupráci se zaměstnavateli. Spolupráce s firmami je systematicky analyzována. Ředitelé středních odborných škol jsou Středočeským krajem motivováni k intenzivní spolupráci s podnikatelským sektorem. Řada škol tak již dlouhodobě využívá úzké spolupráce s firmami jak při realizaci odborných praxí a stáží pro žáky i učitele, tak i přímé podpory firem formou materiálové podpory, podpory v oblasti vybavení, budování odborných center apod. Jedním z podporovaných opatření je stipendijní podpora vybraných oborů vzdělání jak ze strany kraje, tak ze strany vybraných firem, které se do systému podpory zapojily. Školy jsou vyzývány k zapojení do oblasti dalšího profesního vzdělávání.

Na tuto oblast se zaměřil také projekt IKAP. Uskutečnily se naplánované exkurze a stáže ve firmách pro žáky (celkem 132). Jednalo se například o firmy Škoda Plzeň, Železárny Hrádek u Rokycan, firma Misan. Proběhly i exkurze žáků do prostředí vysokých škol. Pro pedagogy proběhlo 38 školení ve firmách. Dále bylo uspořádáno 42 projektových dnů pro žáky v oblasti zemědělství, zahradnictví, veterinářství, myslivosti, chemie a výuky anglického jazyka i návštěvy školního hospodářství. Ve spolupráci se zaměstnavateli bylo připraveno a proběhlo 17 soutěží. Celkem došlo k 23 účastem škol na veletrzích.

- **Posílení flexibility škol při řešení aktuálních problémů, jakým je například nedostatek řidičů z povolání pro autobusovou a nákladní dopravu**

Uvedená problematika byla řešena v rámci Tripartity Středočeského kraje. Zapojeni byli rovněž zástupci Svazu průmyslu a dopravy ČR, Sdružení automobilových dopravců ČESMAD, Krajská hospodářská komora Střední Čechy a ředitelé středních škol, kteří podepsali Regionální sektorovou dohodu pro Středočeský kraj:

- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Nymburk, V Kolonii 1804
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Mladá Boleslav, Jičínská 762
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Neratovice, Školní 664
- Střední odborné učiliště, Hluboš 178
- Integrovaná střední škola technická, Benešov, Černoleská 1997
- Střední odborné učiliště, Hubálov 17
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Kladno, Dubská
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Beroun – Hlinky, Okružní 1404.

Krajská hospodářská komora Střední Čechy zorganizovala ve spolupráci s výše uvedenými subjekty v průběhu let 2015-2017 několik aktivit směřujících k podpoře a propagaci povolání

řidič pro autobusovou a nákladní dopravu. Např. účast na Veletrzích učňovských oborů, burzách práce a dalších akcích v rámci kraje, kde zástupci organizací seznámili zájemce s obory „automotive“ (automechanik, autoklempíř, autolakýrník, autoelektrikář a také s profesí řidič), s informacemi o oboru, s požadavky na profesi, s výhodami a riziky profese řidič. Jednalo se především o zájemce z řad žáků ZŠ a SŠ, rodičů, výchovných poradců a zaměstnavatelů.

3. Strategie rozvoje vzdělávání na období let 2020-2024

3.1. Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělání je důležitý počáteční stupeň celoživotního vzdělávání, který hraje významnou roli v založení a rozvoji předpokladů společenské integrace a vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání.

Podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Napomáhá také vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Předškolní vzdělávání je zajišťováno mateřskými školami, které mohou být samostatně zřízeny pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Mateřské školy jsou zřizovány také při základních školách, zdravotnických zařízeních a při dětských domovech.

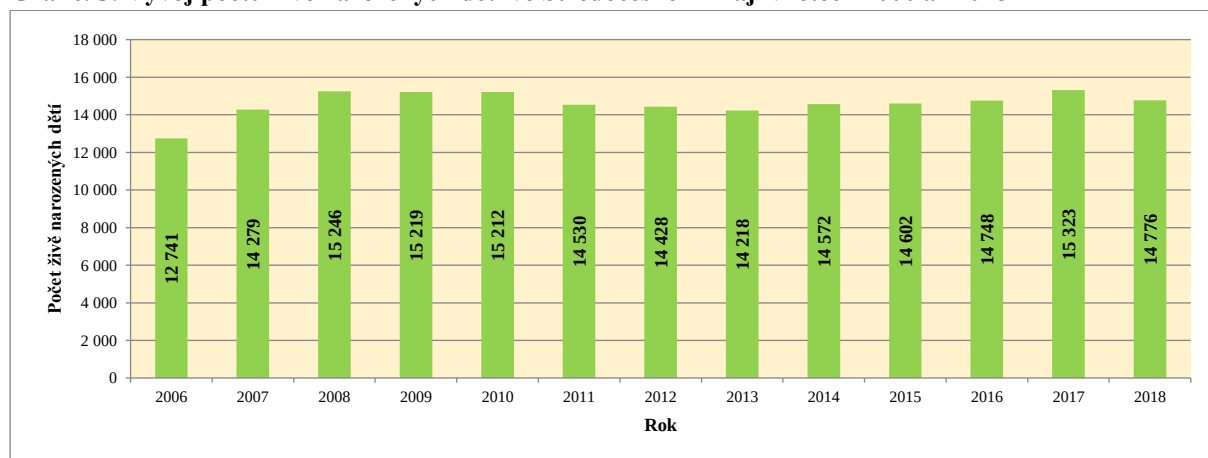
Předškolní vzdělávání je určeno dětem zpravidla od tří do šesti let. Pokud má zařízení kapacitu, jsou přijímány i děti mladší tří let a děti starší šesti let, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky. Pro děti, které dosáhly pátého roku věku a ještě nezahájily povinnou školní docházku, je předškolní vzdělávání povinné a je poskytováno bezplatně.

3.1.1. Vliv demografického vývoje na předškolní vzdělávání

Ve věkové skupině 3-5letých docházelo v období let 2014-2016 k poklesu počtu dětí. Mírný nárůst byl zaznamenán v roce 2017 a pokračoval i v roce 2018. V posledních několika letech dosahovala porodnost vysokých hodnot, a z toho důvodu by se i v několika následujících letech měl počet dětí ve věkové skupině 3-5 let zvyšovat.

V následujícím grafu je zachycen vývoj počtu živě narozených dětí ve Středočeském kraji v letech 2006 až 2018.

Graf č. 5: Vývoj počtu živě narozených dětí ve Středočeském kraji v letech 2006 až 2018

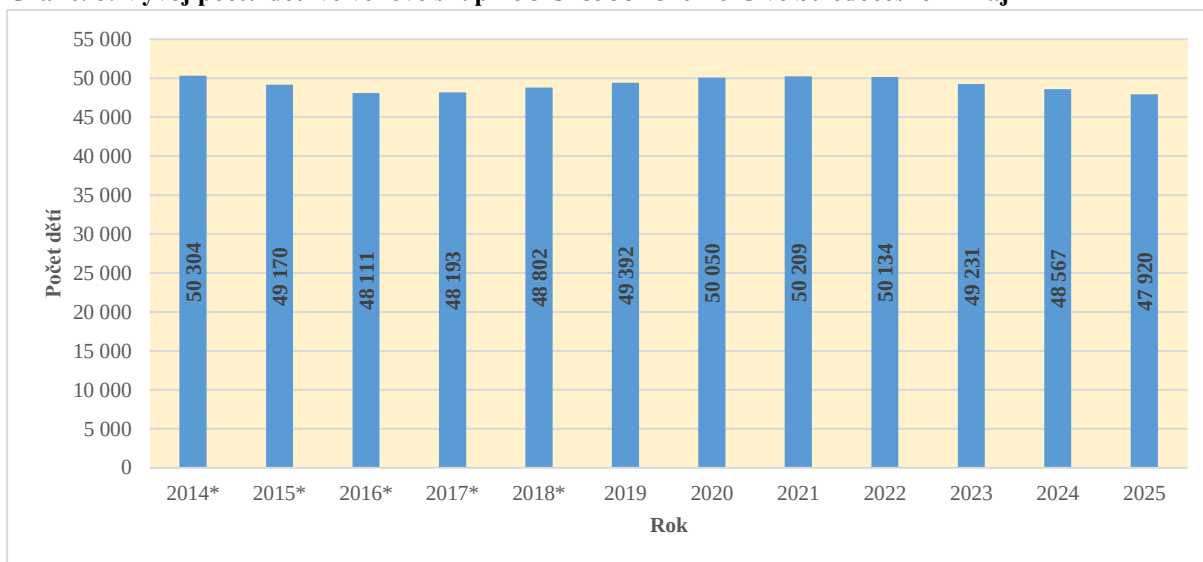

Zdroj: ČSÚ

Od roku 2006 až do roku 2008 meziročně ve Středočeském kraji narůstal počet živě narozených dětí. Po mírném poklesu počtu živě narozených dětí v letech 2009 až 2013 dochází od roku 2014 opět k postupnému nárůstu až do roku 2017. V roce 2018 se ve Středočeském kraji živě narodilo 14 776 dětí, což bylo o 547 méně než v předchozím roce.

V níže uvedeném grafu je zachycen vývoj počtu dětí ve věkové skupině 3-5 let ve Středočeském kraji do roku 2025. Data, která se vztahují k roku 2019 až 2025, pocházejí z publikace Projekce obyvatelstva v krajích ČR – do roku 2070 (ČSÚ, 2019). Počet dětí ve věkové skupině 3-5 let se bude až do roku 2021 zvyšovat, následně bude v této věkové skupině docházet k poklesu počtu dětí.

Graf č. 6: Vývoj počtu dětí ve věkové skupině 3-5 let do roku 2025 ve Středočeském kraji

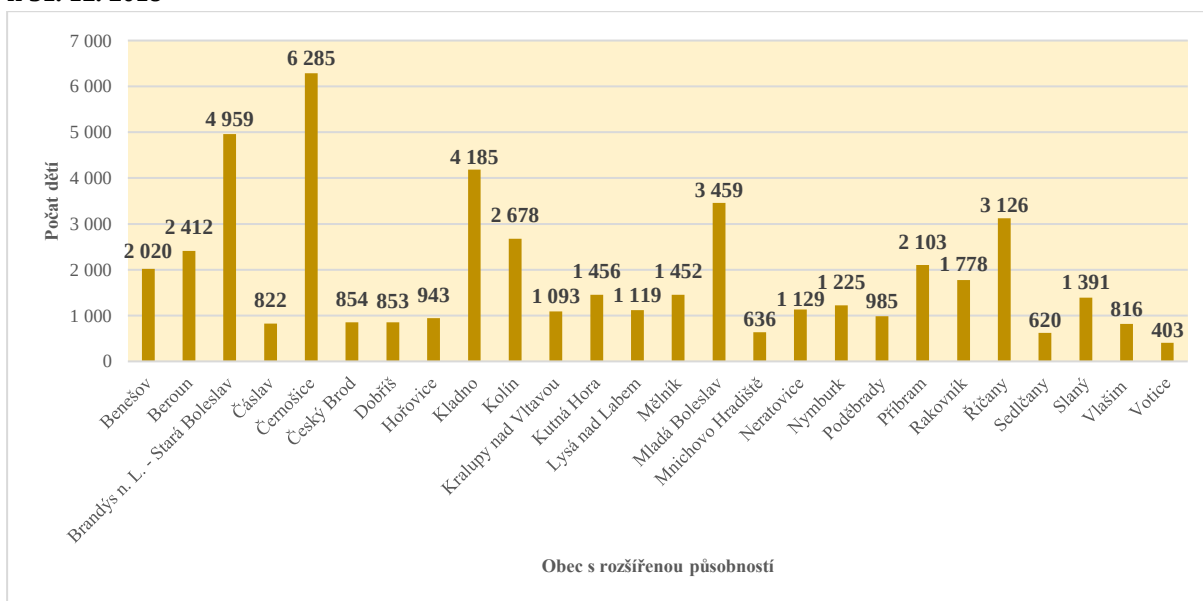

Zdroj: ČSÚ, Projekce obyvatelstva v krajích ČR – do roku 2070 (ČSÚ 2019)

* Reálná data

V dalším grafu je zachycen počet dětí ve věkové skupině 3-5 let ve Středočeském kraji podle obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2018.

Graf č. 7: Počet dětí ve věkové skupině 3-5 let ve Středočeském kraji podle obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2018

Zdroj: ČSÚ

Největší počet dětí ve věkové skupině 3-5 let byl v roce 2018 v ORP Černošice (6 285), Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (4 959) a Kladno (4 185). Naopak nejmenší počet dětí byl v ORP Votice (403), Sedlčany (620) a Mnichovo Hradiště (636).

3.1.2. Současný stav mateřských škol

Podle statistických informací MŠMT zajišťovalo v období školního roku 2018/2019 předškolní vzdělávání ve Středočeském kraji 789 mateřských škol, z toho bylo 11 mateřských škol pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Většina mateřských škol byla zřizována obcemi (687 škol s 47 612 dětmi), 9 škol zřizoval Středočeský kraj (213 dětí), 7 škol zřizovala církev (205 dětí) a 86 mateřských škol bylo zřizováno soukromými subjekty (2 767 dětí). Celkem se v mateřských školách ve školním roce 2018/2019 vzdělávalo 50 797 dětí, tj. o 482 více než ve školním roce 2017/2018.

Tabulka č. 14: Předškolní vzdělávání – školy, třídy, děti (všichni zřizovatelé)

Školní rok	Školy			Třídy			Děti		
	Celkem	z toho		Celkem	v tom na školách		Celkem	v tom na školách	
		pro děti bez SVP	pro děti se SVP		pro děti bez SVP	pro děti se SVP		pro děti bez SVP	pro děti se SVP
2016/2017	762	749	13	2 188	2 163	25	49 771	49 493	278
2017/2018	785	775	10	2 226	2 201	25	50 315	50 051	264
2018/2019	789	778	11	2 258	2 231	27	50 797	50 532	265

Zdroj: MŠMT

V jedné škole může být souběžně realizováno vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) i dětí bez SVP. Má-li škola alespoň jednu „běžnou“ třídu, je započítávána mezi školy pro děti bez SVP.

Středočeský kraj zajišťoval ve školním roce 2018/2019 výchovu a vzdělávání 265 dětem v 11 mateřských školách pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, které jsou zřízeny samostatně, u základní školy nebo u dětského domova.

Ve Středočeském kraji patří především obce s rozšířenou působností Černošice, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav a Říčany k těm, v jejichž správních obvodech se obce a města potýkají s nedostatečnou kapacitou mateřských škol.

Ve školním roce 2016/2017 bylo vyhověno 18 408 žádostem o přijetí k předškolnímu vzdělávání, z toho předškolní vzdělávání zahájilo celkem 17 542 dětí. Ve školním roce 2017/2018 bylo vyhověno 18 558 žádostem o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání, z toho předškolní vzdělávání zahájilo celkem 17 595 dětí. Ve školním roce 2018/2019 bylo vyhověno 18 047 žádostem o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání, z toho předškolní vzdělávání zahájilo celkem 17 148 dětí. Počet žádostí o přijetí k předškolnímu vzdělávání, kterým nebylo možno z kapacitních důvodů vyhovět od školního roku 2016/2017 klesal, což je patrné z následující tabulky.

Tabulka č. 15: Vývoj počtu nepřijatých dětí včetně počtu nepřijatých dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (všichni zřizovatelé)

Školní rok	Žádosti o přijetí, jimž nebylo vyhověno	
	žádosti celkem	z toho žádosti dětí se zdravotním postižením
2016/2017	6 856	9
2017/2018	6 785	12
2018/2019	6 300	3

Zdroj: MŠMT

Pro děti, které dosáhnou pátého roku věku do 31. 8., je předškolní vzdělávání povinné od počátku školního roku až do doby zahájení povinné školní docházky dítěte. Tato povinnost přispívá k osobnostnímu a sociálnímu vývoji dětí, vyrovnání nerovnoměrností v jejich vývoji a usnadnění jejich vstupu do základního vzdělávání.

3.1.3. Aktivita Středočeského kraje

Středočeský kraj finančně podporoval obce a města v kraji prostřednictvím různých dotačních titulů z rozpočtu kraje. Jednalo se o Středočeský Fond rozvoje obcí a měst a Středočeský Fond obnovy venkova. Dále byly poskytovány dotace ze Středočeského Infrastrukturního fondu. V roce 2016 se obcím poskytovaly i individuální dotace. Obce z fondů čerpaly dotace na projekty realizované v oblasti rozvoje a obnovy mateřských škol. V letech 2016-2019 (do 30. 9.) bylo obcím poskytnuto 46 dotací ve výši 86 442 694 Kč.

V následující tabulce je uveden přehled dotací poskytnutých Středočeským krajem v letech 2016-2019. Stav dotací v roce 2019 je uveden k 30. 9. 2019.

Tabulka č. 16: Přehled dotací poskytnutých Středočeským krajem na realizaci projektů mateřských škol v letech 2016-2019

Rok	Fond	Počet dotací	Výše dotací
2016	Fond rozvoje obcí a měst	24	58 261 825 Kč
	Individuální dotace	4	12 624 657 Kč
	Celkem	28	70 886 482 Kč
2017	Fond obnovy venkova	2	1 226 000 Kč
	Infrastrukturní fond	0	0 Kč
	Celkem	2	1 226 000 Kč
2018	Fond obnovy venkova	5	2 109 000 Kč
	Infrastrukturní fond	6	9 000 000 Kč
	Celkem	11	11 109 000 Kč
2019 (k 30. 9.)	Fond obnovy venkova	5	3 221 212 Kč
	Infrastrukturní fond	0	0 Kč
	Celkem	5	3 221 212 Kč
Celkem		46	86 442 694 Kč

Zdroj: ŘDP

Dále poskytoval Středočeský kraj dotace na podporu a rozvoj mateřských škol v rámci Fondu sportu, volného času a primární prevence. Dotace jsou z fondu poskytovány v oblastech podpory sportovních, volnočasových a vzdělávacích aktivit, podpory vrcholového sportu, podpory primární prevence a podpory handicapovaných (podpora činnosti související se sportovními, volnočasovými a vzdělávacími aktivitami handicapovaných).

Na projekty mateřských škol byly z Fondu sportu, volného času a primární prevence v roce 2016 schváleny a přiděleny 3 dotace o celkové výši 184 172 Kč. V roce 2017 byla schválena a přidělena 1 dotace o celkové výši 500 000 Kč. V roce 2018 nebyla přidělena žádná dotace a v roce 2019 byla schválena a přidělena 1 dotace o celkové výši 28 134 Kč.

3.1.4. Prioritní cíl a opatření

Cíl: A. Dostupné a kvalitní předškolní vzdělávání

Opatření: A.1 Podporovat zajištění dostatečné kapacity mateřských škol v návaznosti na demografický vývoj

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
A.1.1 V oblasti předškolního vzdělávání bude do rejstříku škol a školských zařízení zapisováno v souladu s DZ ČR 2019-2023 navýšení kapacit spádových mateřských škol, další místa poskytovaného vzdělávání, případně spádové mateřské školy nové, pouze: a) v místech¹, kde kapacity spádových mateřských škol nedostačují k přijetí všech dětí ve věku od 3 do 6 let, nebo b) v místech, ve kterých lze vzhledem k demografickému vývoji důvodně předpokládat, že kapacity spádových mateřských škol budou v příštích pěti letech nedostatečné pro přijetí všech dětí ve věku od 3 do 6 let.	V souladu s platnou legislativou	SK, zřizovatel	-
A.1.2 Navyšování kapacit nespádových mateřských škol, další místa poskytovaného vzdělávání, případně nové nespádové mateřské školy budou do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány v souladu s DZ ČR 2019-2023 pouze: a) v případě reálného zájmu zejména ze strany zákonných zástupců dětí s bydlištěm v přiměřené dojezdové době (zohledněna budou i stanoviska dalších subjektů, např. místní samosprávy a místních spolků věnujících se vzdělávání) a zároveň budou-li v přiměřené dojezdové době kapacity nespádových mateřských škol zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, které poskytují vzdělávání obdobným způsobem, naplněné, a b) pouze v těch lokalitách², v nichž by zápisem těchto kapacit nedošlo k meziročnímu nárůstu	V souladu s platnou legislativou	SK, zřizovatel	-

¹ Pojem „místo“ je v souladu s DZ ČR 2019-2023 neurčitý termín, který není možné blíže specifikovat z důvodů faktické různorodosti možných řešení případů a bude předmětem výkladu v jednotlivých správních řízeních o zápisu údajů do rejstříku škol a školských zařízení (vymezen bude v závislosti na velikosti obce a dopravní obslužnosti).

² Pojem lokalita bude v jednotlivých správních řízeních o zápisu údajů do rejstříku škol a školských zařízení určen na základě přiměřené dojezdové doby, a to na úrovni okresu (úroveň LAU 1), případně jako průměr dotčených okresů (okresů v přiměřené dojezdové době).

kapacit nespádových škol o více jak 1 % z kapacit škol spádových vedených ve školském rejstříku k 31. 8. roku, který předchází roku, v němž má být rozhodováno o zápisu údajů do rejstříku škol a školských zařízení, s výjimkou lokalit, ve kterých bude v následujících letech trvalý převis poptávky po umístění dětí do MŠ. Při tomto tempu nárůstu může docházet k postupnému navyšování kapacit nespádových škol tak, aby nebyla ohrožena soustava škol spádových a nedošlo k meziročnímu skokovému nárůstu kapacit nespádových škol, který by zapříčinil nedostatek dětí na školách spádových, a tím podstatnou mírou snížil ekonomickou efektivnost systému spádových škol. Tento nárůst zároveň představuje dostatečný prostor pro rozvoj nespádových škol.			
A.1.3 Podpora zajištění dostatečných kapacit předškolního vzdělávání v rámci dotačních titulů Středočeského kraje V rámci dotačních titulů Středočeského kraje podporovat mj. oblast zvyšování kapacit předškolního vzdělávání tam, kde jsou nedostatečné.	Průběžně	SK	SK, zřizovatel
A.1.4 Podpora zvyšování účasti na předškolním vzdělávání budováním dostatečných kapacit Podporovat budování dostatečných kapacit, aby se mohly do předškolního vzdělávání zapojit všechny děti, které se do něho dle platné legislativy zapojit mají. Toto opatření má vazbu na opatření A.1.3.	Průběžně	SK, zřizovatel	SK, státní rozpočet, operační programy

Opatření: A.2 Podporovat zkvalitnění předškolního vzdělávání

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
A.2.1 Podpora zajištění dostatečných prostorových a materiálních podmínek předškolního vzdělávání ve vazbě na snižování počtu dětí ve třídě dle platné legislativy (snižování kapacity tříd s 28 dětmi na 24 dětí a dále tříd s 24 dětmi na 20) v rámci dotačních titulů Středočeského kraje V rámci dotačních titulů Středočeského kraje podporovat oblast předškolního vzdělávání mj. i s ohledem na vytváření prostorových a materiálních podmínek pro snižování počtu dětí ve třídě dle platné legislativy.	Průběžně	SK	SK, zřizovatel

A.2.2 Podpora využití volných kapacit v mateřských školách ke snižování počtu dětí na třídu V mateřských školách, které mají volné kapacity, podporovat vznik dalších tříd tak, aby došlo ke snižování počtu dětí na třídu v souladu s platnou legislativou. Toto opatření má vazbu na opatření A.2.1.	Průběžně	Školy, zřizovatel, SK	-
A.2.3 Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských škol Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ v rámci „Šablon pro MŠ“, krajského projektu Implementace krajského akčního plánu Středočeského kraje a dalších dotačních programů zejména na základě identifikovaných regionálních potřeb.	Průběžně	SK, zřizovatel	SK, státní rozpočet, operační programy, zřizovatel
A.2.4 Podpora snižování odkladů povinné školní docházky Podpora snižování odkladů povinné školní docházky důrazem na rozhodující posouzení školského poradenského zařízení (vazba na opatření H.2.2).	Průběžně	SK, ŠPZ	-
A.2.5 Podpora logopedické péče Podpora rozvoje řeči a vytváření logopedických tříd v organizacích, které zřizuje Středočeský kraj.	Průběžně	SK, školy	SK
A.2.6 Podpora rozvoje potenciálu všech dětí včetně rozvoje jejich tvořivosti Podpora rozvoje potenciálu všech dětí včetně rozvoje jejich tvořivosti podporou manuální zručnosti, digitálních kompetencí, polytechnického vzdělávání v mateřských školách včetně materiálního vybavení (technické hračky, stavebnice) v rámci „Šablon pro MŠ“, krajského projektu Implementace krajského akčního plánu Středočeského kraje a dalších dotačních programů.	Průběžně	SK, školy	SK, státní rozpočet, operační programy, zřizovatel

Opatření: A.3 Podporovat rovný přístup k předškolnímu vzdělávání

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
A.3.1 Zpracování Školské inkluzivní koncepce kraje a její naplňování Středočeský kraj zpracuje Školskou inkluzivní koncepci kraje a bude ji postupně naplňovat.	Průběžně	SK, školy, ŠPZ	SK, státní rozpočet, operační programy
A.3.2 Odstraňovat rozdíly v průběhu a podmínkách vzdělávání žáků MŠ – projekt „Obědy do škol“ Pokračování v realizaci projektu „Obědy do škol“.	Průběžně	SK, školy	státní rozpočet, operační programy

A.3.3 Metodická podpora integrace dětí s odlišným mateřským jazykem a jejich příprava na vstup do základního vzdělávání Metodická podpora integrace dětí s odlišným mateřským jazykem a jejich příprava na vstup do základního vzdělávání včetně podpory zvýšení nabídky vzdělávání pedagogů mateřských škol v oblasti vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem nebo zapojování škol do vyhlášených rozvojových programů.	Průběžně	SK, ŠPZ	-
A.3.4 Podpora zvyšování podílu dětí v povinném předškolním vzdělávání v sociálně vyloučených lokalitách Středočeského kraje Podpora zvyšování podílu dětí v povinném předškolním vzdělávání v sociálně vyloučených lokalitách Středočeského kraje podporou a motivací rodičů, kteří děti do předškolního vzdělávání nedávají. Jedná se zejména o podporu bezplatného stravování (vazba na opatření A.3.2), bezúplatnosti předškolního vzdělávání nebo snížení úplaty za předškolní vzdělávání.	Průběžně	SK, zřizovatel, školy	státní rozpočet, operační programy
A.3.5 Podpora bezbariérovosti mateřských škol Podpora bezbariérovosti mateřských škol mj. v rámci různých dotačních programů.	Průběžně	SK, zřizovatel	SK, státní rozpočet, operační programy

3.2. Základní vzdělávání

Základní vzdělávání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

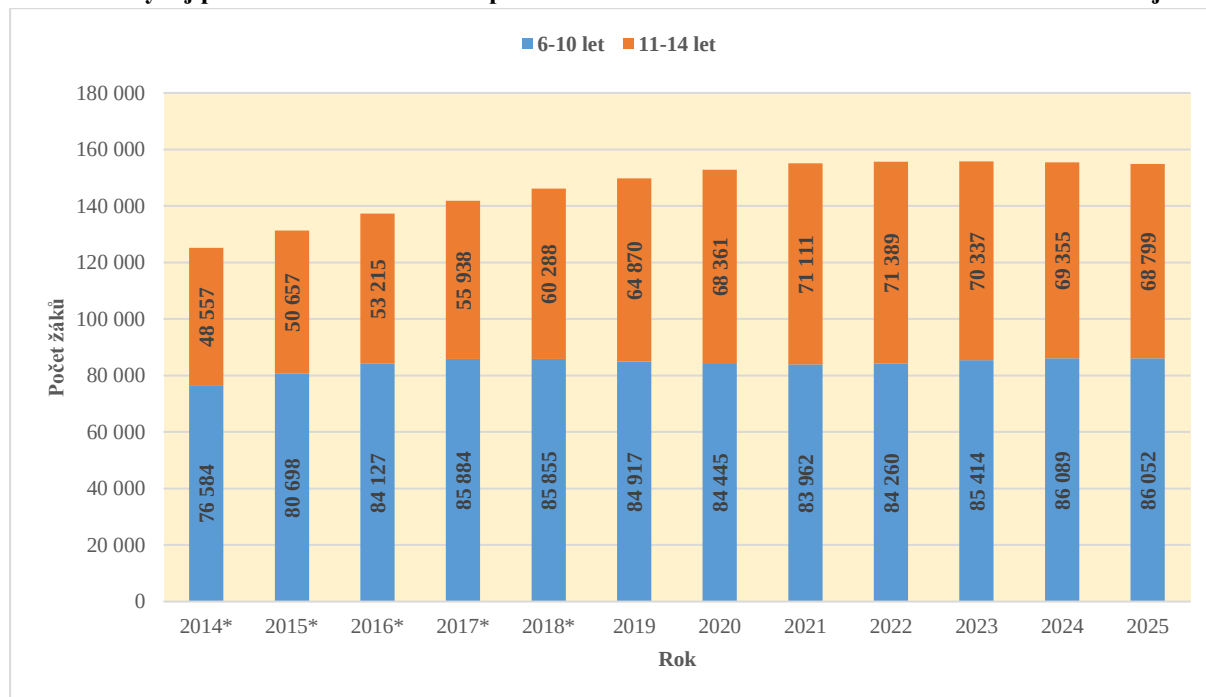
Stupeň základního vzdělání získá žák úspěšným ukončením vzdělávacího programu základního vzdělávání v základní škole, úspěšným ukončením vzdělávání na nižším stupni šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídající části osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře. Stupeň základního vzdělání se získá po splnění povinné školní docházky rovněž úspěšným ukončením kurzu pro získání základního vzdělání uskutečňovaného v základní nebo střední škole. Školní docházka je povinná po dobu devíti školních roků, nejvýše však do konce školního roku, v němž žák dosáhne sedmnáctého roku věku. Žáci prvního i druhého stupně základní školy mohou s povolením ředitele školy plnit povinnou školní docházku i formou individuálního vzdělávání.

3.2.1. Vliv demografického vývoje na základní vzdělávání

V posledních letech pokračoval růst počtu žáků ve věkové skupině 6-14 let. V příštích letech můžeme očekávat další zvýšení počtu žáků v této věkové skupině. V budoucnu však tento růst nahradí mírný pokles.

V následujícím grafu je zachycen vývoj počtu žáků ve Středočeském kraji ve věkové skupině 6-10 let (první stupeň) a 11-14 let (druhý stupeň) do roku 2025.

Graf č. 8: Vývoj počtu žáků ve věkové skupině 6-10 let a 11-14 let do roku 2025 ve Středočeském kraji

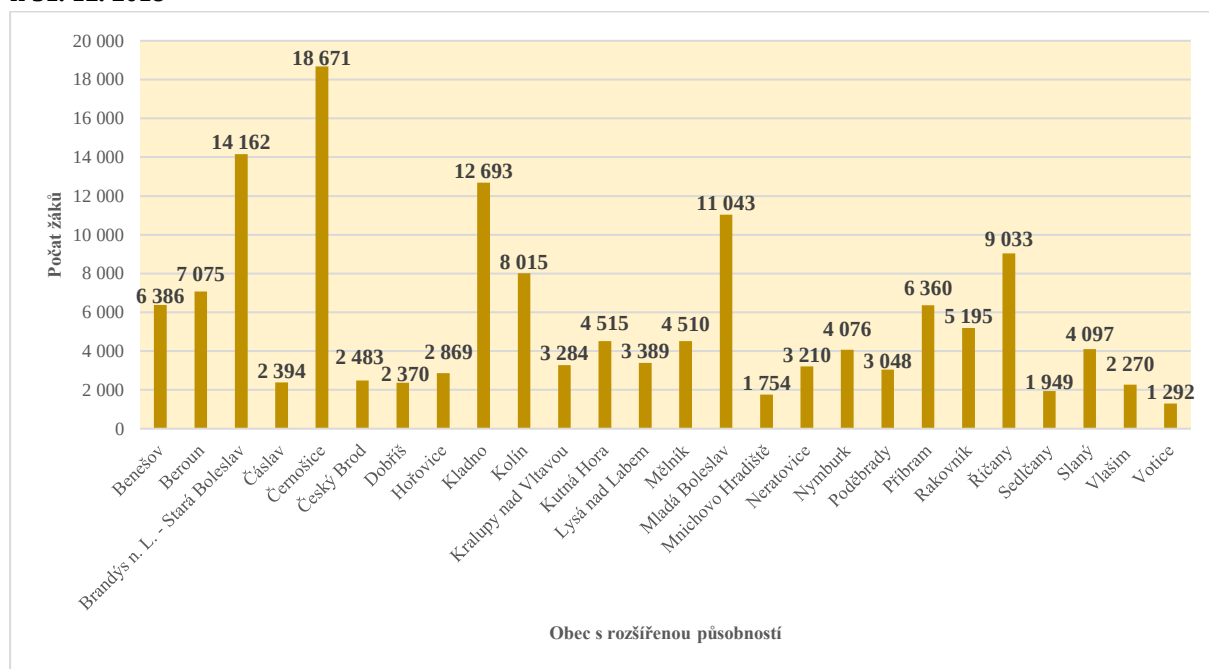
Zdroj: ČSÚ, Projekce obyvatelstva v krajích ČR – do roku 2070 (ČSÚ 2019)

* Reálná data

Na místní úrovni může docházet ke vzniku problému se zajištěním povinné školní docházky v oblastech, kde výstavba nových bytových komplexů nebyla doprovázena výstavbou nových základních škol. Jedná se především o ORP Černošice, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav a Říčany.

V roce 2018 byl největší počet žáků ve věkové skupině 6-14 let v ORP Černošice (18 671), Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (14 162) a Kladno (12 693). Naopak nejmenší počet žáků byl v ORP Votice (1 292), Mnichovo Hradiště (1 754) a Sedlčany (1 949).

Následující graf zachycuje počet žáků ve věkové skupině 6-14 let ve Středočeském kraji podle obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2018.

Graf č. 9: Počet žáků ve věkové skupině 6-14 let ve Středočeském kraji podle obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2018

Zdroj: ČSÚ

Počet dětí, kterým byla odložena povinná školní docházka, je v České republice dlouhodobě stabilní. Podíl těchto dětí z celkového počtu dětí v posledním ročníku před nástupem do základních škol ve školách navštívených Českou školní inspekcí činil ve školním roce 2018/2019 celkem 16,5 %. Ve školním roce 2017/2018 tento podíl dosahoval 16,8 % a ve školním roce 2016/2017 tento podíl činil 16,4 %. Příčiny odložení povinné školní docházky se rovněž v podstatě nemění. Nejčastěji se jedná o celkovou nezralost, logopedické vady, grafomotorické problémy, sociální nezralost a poruchy soustředění. Další důvody (odlišný mateřský jazyk, somatické problémy) jsou málo četné.

3.2.2. Současný stav základních škol

Základní vzdělávání ve školním roce 2018/2019 poskytovalo ve Středočeském kraji 557 základních škol. Většina základních škol byla zřizována obcemi (479 škol s 125 066 žáky), 4 základní školy zřizovala církev (201 žáků), 39 škol soukromí zřizovatelé (2 429 žáků) a 4 školy byly zřizovány MŠMT (121 žáků). Středočeský kraj zřizoval 31 základních škol pro 1 702 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve školním roce 2018/2019 navštěvovalo základní školy celkem 129 519 žáků. Oproti předchozímu roku došlo k nárůstu počtu žáků o 4 103, tj. o 3,3 %.

Tabulka č. 17: Základní vzdělávání – školy, třídy, žáci (všichni zřizovatelé)

Školní rok	Školy			Třídy			Žáci		
	Celkem	z toho školy		Celkem	z toho školy		Celkem	z toho školy	
		běžné	pouze pro SVP		běžné	pouze pro SVP		běžné	pouze pro SVP
2016/2017	549	506	43	5 834	5 538	296	120 393	118 128	2 265
2017/2018	553	513	40	6 050	5 772	278	125 416	123 267	2 149
2018/2019	557	517	40	6 234	5 951	283	129 519	127 376	2 143

Zdroj: MŠMT

Ve Středočeském kraji bylo ve školním roce 2018/2019 v 58 základních školách 350 speciálních tříd, v nichž se vzdělávalo 2 772 žáků. Celkem 40 základních škol poskytovalo základní vzdělání pouze pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, v nichž se vzdělávalo 2 143 žáků.

Z následující tabulky vyplývá, že počet integrovaných žáků do běžných tříd od školního roku 2016/2017 stoupal.

Tabulka č. 18: Žáci se zdravotním postižením individuálně integrovaní v běžné třídě podle druhu postižení

	Počet žáků		
	2016/2017	2017/2018	2018/2019
S vývojovými poruchami učení	4 577	5 463	5 604
Mentální postižení	225	262	323
Autismus	291	243	255
Tělesné postižení	110	98	95
Sluchové postižení	77	69	68
Zrakové postižení	76	97	114
S více vadami	214	838	743
S vadami řeči	544	746	1016
S vývojovými poruchami chování	1 611	2 343	2 879
Celkem	7 725	10 159	11 097

Zdroj: MŠMT

Do systému předškolního vzdělávání bylo ve školním roce 2018/2019 zařazeno 25 přípravných tříd při 23 základních školách, ve kterých se vzdělávalo 284 dětí s odkladem povinné školní docházky. Ve školním roce 2017/2018 bylo otevřeno 28 přípravných tříd při 25 základních školách pro 336 dětí s odkladem povinné školní docházky a ve školním roce 2016/2017 bylo otevřeno 34 přípravných tříd při 29 základních školách pro 420 dětí s odkladem povinné školní docházky.

Problémem základního vzdělávání, který ovlivňuje kvalitu vzdělávání, je výběrovost škol a tříd a vysoký počet odchodů žáků na víceletá gymnázia. Ve školním roce 2018/2019 bylo nově přijato do 1. ročníku osmiletého gymnázia celkem 1 070 žáků, ve školním roce 2017/2018 bylo přijato 1 081 a ve školním roce 2016/2017 celkem 1 070 žáků. Žáci základních škol mohou odejít také na gymnázium šestileté. Tento obor vzdělání však poskytuje ve Středočeském kraji pouze jedna škola.

3.2.3. Aktivita Středočeského kraje

Středočeský kraj finančně podporoval obce a města v kraji prostřednictvím různých dotačních titulů z rozpočtu kraje. Jednalo se o Středočeský Fond rozvoje obcí a měst, Středočeský Fond obnovy venkova a Středočeský Infrastrukturní fond. V roce 2016 se obcím poskytovaly i individuální dotace. Obce z fondů čerpaly dotace na projekty realizované v oblasti rozvoje a obnovy základních škol. V letech 2016-2019 (do 30. 9.) bylo obcím poskytnuto 96 dotací ve výši 398 303 101 Kč.

V následující tabulce je uveden přehled dotací poskytnutých Středočeským krajem v letech 2016-2019. Stav dotací v roce 2019 je uveden k 30. 9. 2019.

Tabulka č. 19: Přehled dotací poskytnutých Středočeským krajem na realizaci projektů základních škol v letech 2016-2019

Rok	Fond	Počet dotací	Výše dotací
2016	Fond rozvoje obcí a měst	42	100 992 694 Kč
	Individuální dotace	3	4 055 000 Kč
	Celkem	45	105 047 694 Kč
2017	Fond obnovy venkova	3	1 597 507 Kč
	Infrastrukturní fond	15	127 670 179 Kč
	Celkem	18	129 267 686 Kč
2018	Fond obnovy venkova	10	6 250 000 Kč
	Infrastrukturní fond	9	85 650 854 Kč
	Celkem	19	91 900 854 Kč
2019 (k 30. 9.)	Fond obnovy venkova	5	3 207 163 Kč
	Infrastrukturní fond	9	68 879 704 Kč
	Celkem	14	72 086 867 Kč
Celkem		96	398 303 101 Kč

Zdroj: ŘDP

Dále poskytoval Středočeský kraj dotace na podporu a rozvoj základních škol v rámci Fondu sportu, volného času a primární prevence. Dotace jsou z fondu poskytovány v oblastech podpory sportovních, volnočasových a vzdělávacích aktivit, podpory vrcholového sportu, podpory primární prevence a podpory handicapovaných (podpora činnosti související se sportovními, volnočasovými a vzdělávacími aktivitami handicapovaných).

Na projekty základních škol bylo z Fondu sportu, volného času a primární prevence v roce 2016 schváleno a přiděleno 37 dotací o celkové výši 2 216 950 Kč. V roce 2017 bylo schváleno a přiděleno 37 dotací o celkové výši 2 844 722 Kč. V roce 2018 bylo schváleno a přiděleno 13 dotací o celkové výši 689 940 Kč a v roce 2019 bylo schváleno a přiděleno 15 dotací o celkové výši 616 062 Kč.

3.2.4. Propojení základních škol a středních škol

V rámci projektu KAP probíhaly soutěže a přehlídky středních škol, jichž se zúčastnili i žáci základních škol. Ve školním roce 2018/2019 proběhlo 28 soutěží a přehlídek středních škol, v předchozím školním roce 2017/2018 se uskutečnilo celkem 20 soutěží a přehlídek.

Projekt IKAP se zaměřuje na podporu pedagogických pracovníků formou seminářů, síťování a workshopů, důraz je kladen na zvýšení kvality odborného vzdělávání a podnícení zájmu žáků o technické obory. Pro základní školy byly zrealizovány kroužky jako například Mladý instalatér, Robotika, Den zručnosti a Příprava polotovarů, obsluhy a programování CNC strojů. Pro žáky základních škol a pedagogické pracovníky byly uspořádány Projektové dny v oblasti zemědělství, zahradnictví, veterinářství, myslivosti, chemie a výuky anglického jazyka i návštěvy školního hospodářství s obsahem výuky na uvedených školách. Žáci se rovněž zúčastnili několika soutěží a byly zrealizovány i Badatelské pobyty pro žáky partnerských základních škol. Žáci navštívili IQLANDII v Liberci a planetárium. Vyzkoušeli si zde celou řadu fyzikálních zákonů, o kterých se doposud učili jen teoreticky. Dále proběhl na Střední odborné škole a Středním odborném učilišti Nymburk kurz 3D modelace a 3D tisku a prezentace jednodeskového počítače a 3D modelace pro žáky základních škol.

Z rozpočtu Středočeského kraje byly v rámci udržitelnosti podpořeny částkou 1 383 307 Kč aktivity projektu Cestou přírodovědných a technických oborů napříč Středočeským krajem. Hlavním cílem projektu bylo rozvinout spolupráci mezi základními a středními školami ve Středočeském kraji k zatraktivnění studia přírodovědných a technických oborů pro žáky základních škol. Udržitelnost skončila 31. 8. 2018.

3.2.5. Prioritní cíl a opatření

Cíl: B. Dostupné a kvalitní základní vzdělávání			
Opatření: B.1 Podporovat zajištění dostatečné kapacity základních škol v návaznosti na demografický vývoj			
Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
B.1.1 Navýšení kapacit spádových základních škol, další místa poskytovaného vzdělávání, případně spádové základní školy nové, budou do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány v souladu s DZ ČR 2019-2023 pouze: a) v místech s nedostatečnými kapacitami spádových základních škol pro přijetí celého populačního ročníku v rámci spádového obvodu dané školy, nebo b) v místech, ve kterých lze vzhledem k demografickému vývoji důvodně předpokládat, že kapacity spádových základních škol budou v příštích pěti letech nedostatečné pro přijetí celého populačního ročníku v rámci spádového obvodu dané školy.	V souladu s platnou legislativou	SK, zřizovatel	-
B.1.2 Navyšování kapacit nespádových základních škol, další místa poskytovaného vzdělávání, případně nové nespádové základní školy, budou do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány v souladu s DZ ČR 2019-2023 pouze: a) v případě reálného zájmu zejména ze strany zákonných zástupců dětí s bydlištěm v přiměřené dojezdové době (zohledněna budou i stanoviska dalších subjektů, např. místní samosprávy a místních spolků věnujících se vzdělávání) a zároveň budou-li v přiměřené dojezdové době kapacity nespádových základních škol zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, které poskytují vzdělávání obdobným způsobem, naplněné, a b) pouze v lokalitách, v nichž by zápisem těchto kapacit nedošlo k meziročnímu nárůstu kapacit	V souladu s platnou legislativou	SK, zřizovatel	-

nespádových škol o více jak 1 % kapacit škol spádových vedených ve školském rejstříku k 31. 8. roku, který předchází roku, v němž má být rozhodováno o zápisu údajů do rejstříku škol a školských zařízení. Při tomto tempu nárůstu může docházet k postupnému navyšování kapacit nespádových škol tak, aby nebyla ohrožena soustava škol spádových a nedošlo k meziročnímu skokovému nárůstu kapacit nespádových škol, který by zapříčinil nedostatek žáků na školách spádových, a tím podstatnou mírou snížil ekonomickou efektivnost systému spádových škol. Tento nárůst zároveň představuje dostatečný prostor pro rozvoj nespádových škol.			
B.1.3 Nové obory vzdělání 79-01-B/01 Základní škola speciální a nové školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona budou do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány v souladu s DZ ČR 2019-2023 pouze ve výjimečných případech s ohledem na reálnou potřebu navyšování kapacit, kdy stávající kapacity budou nedostačující, demografický vývoj a naplnění minimálního počtu žáků ve třídě stanoveného právním předpisem.	V souladu s platnou legislativou	SK, zřizovatel	-
B.1.4 Podpora zajištění dostatečných kapacit základního vzdělávání v rámci dotačních titulů Středočeského kraje. V rámci dotačních titulů Středočeského kraje podporovat mj. oblast zvyšování kapacit základního vzdělávání tam, kde jsou nedostatečné.	Průběžně	SK	SK, zřizovatel

Opatření: B.2 Podporovat zkvalitnění základního vzdělávání

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
B.2.1 Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků základních škol Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ v rámci „Šablon pro ZŠ“, krajského projektu Implementace krajského akčního plánu Středočeského kraje a dalších dotačních programů zejména na základě identifikovaných regionálních potřeb.	Průběžně	SK, zřizovatel	SK, státní rozpočet, operační programy, zřizovatel
B.2.2 Podpora polytechnického vzdělávání a digitálních kompetencí v základních školách včetně materiálního vybavení a vybavení digitálními technologiemi Podpora polytechnického vzdělávání a digitálních kompetencí v základních školách včetně materiálního vybavení a vybavení digitálními	Průběžně	SK, školy	SK, státní rozpočet, operační programy, zřizovatel

technologiem (stavebnice podporující manuální zručnost, tvořivost až po robotiku a programování, 3D tiskárny apod.) v rámci „Šablon pro ZŠ“, krajského projektu Implementace krajského akčního plánu Středočeského kraje a dalších dotačních programů (např. IROP). Podpora propojování základních škol a firem při zajištění polytechnické výuky formou využívání prostor firem nebo odborníků z firem (např. odborné workshopy se zástupci z praxe, odborné soutěže, prohlídky provozů firem, apod.).			
B.2.3 Podpora propojování základních a středních škol formou spolupráce při zajištění polytechnické výuky Podpora propojování základních a středních škol formou spolupráce při zajištění polytechnické výuky (využívání prostor a pedagogických pracovníků středních škol pro výuku žáků ZŠ např. dílny, kroužky pro žáky základních škol) v rámci krajského projektu Implementace krajského akčního plánu Středočeského kraje.	Průběžně	SK, školy	SK, státní rozpočet, operační programy
B.2.4 Metodická podpora a rozvoj kariérového poradenství na základních školách Metodická podpora a rozvoj kariérového poradenství na základních školách v rámci krajského projektu Implementace krajského akčního plánu Středočeského kraje a prostřednictvím „Šablon pro ZŠ“.	Průběžně	SK, VISK, školy	SK, státní rozpočet, operační programy
B.2.5 Podpora omezování vnější diferenciace na základním stupni vzdělávání především omezováním masového odchodu žáků na osmiletá gymnázia Nebude podporováno navyšování počtu přijímaných žáků do 1. ročníků na víceletá gymnázia. Dále viz opatření C.1.3, bod b).	Průběžně	SK, zřizovatel, školy	-
B.2.6 Podpora mentoringu začínajících ředitelů základních škol Zkušený ředitel základní školy bude mentorovat po dobu 10 měsíců začínajícího ředitele.	Průběžně	SK, zřizovatel	SK, operační programy, zřizovatel

Opatření: B.3 Podporovat rovný přístup k základnímu vzdělávání včetně nadaných žáků

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
B.3.1 Zpracování Školské inkluzivní koncepce kraje a její naplňování Středočeský kraj zpracuje Školskou inkluzivní koncepci kraje a bude ji postupně naplňovat.	Průběžně	SK, školy, ŠPZ	SK, státní rozpočet, operační programy

B.3.2 Podpora identifikace nadaných žáků a další práce s nimi Podpora identifikace nadaných žáků a další práce s nimi, např. v rámci realizace projektu Implementace krajského akčního plánu Středočeského kraje.	Průběžně	SK, školy, ŠPZ	SK, státní rozpočet, operační programy
B.3.3 Odstraňování rozdílů v průběhu a podmínkách vzdělávání žáků ZŠ – projekt „Obědy do škol“ Pokračování v realizaci projektu „Obědy do škol“.	Průběžně	SK, školy	státní rozpočet, operační programy
B.3.4 Metodická podpora integrace žáků s odlišným mateřským jazykem a s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka Metodická podpora integrace žáků s odlišným mateřským jazykem a s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka včetně podpory zvýšení nabídky vzdělávání pedagogů základních škol v oblasti vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem nebo zapojování škol do vyhlášených rozvojových programů.	Průběžně	SK, ŠPZ	-
B.3.5 Podpora zřizování přípravných tříd při základních školách Podpora zřizování přípravných tříd při základních školách s cílem vyrovnání vývoje dětí před začátkem povinné školní docházky tam, kde je volná kapacita v základních školách.	Průběžně	SK, zřizovatel	-
B.3.6 Podpora bezbariérovosti základních škol Podpora bezbariérovosti základních škol, mj. v rámci různých dotačních programů.	Průběžně	SK, zřizovatel	SK, státní rozpočet, operační programy

3.3. Střední vzdělávání

Střední školy poskytují vzdělávání absolventům základních škol, kteří splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před ukončením povinné školní docházky, a kteří splnili při přijímacím řízení podmínky pro přijetí do střední školy.

Střední vzdělávání rozvíjí v návaznosti na základní vzdělávání vědomosti, dovednosti a kompetence žáka a připravuje ho na další studium na vysokých a vyšších odborných školách nebo na kvalifikovaný výkon povolání a pracovních činností.

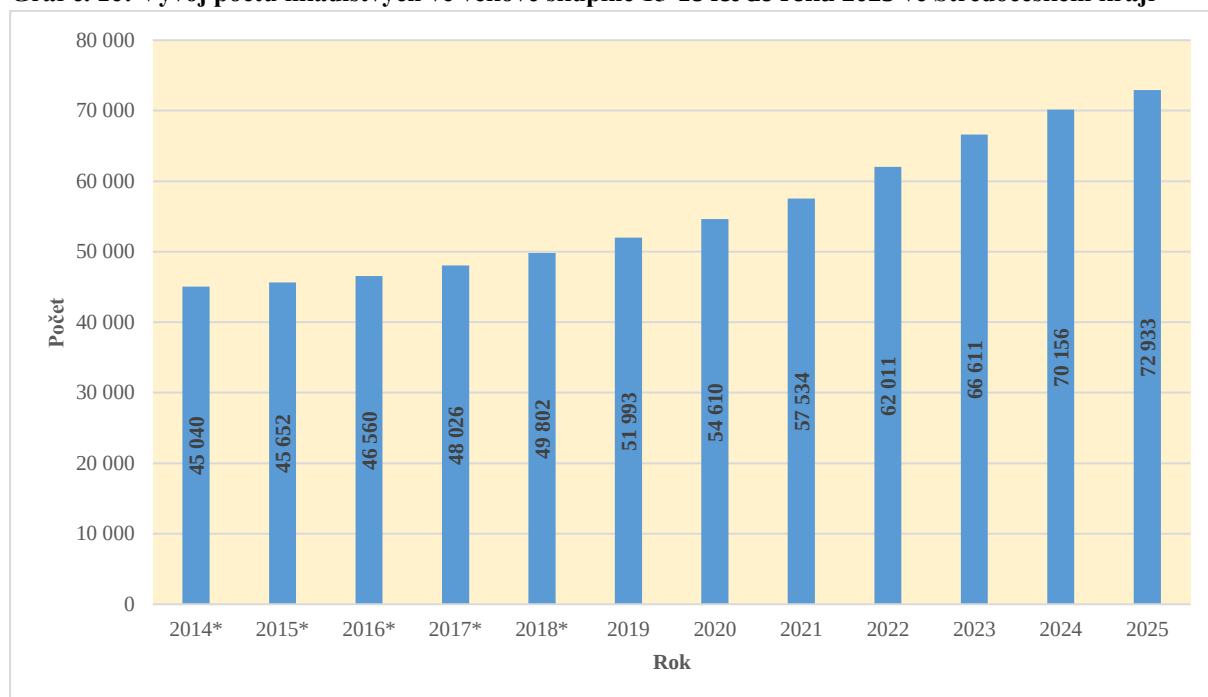
Střední školy poskytují střední vzdělávání v oborech vzdělání všeobecného charakteru (gymnaziální vzdělávání), všeobecně odborného (obory vzdělání lyceí) nebo odborného zaměření (odborné vzdělávání). Mohou také organizovat nástavbové studium pro osoby, které získaly střední vzdělání s výučním listem. Úspěšným ukončením příslušného vzdělávacího programu středního vzdělávání se dosahuje tří stupňů vzdělání: středního vzdělání, středního vzdělání s výučním listem a středního vzdělání s maturitní zkouškou.

Důraz bude kladen také na kvalitní všeobecné vzdělávání ve všech typech středních škol, které umožní orientaci ve světě a adaptaci absolventů na měnící se podmínky na trhu práce. S cílem dalšího zkvalitnění úrovně odborného vzdělávání budou školy dále prohlubovat spolupráci se zaměstnavateli a pobočkami Úřadu práce, lépe plánovat a vyhodnocovat spolupráci při výuce žáků v reálném pracovním prostředí na pracovištích zaměstnavatelů, a to nejen v případech škol, jejichž vybavení neodpovídá aktuálním oborovým a technologickým trendům. Školy budou v širším měřítku zajišťovat praktické vyučování v oborech odborného vzdělávání na pracovištích zaměstnavatelů.

3.3.1. Vliv demografického vývoje na střední vzdělávání

V následujícím grafu je zachycen vývoj počtu mladistvých ve Středočeském kraji ve věkové skupině 15-18 let do roku 2025.

Graf č. 10: Vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15-18 let do roku 2025 ve Středočeském kraji

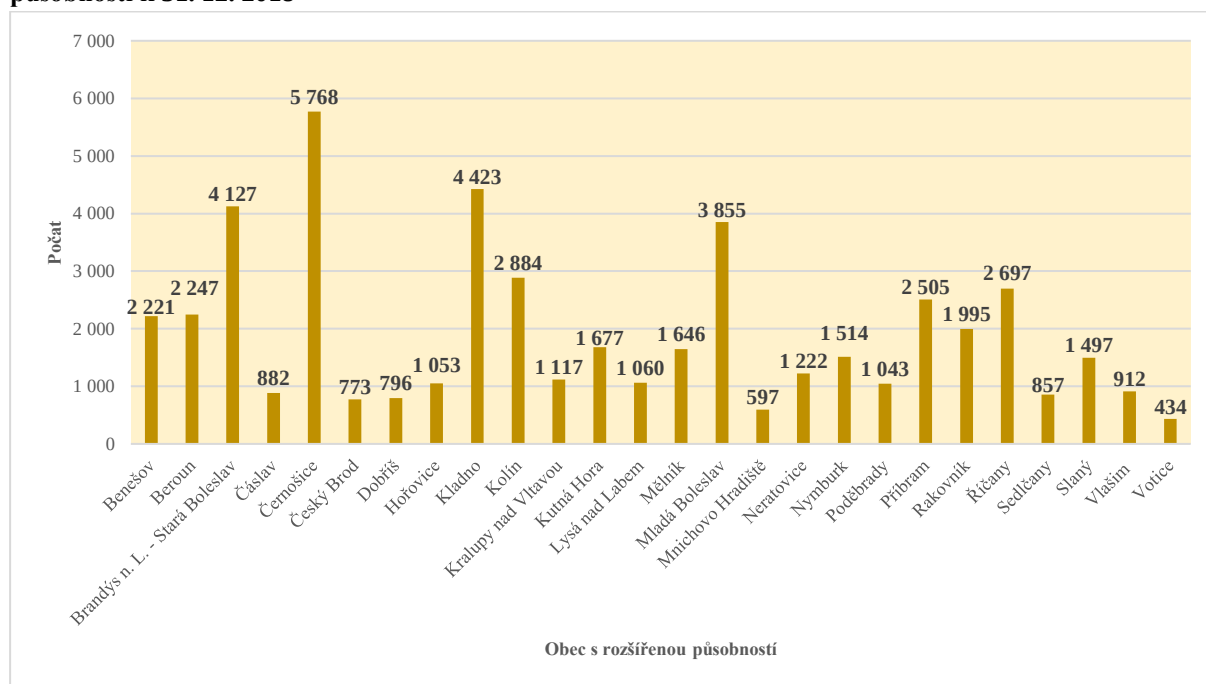

Zdroj: ČSÚ, Projekce obyvatelstva v krajích ČR – do roku 2070 (ČSÚ 2019)

* Reálná data

Ve věkové skupině 15-18 let došlo ještě v roce 2014 oproti předchozímu roku k poklesu počtu mladistvých. Od roku 2015 se počet mladistvých začal znovu zvyšovat. V následujících letech dojde ve Středočeském kraji k výraznému růstu počtu mladistvých v této věkové skupině.

Následující graf zachycuje počet mladistvých ve věkové skupině 15-18 let ve Středočeském kraji podle obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2018.

Graf č. 11: Počet mladistvých ve věkové skupině 15-18 let ve Středočeském kraji podle obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2018

Zdroj: ČSÚ

Největší počet mladistvých ve věkové skupině 15-18 let byl v roce 2018 v ORP Černošice (5 768), Kladno (4 423) a Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (4 127). Naopak nejmenší počet mladistvých byl v ORP Votice (434) a Mnichovo Hradiště (597).

3.3.2. Současný stav středních škol

Ve školním roce 2018/2019 poskytovalo střední vzdělávání ve Středočeském kraji 152 škol, z toho bylo 135 běžných středních škol a 17 středních škol zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Většina středních škol byla zřizována Středočeským krajem (116 škol), 3 školy zřizovaly obce, 3 školy zřizovala církev a 30 středních škol bylo zřizováno soukromými subjekty. Ve všech formách vzdělávání středních škol se vzdělávalo celkem 39 473 žáků, z toho v denní formě vzdělávání 37 444 žáků a v ostatních formách vzdělávání 2 029 žáků. Celkem bylo přijato 10 159 žáků do denní formy vzdělávání.

Tabulka č. 20: Střední vzdělávání (včetně nástavbového studia) – školy, třídy, žáci, nově přijatí (všichni zřizovatelé)

Školní rok	Školy	Třídy	Žáci		Nově přijatí do 1. ročníku	
			Celkem	z toho žáci v denním vzdělávání	Celkem	z toho do denního vzdělávání
2016/2017	153	1 908	39 850	37 293	10 923	9 928
2017/2018	153	1 871	39 435	37 317	10 976	10 070
2018/2019	152	1 864	39 473	37 444	10 953	10 159

Zdroj: MŠMT

V následující tabulce je uveden počet žáků středních škol členěných podle druhu vzdělávání a dosaženého vzdělání od školního roku 2016/2017 do školního roku 2018/2019.

Tabulka č. 21: Střední vzdělávání – počty žáků ve středních školách podle druhu vzdělávání a dosaženého vzdělání, všichni zřizovatelé

Kód dosaženého vzdělání	Název	2016/2017	2017/2018	2018/2019
C	Základní vzdělání	235	291	351
E	Nižší střední odborné vzdělání	1 444	1 321	1 229
H	Střední odborné vzdělání s výučním listem	7 264	7 397	7 371
J	Střední nebo střední odborné vzdělání bez maturity i výučního listu	35	45	36
K	Úplné střední všeobecné vzdělání	12 404	12 484	12 620
L	Úplné střední odborné vzdělání s vyučením i maturitou	2 607	2 554	2 534
M	Úplné střední odborné vzdělání s maturitou (bez vyučení)	13 304	13 225	13 303
Celkem v denní formě vzdělávání		37 293	37 317	37 444
H	Střední odborné vzdělání s výučním listem	154	181	176
L	Úplné střední odborné vzdělání s vyučením i maturitou	1 115	852	679
M	Úplné střední odborné vzdělání s maturitou (bez vyučení)	1 288	1 085	1 174
Celkem v ostatních formách vzdělávání		2 557	2 118	2 029

Zdroj: MŠMT

Z tabulky je ve školním roce 2018/2019 patrný nárůst žáků ve třech kategoriích dosaženého vzdělání (C, K, M) v denní formě vzdělávání oproti předchozímu školnímu roku. V absolutních číslech nejvíce posílila kategorie K (úplné střední všeobecné vzdělání), ve které se meziročně zvýšil počet žáků o 136 a dále kategorie M (úplné střední odborné vzdělání s maturitou (bez vyučení)), ve které se zvýšil počet žáků o 78. Naopak pokles žáků zaznamenaly kategorie E, H, J a L, ve kterých meziročně ubylo v denní formě vzdělávání celkem 147 žáků. Výraznější pokles nastal v ostatních formách vzdělávání, kde nejvíce oslabila kategorie L (úplné střední odborné vzdělání s vyučením i maturitou), tj. pokles o 173 žáků.

Od školního roku 2016/2017 docházelo k mírnému zvyšování celkového počtu žáků v denní formě vzdělávání. Naopak celkový počet žáků v ostatních formách vzdělávání se od školního roku 2016/2017 snižoval.

Všeobecné vzdělávání

Ve školním roce 2018/2019 se vzdělávalo v oborech 35 gymnázií v denní formě vzdělávání celkem 12 620 žáků, což je o 136 žáků více než v roce předcházejícím. Šestiletá gymnázia zaznamenala nárůst o 26 žáků, gymnázia čtyřletá o 28 žáků a osmiletá gymnázia nárůst o 82 žáků. Do 1. ročníků denního vzdělávání bylo přijato celkem 2 242 žáků.

Ze 35 gymnázií poskytovalo ve školním roce 2018/2019 vzdělání v oboru osmiletého studia 31 gymnázií, v oboru šestiletého studia 1 gymnázium a čtyřletého celkem 30 gymnázií. Dále jedno gymnázium poskytovalo obor vzdělání gymnázium se sportovní přípravou, jehož žáci jsou započítáni do čtyřletého oboru vzdělání v následující tabulce.

Tabulka č. 22: Všeobecné vzdělávání – žáci podle oborů vzdělání (všichni zřizovatelé)

Školní rok	Obor vzdělání	Nově přijatí do 1. ročníku	Počet žáků celkem
2016/2017	Gymnázium (4leté)	1 177	4 477
	Gymnázium (6leté)	31	132
	Gymnázium (8leté)	1 070	7 795
	Celkem	2 278	12 404
2017/2018	Gymnázium (4leté)	1 130	4 489
	Gymnázium (6leté)	32	140
	Gymnázium (8leté)	1 081	7 855
	Celkem	2 243	12 484
2018/2019	Gymnázium (4leté)	1 141	4 517
	Gymnázium (6leté)	31	166
	Gymnázium (8leté)	1 070	7 937
	Celkem	2 242	12 620

Zdroj: MŠMT

Jednotlivé typy gymnázií absolvovalo ve školním roce 2018/2019 celkem 1 886 žáků. Ve školním roce 2017/2018 absolvovalo jednotlivé typy gymnázií 1 847 žáků a ve školním roce 2016/2017 absolvovalo jednotlivé typy gymnázií celkem 1 927 žáků.

Střední odborné vzdělávání

Ve školním roce 2018/2019 se vzdělávalo ve 121 školách všech zřizovatelů bez nástavbového studia celkem 25 180 žáků, z toho v denní formě vzdělávání 23 828 žáků a v ostatních formách vzdělávání 1 352 žáků. Do 1. ročníků bylo celkem přijato 7 861 žáků ve všech formách vzdělávání.

Tabulka č. 23: Střední odborné vzdělávání (bez nástavbového studia), všichni zřizovatelé

Školní rok	Počet žáků celkem	v tom forma		Nově přijatí do 1. ročníku	v tom forma	
		denní	ostatní		denní	ostatní
2016/2017	25 312	23 866	1 446	7 541	7 060	481
2017/2018	25 104	23 838	1 266	7 794	7 260	534
2018/2019	25 180	23 828	1 352	7 861	7 335	526

Zdroj: MŠMT

Ve školním roce 2018/2019 absolvovalo střední odborné školy celkem 4 639 žáků v denní formě vzdělávání a 469 žáků v ostatních formách vzdělávání. Ve školním roce 2017/2018 úspěšně ukončilo studium 4 780 žáků v denní formě vzdělávání a 382 žáků v ostatních formách vzdělávání. Ve školním roce 2016/2017 absolvovalo střední odborné školy celkem 4 871 žáků v denní formě vzdělávání a 545 žáků v ostatních formách vzdělávání.

3.3.3. Podpora středního odborného vzdělávání ve Středočeském kraji

Podporou středního odborného školství se Středočeský kraj zabývá dlouhodobě. Rozvíjí se spolupráce kraje se zaměstnavateli, Krajskou hospodářskou komorou Střední Čechy a Krajskou pobočkou Úřadu práce České republiky. Středočeský kraj bude i nadále usilovat o změny v postojích a myšlení zaměstnavatelů. Učební obory se stanou atraktivnějšími, pokud se zaměstnavatelé budou ve vlastním zájmu podílet na zvyšování společenské prestiže řemesel, a to především propagací řemesel zaměřenou na žáky základních škol a jejich rodiče – medializací, exkurzemi, dny otevřených dveří, přednáškami, letáky. Kraj podporuje aktivní

spolupráci zaměstnavatelů se středními školami (zajištění praxí žáků, pořádání vzdělávání učitelů odborných předmětů a učitelů odborného výcviku, spoluúčast při tvorbě rámcových vzdělávacích programů odborných oborů, účast v komisích při závěrečných zkouškách, finanční podpora na modernizaci odborných učeben a dílen, prospěchová stipendia žákům, úhrada ubytování, pracovních oděvů a stravného žákům vybraných oborů, soutěže v odborných dovednostech, exkurze).

Krajský akční plán vzdělávání Středočeského kraje má za cíl definovat společné nebo sdílené aktivity v území, které přispějí k naplnění Dlouhodobého záměru vzdělávání a vzdělávací soustavy kraje a zlepši kvalitu vzdělávání ve školách, s důrazem na podporu škol se slabšími výsledky, slabších žáků a rozvoj potenciálu každého žáka. V rámci projektu probíhala jednání minitýmu Odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli a minitýmu Infrastruktury a polytechnického vzdělávání ve SŠ a VOŠ. Uskutečnily se soutěže škol v oblasti polytechnického vzdělávání a výchovy k podnikavosti, iniciativě a kreativitě. Dále probíhaly workshopy pro ředitele škol a byla realizována konference o polytechnickém vzdělávání.

V rámci projektu IKAP probíhaly pro střední školy kroužky jako například Příprava na povolání, Programování a obsluha CNC strojů a Robotika. Dále se uskutečnily exkurze a stáže ve firmách pro žáky, jednalo se například o exkurzi ve firmě Vozáb na téma Rozvody vod. Proběhly i exkurze žáků do prostředí vysokých škol. Také se odborníci z praxe zapojovali do výuky a ve spolupráci se zaměstnavateli bylo připraveno a proběhlo 17 soutěží. Pro pedagogické pracovníky probíhala na školách i ve firmách školení. Pro pedagogické pracovníky bylo zrealizováno například školení v oblasti moderních technologií.

3.3.4. Stipendijní program

Systémová podpora učňovského školství patří mezi programové priority Středočeského kraje. Cílem kraje je podpořit zájem žáků o řemeslné obory, které jsou požadovány trhem práce, a to mimo jiné formou stipendií poskytovaných z rozpočtu Středočeského kraje (jedná se především o stavební, strojírenské, elektrotechnické, potravinářské a zemědělské obory).

V rámci zatraktivnění podporovaných oborů mají žáci 1. ročníku podle Radou kraje schváleného „Záměru strategie podpory odborného vzdělávání ve Středočeském kraji“ (Usnesení č. 052-36/2009/RK ze dne 19. 10. 2009) nárok na měsíční stipendium ve výši 300 Kč, žáci 2. ročníku na stipendium ve výši 400 Kč a žáci 3. a 4. ročníku mohou získat odměnu ve výši 500 Kč měsíčně. Stipendijní program nabíhal postupně, byl zahájen ve školním roce 2010/2011, kdy bylo měsíční stipendium určeno pouze žákům 1. ročníku, ve školním roce 2011/2012 bylo určeno žákům 1. a 2. ročníku, od následujícího školního roku 2012/2013 se již vztahuje na všechny žáky podporovaných oborů vzdělání. Stipendium mohou obdržet pouze žáci, kteří splní předem stanovená kritéria (veškerá jejich absence ve škole bude řádně omluvena a jejich chování bude bezproblémové – hodnocení chování bude odpovídat stupni „velmi dobré“).

Součástí stipendijního programu je i poskytnutí jednorázové pololetní odměny v případě, že žák získá na vysvědčení vyznamenání. Pro žáky 1. ročníku je stanovena odměna ve výši 1 000 Kč, 2. ročníku 2 000 Kč, 3. a 4. ročníku 3 000 Kč. Nárok na odměnu za výborné studijní výsledky je navíc podmíněn kritérii uvedenými v předchozím odstavci.

Seznam podporovaných oborů vzdělání je otevřený a podle potřeb trhu práce se bude upravovat a aktualizovat.

Tabulka č. 24: Seznam oborů vzdělání podporovaných Středočeským krajem v rámci Strategie podpory odborného vzdělávání ve Středočeském kraji pro školní rok 2018/2019

	Název oboru	Kód oboru
1.	Autolakýrník	23-61-H/01
2.	Elektrikář	26-51-H/01
3.	Elektrikář - silnoproud	26-51-H/02
4.	Elektromechanik pro zařízení a přístroje	26-52-H/01
5.	Elektrotechnické a strojně montážní práce	26-51-E/01
6.	Instalatér	36-52-H/01
7.	Karosář	23-55-H/02
8.	Klempíř	23-55-H/01
9.	Klempířské práce ve stavebnictví	36-55-E/01
10.	Kominík	36-56-H/01
11.	Lesní mechanizátor	41-56-H/01
12.	Letecký mechanik	23-45-L/02
13.	Malíř a lakýrník	39-41-H/01
14.	Malířské a natěračské práce	36-57-E/01
15.	Mechanik seřizovač	23-45-L/01
16.	Mechanik strojů a zařízení	23-44-L/01
17.	Nástrojař	23-52-H/01
18.	Obráběč kovů	23-56-H/01
19.	Opravář zemědělských strojů	41-55-H/01
20.	Opravařské práce	41-55-E/01
21.	Ošetřovatel	53-41-H/01
22.	Pekař	29-53-H/01
23.	Pokrývač	36-69-H/01
24.	Potravinářská výroba	29-51-E/01
25.	Praktická sestra	53-41-M/03
26.	Řezník - uzenář	29-56-H/01
27.	Strojírenské práce	23-51-E/01
28.	Strojní mechanik	23-51-H/01
29.	Tesař	36-64-H/01
30.	Tesařské práce	36-64-E/01
31.	Zahradnické práce	41-52-E/01
32.	Zahradník	41-52-H/01
33.	Zdravotnický asistent	53-41-M/01
34.	Zednické práce	36-67-E/01
35.	Zedník	36-67-H/01
36.	Zemědělec - farmář	41-51-H/01
37.	Zemědělské práce	41-51-E/01

Zdroj: ŠKS

V následující tabulce je uvedena celková částka vynaložená Středočeským krajem na stipendia podporovaných oborů, počet žáků v podporovaných oborech a podporované ročníky za školní rok 2010/2011 až 2018/2019.

Tabulka č. 25: Stipendia podporovaných oborů ve Středočeském kraji

Školní rok	Ročníky	Počet žáků v podporovaných oborech	Vynaložené finance (vyplaceno v Kč)
2010/2011	1.	1 021	2 126 300
2011/2012	1. a 2.	2 262	6 053 600
2012/2013	1., 2., 3.	3 318	10 595 300
2013/2014	1., 2., 3., 4.	3 275	10 604 300
2014/2015	1., 2., 3., 4.	3 196	10 501 800
2015/2016	1., 2., 3., 4.	3 389	11 907 700
2016/2017	1., 2., 3., 4.	4 003	13 804 900
2017/2018	1., 2., 3., 4.	4 108	12 585 201
2018/2019	1., 2., 3., 4.	4 221	13 074 000

Zdroj: ŠKS

Středočeský kraj vynaložil na stipendia podporovaných oborů za období školního roku 2010/2011 až 2018/2019 celkem částku 91 253 101 Kč.

3.3.5. Dojížděkovost žáků ze Středočeského kraje na pražské střední školy

Zvyšování vzdělanostní úrovně obyvatel a současně zvyšování jejich odborné kvalifikace patří mezi důležité předpoklady pro uplatnění na trhu práce. Současně kvalita lidských zdrojů významným způsobem ovlivňuje rozvoj a prosperitu daného regionu. Při celkovém hodnocení je třeba brát v úvahu, že určitá část žáků Středočeského kraje dojíždí za středoškolským studiem do Prahy. Z velké části využívají nabídky studia maturitních oborů vzdělání, které vzdělávací soustava ve Středočeském kraji nenabízí nebo které jsou především z hlediska dojíždění pro žáky hůře dostupné.

Podle publikace Analýza infrastrukturních potřeb hl. m. Prahy (zaměřená na infrastrukturu vybrané občanské vybavenosti) dosahoval v březnu 2018 podíl žáků denní formy studia s trvalým bydlištěm na území Středočeského kraje 29,2 % všech žáků této formy studia na pražských středních školách (bez rozdílu zaměření vzdělávání), tj. celkem 16 989 žáků. Stejný podíl u žáků ostatních forem vzdělávání dosahoval 24,7 %, tj. celkem 1 056 žáků.

Další tabulka uvádí procentuální zastoupení žáků pražských středních škol podle trvalého bydliště v březnu 2018. Trvalé bydliště je rozděleno na Prahu, Středočeský kraj a ostatní, kam patří žáci z ostatních krajů České republiky a ze zahraničí. Území hlavního města Prahy bylo vymezeno na 8 charakteristických souvislých oblastí s převážně radiálními vazbami k širší centrální oblasti (bilanční sektory), ke kterým se zjištěné hodnoty vztahují.

Tabulka č. 26: Procentuální zastoupení žáků pražských středních škol podle trvalého bydliště (březen 2018)

Bilanční sektor	Gymnázia (v %)			Střední odborné školy (v %)		
	Praha	Středočeský kraj	ostatní	Praha	Středočeský kraj	ostatní
centrum	73,6	21,4	5,0	58,4	33,4	8,2
jihovýchod	75,2	20,5	4,3	58,3	31,9	9,8
jihozápad	57,7	41,9	0,4	46,3	43,6	10,1
jih	71,0	26,7	2,3	55,2	36,6	8,2
sever	75,0	20,7	4,3	50,9	40,1	9,0
severozápad	67,0	29,5	3,5	35,5	40,6	23,9
východ	77,0	21,9	1,1	54,1	33,8	12,1
západ	68,6	26,7	4,7	60,3	33,2	6,5

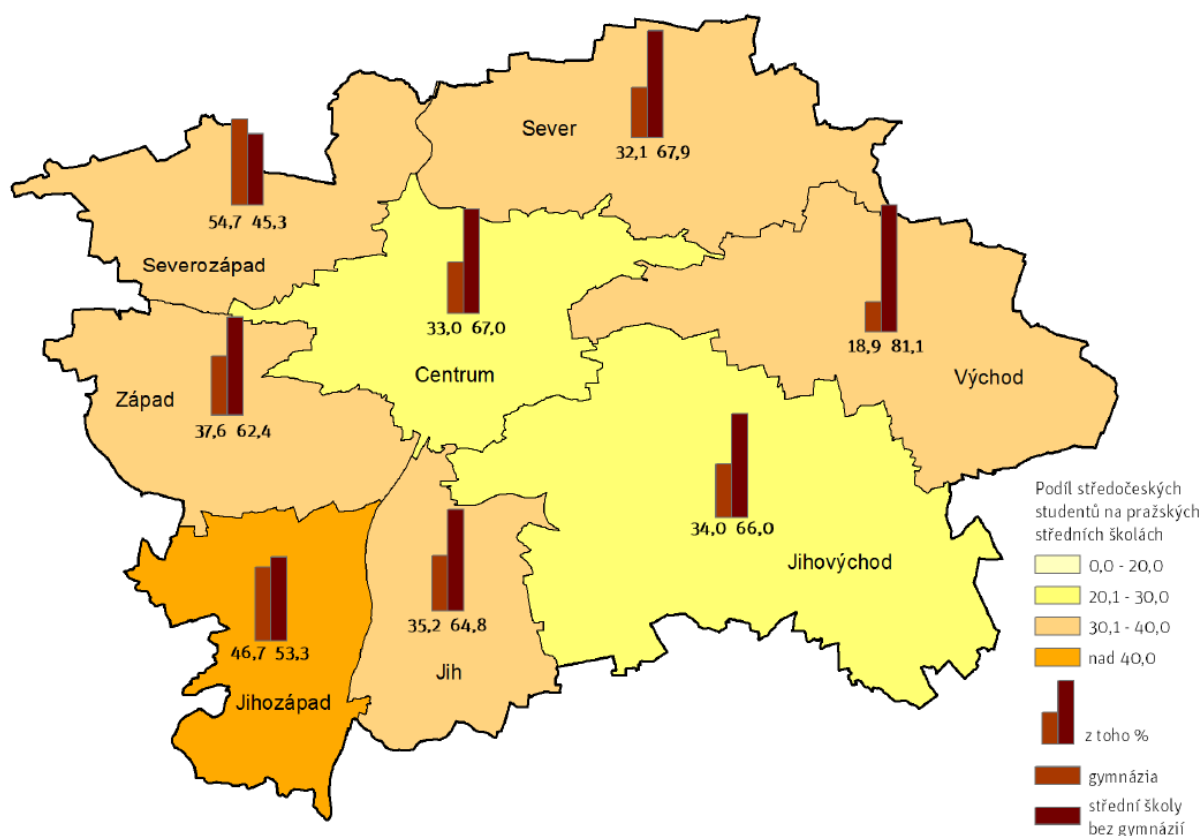
Zdroj: IPR Praha

Z tabulky je patrné, že na gymnáziích převažovali žáci s trvalým bydlištěm v Praze. Zastoupení žáků ze Středočeského kraje na gymnáziích bylo nejvyšší v bilančním sektoru jihozápad (41,9 %), naopak nejnižší hodnoty dosahovalo v bilančním sektoru jihovýchod (20,5 %). Zastoupení žáků ze Středočeského kraje na středních odborných školách bylo nejvyšší rovněž v bilančním sektoru jihozápad (43,6 %) a nejnižší opět v bilančním sektoru jihovýchod (31,9 %). V bilančním sektoru severozápad bylo zastoupení žáku ze Středočeského kraje na pražských středních odborných školách vyšší než žáků s trvalým bydlištěm v Praze.

Významná dojížděkovost žáků je kromě okresů Praha-východ a Praha-západ také z okresu Kladno a Mělník. Dojížděkovost je ovlivněna kvalitní dopravní infrastrukturou. S rostoucí vzdáleností od Prahy klesá počet i podíl dojíždějících žáků na pražské střední školy.

V následujícím obrázku je zachycen podíl žáků denní formy studia s trvalým bydlištěm ve Středočeském kraji dojíždějících na pražské střední školy podle bilančních sektorů ve školním roce 2017/2018.

Obrázek č. 2: Podíly dojíždějících žáků denní formy studia ze Středočeského kraje na pražské střední školy podle bilančních sektorů ve školním roce 2017/2018

Zdroj: IPR Praha

Největší podíl středočeských žáků studujících na pražských středních školách v denní formě studia ve školním roce 2017/2018 byl v bilančním sektoru jihozápad, naopak nejmenší podíl středočeských žáků byl v bilančním sektoru jihovýchod a centrum. Středočeští žáci navštěvovali zejména pražské střední odborné školy. Pouze v bilančním sektoru severozápad studovalo více středočeských žáků na pražských gymnáziích než na pražských středních odborných školách.

3.3.6. Vývoj oborové struktury středních škol

Vzhledem k tomu, že uchazeči o přijetí do středních škol měli možnost podat v 1. kole přijímacího řízení dvě přihlášky (tj. počet přihlášených neodpovídá počtu osob, ale počtu přihlášek, a v počtu přijatých jsou někteří uchazeči započítáni dvakrát), nelze sledovat vývoj počtu přihlášených a přijatých uchazečů.

Následující tabulka nabízí pohled na vývoj oborové struktury středních škol zřizovaných Středočeským krajem, který zabezpečuje více než ze tří čtvrtin střední vzdělávání ve středočeském regionu.

Tabulka č. 27: Oborová struktura středního vzdělávání – zřizovatel Středočeský kraj (všechny formy vzdělávání) – počty žáků ve skupinách oborů vzdělání a podíly z celkového počtu žáků ve školním roce 2016/2017 až 2018/2019

Skupina oborů	Název skupiny příbuzných oborů	2016/2017		2017/2018		2018/2019	
		Počet žáků	Podíl (%)	Počet žáků	Podíl (%)	Počet žáků	Podíl (%)
16	Ekologie a ochrana životního prostředí	126	0,38	113	0,34	96	0,29
18	Informatické obory	830	2,52	852	2,59	871	2,63
23	Strojírenství a strojírenská výroba	2 608	7,90	2 628	8,00	2 613	7,90
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	1 808	5,48	1 831	5,57	1 881	5,68
28	Technická chemie a chemie silikátů	11	0,03	7	0,02	12	0,04
29	Potravinářství a potravinářská chemie	713	2,16	715	2,18	698	2,11
31	Textilní výroba a oděvnictví	7	0,02	0	0,00	0	0,00
33	Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	442	1,34	434	1,32	432	1,31
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	1 123	3,40	1 053	3,20	1 052	3,18
37	Doprava a spoje	108	0,33	96	0,29	104	0,31
39	Speciální a interdisciplinární obory	511	1,55	524	1,59	505	1,53
41	Zemědělství a lesnictví	1 878	5,69	1 837	5,59	1 822	5,51
43	Veterinářství a veterinární prevence	290	0,88	357	1,09	399	1,21
53	Zdravotnictví	905	2,74	1 021	3,11	1 134	3,43
63	Ekonomika a administrativa	2 164	6,56	2 105	6,41	2 103	6,35
64	Podnikání v oborech, odvětví	641	1,94	615	1,87	618	1,87
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	2 425	7,35	2 287	6,96	2 214	6,69
66	Obchod	743	2,25	758	2,31	766	2,31
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	601	1,82	608	1,85	628	1,90
69	Osobní a provozní služby	592	1,79	564	1,72	558	1,69
72	Publicistika, knihovnictví a informatika	79	0,24	76	0,23	63	0,19
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	971	2,94	935	2,85	925	2,80
78	Obecně odborná příprava	1 600	4,85	1 593	4,85	1 691	5,11
79	Obecná příprava	11 581	35,10	11 603	35,31	11 669	35,26
82	Umění a užité umění	242	0,73	245	0,75	240	0,73
Celkem v denní formě vzdělávání		32 999	100,00	32 857	100,00	33 094	100,00
21	Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství	43	3,10	28	2,55	25	2,89
23	Strojírenství a strojírenská výroba	76	5,47	39	3,55	36	4,16
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	58	4,18	41	3,73	39	4,50
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	7	0,50	7	0,64	10	1,15

41	Zemědělství a lesnictví	5	0,36	0	0,00	0	0,00
53	Zdravotnictví	148	10,66	153	13,93	160	18,48
64	Podnikání v oborech, odvětví	689	49,60	522	47,54	320	36,95
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	72	5,18	34	3,10	19	2,19
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	291	20,95	274	24,95	257	29,68
Celkem v ostatních formách vzdělávání		1 389	100,00	1 098	100,00	866	100,00

Zdroj: MŠMT

Ve školním roce 2018/2019 navštěvoval na středních školách zřízených Středočeským krajem největší počet žáků v denní formě vzdělávání skupinu oborů Obecná příprava (35,3 %), což je skupina oborů gymnázií. Dále se velká část žáků vzdělávala ve skupinách oborů Strojírenství a strojírenská výroba (7,9 %), Gastronomie, hotelnictví a turismus (6,7 %) a Ekonomika a administrativa (6,4 %). Nejméně žáků v denní formě vzdělávání navštěvovalo skupiny oborů Technická chemie a chemie silikátů (méně než 0,1 %) a Publicistika, knihovnictví a informatika (0,2 %). V ostatních formách vzdělávání navštěvovalo nejvíce žáků skupiny oborů Podnikání v oborech, odvětví (37,0 %), Pedagogika, učitelství a sociální péče (29,7 %) a Zdravotnictví (18,5 %). Naopak nejméně žáků se vzdělávalo ve skupinách oborů Stavebnictví, geodézie a kartografie (1,2 %) a Právo, právní a veřejnosprávní činnost (2,2 %).

3.3.7. Nástavbové studium

Nástavbové studium hraje v systému středního vzdělávání důležitou roli, neboť umožňuje absolventům s výučním listem získat úplné střední vzdělání. Ve Středočeském kraji zajišťovalo ve školním roce 2018/2019 nástavbové studium 38 středních škol, z toho denní formu vzdělávání poskytovalo 28 škol a ve 24 školách bylo možné studovat v ostatních formách vzdělávání.

Nástavbové studium navštěvovalo ve školním roce 2018/2019 celkem 1 673 žáků, z toho v denní formě vzdělávání 996 žáků a v ostatních formách vzdělávání 677 žáků. Do 1. ročníků denního vzdělávání nastoupilo nově 582 žáků, do ostatních forem vzdělávání nastoupilo 268 žáků. Meziročně klesl počet žáků nástavbového studia o 174, tj. o 9,4 %.

Tabulka č. 28: Nástavbové studium, všichni zřizovatelé

Školní rok	Počet žáků celkem	v tom forma		Nově přijatí do 1. ročníku	v tom forma	
		denní	ostatní		denní	ostatní
2016/2017	2 134	1 023	1 111	1 104	590	514
2017/2018	1 847	995	852	939	567	372
2018/2019	1 673	996	677	850	582	268

Zdroj: MŠMT

Ve školním roce 2018/2019 absolvovalo nástavbové studium celkem 148 žáků v denní formě vzdělávání a 117 žáků v ostatních formách vzdělávání. Ve školním roce 2017/2018 nástavbové studium úspěšně ukončilo 128 žáků v denní formě vzdělávání a 105 žáků v ostatních formách vzdělávání. Ve školním roce 2016/2017 absolvovalo nástavbové studium 167 žáků v denní formě vzdělávání a 161 žáků v ostatních formách vzdělávání.

3.3.8. Závěrečné zkoušky

K maturitní zkoušce v jarním zkušebním období 2019 bylo ve Středočeském kraji v řádném termínu přihlášeno celkem 6 393 žáků, kteří danou dílčí zkoušku konali jako prvomaturanti,

tedy v prvním zkušebním období následujícím po datu jejich prvního přihlášení k maturitní zkoušce. Z celkového počtu žáků nekonalo maturitní zkoušku 658 žáků, tj. 10,3% neúčast. Celkem konalo maturitní zkoušku 5 735 žáků, z nichž 4 262 bylo úspěšných. Neúspěšnost žáků konajících maturitní zkoušku dosahovala 25,7 %. Celková neúspěšnost všech přihlášených žáků k maturitní zkoušce dosahovala 33,3 %.

Následující tabulka uvádí celkové výsledky maturitní zkoušky v řádném termínu v jarním zkušebním období 2019. Do výpočtu nejsou zahrnuti žáci, kteří se hlásí k opravné zkoušce, ani žáci přistupující k maturitní zkoušce v termínu náhradním a v odloženém řádném termínu. Do výsledků maturitní zkoušky nejsou rovněž zahrnuty nepovinné zkoušky. Výsledky jsou uvedeny pro gymnázia, lycea, střední odborné školy (SOŠ), střední odborná učiliště (SOU), nástavbové studium (Nás. st.) a Středočeský kraj jako celek.

Tabulka č. 29: Celkový výsledek maturitní zkoušky ve Středočeském kraji (jarní zkušební období 2019)

	Přihlášeno žáků celkem (12/2018)	Nekonalo celkem	Neúčast (%)	Konalo				Celková neúspěšnost (%)
				Celkem žáků	Neúspěšně	Úspěšně	Neúspěšnost (%)	
Gymnázia	1 937	33	1,7	1 904	135	1 769	7,1	8,7
Lycea	370	17	4,6	353	58	295	16,4	20,3
SOŠ	3 070	415	13,5	2 655	854	1 801	32,2	41,3
SOU	386	56	14,5	330	139	191	42,1	50,5
Nás. st.	630	137	21,7	493	287	206	58,2	67,3
Kraj	6 393	658	10,3	5 735	1 473	4 262	25,7	33,3

Zdroj: Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání

V jarním zkušebním období 2019 dopadli ve Středočeském kraji nejlépe žáci gymnázií. Celková neúspěšnost přihlášených žáků gymnázií dosahovala 8,7 %. Naopak nejhůře si vedli žáci nástavbového studia. K maturitní zkoušce bylo přihlášeno 630 žáků nástavbového studia, z nichž bylo 206 úspěšných. Celková neúspěšnost tak u žáků nástavbového studia dosahovala celkem 67,3 %.

Česká školní inspekce ve své výroční zprávě za školní rok 2018/2019 uvádí doporučení pro zřizovatele středních škol, která by měla vést ke snížení neúspěšnosti žáků u maturitních zkoušek:

- Kapacity zřizovaných škol upravit tak, aby reflektovaly demografický vývoj.
- Reagovat na opakovanou vysokou neúspěšnost ve společné části maturitní zkoušky optimalizací vzdělávacích oborů u konkrétních škol.
- Využívat reporty České školní inspekce určené pro zřizovatele škol zaměřené na hodnocení kvality vzdělávání ke koncepčnímu rozhodování v regionech.
- Podporovat školy v propojování externího a vlastního hodnocení s využitím kritérií vycházejících z modelu kvalitní školy.
- Pro hodnocení školy zřizovatelem využít Kritérií hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v modifikacích pro střední vzdělávání.

Výše uvedená doporučení jsou zahrnuta do následujících opatření.

3.3.9. Prioritní cíl a opatření

Cíl: C. Dostupné a kvalitní střední vzdělávání

Opatření: C.1 Podporovat zajištění dostupnosti škol a vyučovaných oborů v návaznosti na potřeby trhu práce a v souladu s demografickým vývojem

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
C.1.1 Zápis nových středních škol a nových míst poskytovaného vzdělávání (vyjma středních škol poskytujících vzdělávání v oborech vzdělání pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami) v rámci kraje budou vzhledem k dostačující nabídce širokého spektra oborů vzdělání středního vzdělávání a neobsazeným kapacitám škol zapisovány do rejstříku škol a školských zařízení pouze ve výjimečných a odůvodněných případech s ohledem na dostupnost stávajících kapacit středních škol a potřeby trhu práce. K žádosti o zápis si Odbor školství Krajského úřadu Středočeského kraje vyžádá stanovisko zástupce sociálních partnerů (Hospodářské komory, Agrární komory, Svazu průmyslu a dopravy). Žádost o zápis nové střední školy nebo nového místa poskytovaného vzdělávání musí být zároveň v souladu s opatřením C.1.3.	V souladu s platnou legislativou	SK, zřizovatel, školy	-
C.1.2 Navyšování kapacit středních škol (vyjma středních škol poskytujících vzdělávání v oborech vzdělání pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami) bude vzhledem k dostačující nabídce širokého spektra oborů středního vzdělání a neobsazeným kapacitám škol do rejstříku škol a školských zařízení zapisováno pouze ve výjimečných a odůvodněných případech, a to s ohledem na stávající naplněnost dané školy a kvalitu školy ³ s přihlédnutím k uplatnitelnosti absolventů školy na trhu práce a potřeb trhu práce. K žádosti o zápis si Odbor školství Krajského úřadu Středočeského kraje vyžádá stanovisko zástupce sociálních partnerů (Hospodářské komory, Agrární komory, Svazu průmyslu a dopravy).	V souladu s platnou legislativou	SK, zřizovatel, školy	-
C.1.3 Zápis nových oborů vzdělání, navyšování kapacit stávajících oborů vzdělání	V souladu s platnou legislativou	SK, zřizovatel, školy	-

³ Hodnocení školy Českou školní inspekcí, úspěchy žáků školy, spolupráce se zaměstnavateli, podpora místních samospráv, výsledky vnitřní evaluace školy a hodnocení školy zřizovatelem.

a) Obory vzdělání pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo obory čtyřletého gymnázia mohou být do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány v návaznosti na demografický vývoj, naplněnost a dostupnost stávajících kapacit na území Středočeského kraje. b) Obory vzdělání s maturitní zkouškou všeobecného zaměření 6letých a 8letých oborů vzdělání nebudou vzhledem k dopadům nadměrného odchodu žáků 5. a 7. tříd ZŠ do 1. ročníků 6letých a 8letých gymnázií do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány nové školy, obory ani navyšovány stávající kapacity. c) V rámci Středočeského kraje může být do struktury oborů vzdělání s maturitní zkouškou (vyjma oborů vzdělání pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a oborů čtyřletého gymnázia) nově zařazen nebo kapacitně posílen jen obor vzdělání, který bude odpovídat předpokládaným dlouhodobým potřebám trhu práce a který bude nahrazovat ve stejné kapacitě a stejné formě jiný aktivní obor vzdělání s maturitní zkouškou⁴ v rámci kraje. d) V oblasti oborů vzdělání s výučním listem nebudou zvyšovány kapacity oborů vzdělání ve skupinách oborů vzdělání, v nichž je: – dlouhodobě vykazována míra nezaměstnanosti vyšší, než je průměr míry nezaměstnanosti absolventů v rámci Středočeského kraje, - nebo – tendence míry nezaměstnanosti rostoucí a jejich oborová kapacita⁵ je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce. Přehled skupin oborů vzdělání, v nichž je dlouhodobě dosahována vyšší míra nezaměstnanosti (jako průměr nezaměstnanosti absolventů středních škol za období posledních pěti let), je zveřejněn na webových stránkách MŠMT a bude upravován MŠMT na základě údajů Úřadu práce a aplikován pro řízení v následujícím školním roce. Do struktury oborů vzdělání s výučním listem může být nově zařazen nebo kapacitně posílen			
---	--	--	--

⁴ Aktivním oborem vzdělání je v souladu s DZ ČR 2019–2023 myšlen takový obor vzdělání, v němž v předchozích třech letech byli vykazováni žáci.

⁵ Pojem „oborová kapacita“ označuje v souladu s DZ ČR 2019–2023 nejvyšší povolený počet žáků a studentů v jednotlivých oborech vzdělání a formách vzdělávání.

jen obor vzdělání, který bude nahrazovat jiný aktivní obor vzdělání o stejné kapacitě. Podporován bude zápis oborů, které jsou požadovány trhem práce. e) Obory vzdělání s unikátním obsahem nebo obory vzdělání jedinečné v rámci ČR, jejichž oborová kapacita není postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce, budou v rámci navyšování stávajících kapacit nebo zápisu nové střední školy nebo nového místa poskytování vzdělávání do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány s ohledem na naplněnost a dostupnost stávajících kapacit s přihlédnutím k nadregionální povaze těchto oborů. Seznam těchto oborů vzdělání zveřejňuje MŠMT na svých webových stránkách a ve Věstníku MŠMT. f) V oborech nástavbového studia, v nichž míra dlouhodobé nezaměstnanosti absolventů ve Středočeském kraji přesahuje průměr míry nezaměstnanosti absolventů, nebudou zvyšovány oborové kapacity.			
C.1.4 Optimalizace a inovace oborové struktury středních škol na území kraje Na základě analýzy oborové struktury středních škol a ve vazbě na potřeby trhu práce připravit a provést oborovou optimalizaci a inovaci středních škol se zohledněním opakované vysoké neúspěšnosti ve společné části maturitní zkoušky, míry nezaměstnanosti absolventů vyšší než republikový průměr.	Průběžně	SK, školy	-
C.1.5 Optimalizace středních škol zřizovaných Středočeským krajem Na základě analýzy poptávky a nabídky po vzdělávání ve středních školách zřizovaných Středočeským krajem, kvality vzdělávání včetně finančních dopadů připravit a provést institucionální optimalizaci škol (v návaznosti na oborovou optimalizaci).	Průběžně	SK	-

Opatření: C.2 Podporovat zkvalitnění středního vzdělávání

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
C.2.1 Podpora spolupráce škol a zaměstnavatelů V rámci „Šablon pro SŠ“ a krajského projektu Implementace krajského akčního plánu využívat možností podpory spolupráce škol a zaměstnavatelů,	Průběžně	SK, školy	SK, státní rozpočet, operační programy

např. odborné praxe na pracovištích zaměstnavatelů, zapojení odborníků z praxe do výuky.			
C.2.2 Podpora zavádění inovací do výuky Vytvořit materiálně technické podmínky pro zavádění inovací do výuky, metodickou podporu včetně vzdělávání pedagogických pracovníků v rámci krajského projektu Implementace krajského akčního plánu Středočeského kraje a dalších dotačních programů.	Průběžně	SK, školy, zřizovatel	SK, státní rozpočet, operační programy, zřizovatel
C.2.3 Podpora polytechnického vzdělávání Vytvořit materiálně technické podmínky pro polytechnické vzdělávání (vhodné prostory pro odbornou výuku včetně jejich vybavení moderními technologiemi, např. digitálními) v rámci „Šablon pro SŠ“, krajského projektu Implementace krajského akčního plánu Středočeského kraje a dalších dotačních programů (např. IROP). Vybudovat v několika školách zřizovaných Středočeským krajem SMART výuková centra ve vazbě na Průmysl 4.0, která by využívaly i další střední školy a základní školy ve Středočeském kraji.	Průběžně	SK, školy	SK, státní rozpočet, operační programy, zřizovatel
C.2.4 Podpora rozvoje čtenářské, matematické, cizojazyčné a digitální gramotnosti Vzdělávání pedagogů v oblasti rozvoje gramotnosti u žáků, digitální gramotnosti pedagogů, sdílení zkušeností, metodiky a nástroje pro rozvoj gramotnosti, digitální technologie do výuky v rámci „Šablon pro SŠ“, krajského projektu Implementace krajského akčního plánu Středočeského kraje a dalších dotačních programů. Podpora zapojování škol do zahraničních mobilit a zahraniční meziregionální spolupráce, např. program Erasmus+, fondy EHP. Podpora jazykové výuky formou praxe ve firmách s cílem zvýšení jazykových dovedností s využitím konkrétních praktických případů.	Průběžně	SK, školy	SK, státní rozpočet, operační programy, zřizovatel
C.2.5 Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků středních škol V rámci „Šablon pro SŠ“, krajského projektu Implementace krajského akčního plánu Středočeského kraje a dalších dotačních programů využívat další vzdělávání pedagogických pracovníků včetně stáží u zaměstnavatelů a vzdělávání v oblasti podnikatelské praxe.	Průběžně	SK, zřizovatel	SK, státní rozpočet, operační programy, zřizovatel
C.2.6 Podpora kariérového poradenství Metodická podpora a rozvoj kariérového poradenství na středních školách v rámci krajského projektu Implementace krajského akčního plánu Středočeského kraje a prostřednictvím „Šablon pro SŠ“.	Průběžně	SK, VISK, školy	SK, státní rozpočet, operační programy

C.2.7 Podpora snížení předčasných odchodů ze vzdělávání Podpora opatření směřujících k snížení odchodů ze vzdělávání, např. v rámci „Šablon pro SŠ“, krajského projektu Implementace krajského akčního plánu Středočeského kraje využívat kariérové poradenství, možnosti doučování žáků ohrožených školním neúspěchem.	Průběžně	SK, VISK, školy	SK, státní rozpočet, operační programy
C.2.8 Podpora zavádění systémů vnitřní evaluace škol včetně propojování externího a vlastního hodnocení s využitím kritérií vycházejících z modelu kvalitní školy Zpracování analýzy využívání evaluace ve středních školách zřizovaných Středočeským krajem. Podpora využívání např. bezplatného elektronického testování systému InspIS SET ke zjištění přidané hodnoty ve vzdělávání na SŠ. Podpora propojování externího a vlastního hodnocení s využitím kritérií vycházejících z modelu kvalitní školy (ČŠI).	Průběžně	SK	-
C.2.9 Podpora projektové činnosti středních škol zřizovaných Středočeským krajem Zajištění finančních prostředků z rozpočtu zřizovatele (Středočeského kraje) na úhradu povinného spolufinancování a předfinancování projektů zaměřených na zkvalitnění vzdělávání, vytvoření odpovídajících materiálně technických podmínek pro vzdělávání (např. IROP) a zahraniční mobility (např. program Erasmus+, fondy EHP).	Průběžně	SK	SK
C.2.10 Podpora mentoringu začínajících ředitelů středních škol Zkušený ředitel střední školy bude mentorovat po dobu 10 měsíců začínajícího ředitele.	Průběžně	SK, zřizovatel	SK, operační programy, zřizovatel

Opatření: C.3 Podporovat zájem žáků o vzdělávání ve vybraných oborech

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
C.3.1 Stipendijní program pro žáky vybraných oborů Pokračovat v realizaci „Stipendijního programu pro žáky vybraných oborů“ s cílem zvýšení zájmu žáků o obory, které jsou požadovány trhem práce (jedná se především o stavební, strojírenské, elektrotechnické, potravinářské a zemědělské obory) a o které je nízký zájem. Seznam oborů pravidelně aktualizovat.	Průběžně	SK	SK

Opatření: C.4 Podporovat rovný přístup ke střednímu vzdělávání včetně nadaných žáků			
Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
C.4.1 Zpracování Školské inkluzivní koncepce kraje a její naplňování Středočeský kraj zpracuje Školskou inkluzivní koncepci kraje a bude ji postupně naplňovat.	Průběžně	SK, školy, ŠPZ	SK, státní rozpočet, operační programy
C.4.2 Podpora identifikace nadaných žáků a další práce s nimi Podpora identifikace nadaných žáků a další práce s nimi např. v rámci krajského projektu Implementace krajského akčního plánu Středočeského kraje, „Šablon pro SŠ“ a dalších dotačních programů. Spolupráce se Středočeským inovačním centrem a dalšími subjekty při vyhledávání nadaných žáků a další práci s nimi.	Průběžně	SK, školy, ŠPZ	SK, státní rozpočet, operační programy
C.4.3 Podpora bezbariérovosti středních škol Podpora bezbariérovosti základních škol mj. v rámci různých dotačních programů (např. IROP).	Průběžně	SK, zřizovatel	SK, státní rozpočet, operační programy

3.4. Vyšší odborné vzdělávání

Vyšší odborné vzdělávání rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti studenta získané ve středním vzdělávání a poskytuje všeobecné a odborné vzdělání a praktickou přípravu pro výkon náročných činností. Vyšší odborné školy (VOŠ) nabízejí studium absolventům středních škol, kteří získali střední vzdělání s maturitní zkouškou a kteří při přijímacím řízení splnili podmínky pro přijetí. Vyšší odborné vzdělávání se ukončuje absolutoriem.

Ve Středočeském kraji působilo v roce 2018/2019 celkem 19 VOŠ, u 15 z nich byl zřizovatelem Středočeský kraj. Všechny krajem zřizované VOŠ byly zařazeny v jednom právním subjektu se střední školou. Dále byly 2 školy zřizovány církví a 2 školy byly soukromé.

Denní studium navštěvovalo ve školním roce 2018/2019 celkem 606 studentů (meziročně o 197 méně), dálkovou a kombinovanou formu vzdělávání 759 studentů (meziročně o 81 více). Celkový počet vzdělávaných ve VOŠ meziročně klesl o 116 studentů, tj. o 7,8 %.

Tabulka č. 30: Studenti vyšších odborných škol podle formy vzdělávání, všichni zřizovatelé

Školní rok	Celkem	z toho		Nově přijatí do 1. ročníku	z toho	
		denní forma vzdělávání	ostatní formy		denní forma vzdělávání	ostatní formy
2016/2017	1 695	939	756	613	374	239
2017/2018	1 481	803	678	590	294	296
2018/2019	1 365	606	759	533	196	337

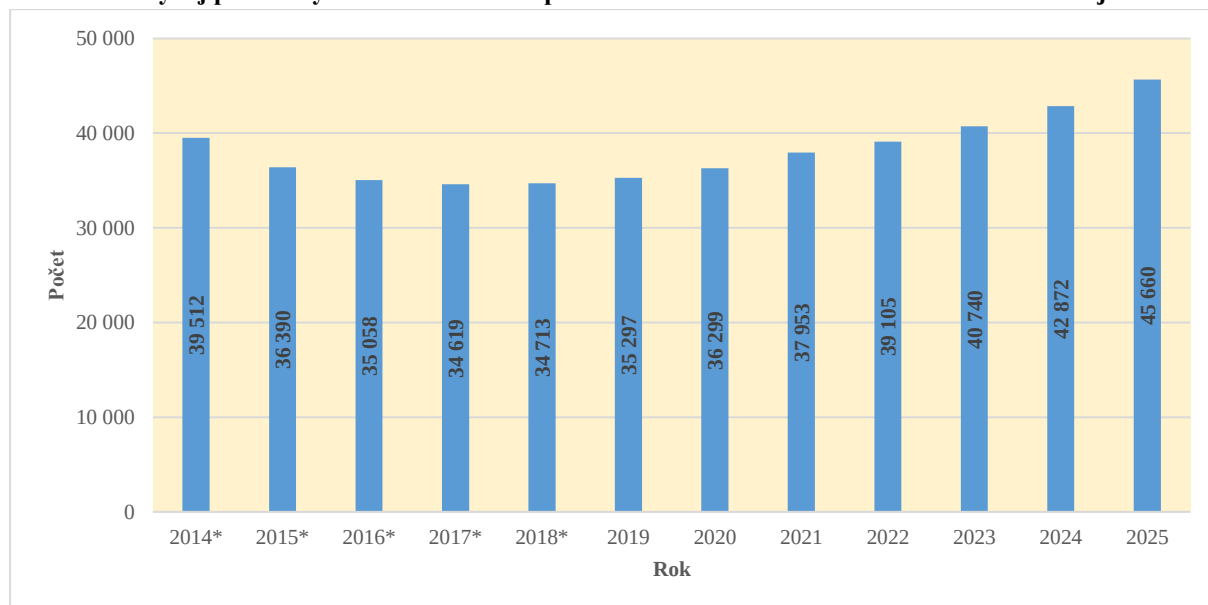
Zdroj: MŠMT

Ve školním roce 2018/2019 absolvovalo VOŠ celkem 187 studentů v denní formě vzdělávání a 125 studentů v ostatních formách vzdělávání. Ve školním roce 2017/2018 úspěšně ukončilo

studium na VOŠ celkem 240 studentů v denní formě vzdělávání a 130 studentů v ostatních formách vzdělávání. Ve školním roce 2016/2017 absolvovalo VOŠ 238 studentů v denní formě vzdělávání a 209 studentů v ostatních formách vzdělávání.

V posledních letech docházelo k poklesu počtu studentů vyšších odborných škol. To mělo souvislost zejména s dostupností a s preferencí vysokoškolského vzdělání. Dále mohl pokles počtu studentů VOŠ ovlivnit i postupující demografický propad ve věkové skupině 19-21letých, ve které došlo k mírnému nárůstu (o 0,3 %) až během roku 2018. V následujících letech se bude počet obyvatel v této věkové skupině postupně zvyšovat, jak je uvedeno v následujícím grafu.

Graf č. 12: Vývoj počtu obyvatel ve věkové skupině 19-21 let do roku 2025 ve Středočeském kraji

Zdroj: ČSÚ, Projekce obyvatelstva v krajích ČR – do roku 2070 (ČSÚ 2019)

* Reálná data

Středočeský kraj s počtem 19 vyšších odborných škol zůstává na druhém místě stejně jako v minulých letech za hl. m. Prahou (37 škol). V oblasti terciárního vzdělávání je situace obdobná jako ve středním vzdělávání. I zde funguje Praha do značné míry jako spádové vzdělávací centrum pro střední Čechy. Nabídky terciárního vzdělávání pražských vyšších odborných škol využívají studenti ze všech krajů České republiky.

3.4.1. Vývoj oborové struktury vyšších odborných škol

Ve školním roce 2018/2019 navštěvovalo na vyšších odborných školách zřizovaných Středočeským krajem v denní formě vzdělávání nejvíce studentů skupinu oborů Zdravotnictví (48,2 %). Naopak nejméně studentů se vzdělávalo ve skupině oborů Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika (3,5 %). V ostatních formách vzdělávání navštěvovalo nejvíce studentů skupinu oborů Zemědělství a lesnictví (42,1 %) a nejméně studentů se vzdělávalo ve skupině oborů Ekonomika a administrativa (2,2 %).

V následující tabulce je uveden vývoj oborové struktury vyšších odborných škol zřizovaných Středočeským krajem ve školním roce 2016/2017 až 2018/2019.

Tabulka č. 31: Oborová struktura vyššího odborného vzdělávání – zřizovatel Středočeský kraj (všechny formy vzdělávání) – počty studentů ve skupinách oborů vzdělání a podíly z celkového počtu studentů ve školním roce 2016/2017 až 2018/2019

Skupina oborů	Název skupiny příbuzných oborů	2016/2017		2017/2018		2018/2019	
		Počet studentů	Podíl (%)	Počet studentů	Podíl (%)	Počet studentů	Podíl (%)
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	23	2,80	20	2,79	19	3,51
39	Speciální a interdisciplinární obory	81	9,88	70	9,78	48	8,86
41	Zemědělství a lesnictví	67	8,17	44	6,15	37	6,83
53	Zdravotnictví	324	39,51	303	42,32	261	48,15
63	Ekonomika a administrativa	122	14,88	85	11,87	58	10,70
64	Podnikání v oborech, odvětví	23	2,80	37	5,17	33	6,09
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	110	13,41	98	13,69	57	10,52
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	70	8,54	59	8,24	29	5,35
Celkem v denní formě vzdělávání		820	100,00	716	100,00	542	100,00
23	Strojírenství a strojírenská výroba	31	8,38	36	12,46	20	7,38
39	Speciální a interdisciplinární obory	82	22,16	62	21,45	55	20,30
41	Zemědělství a lesnictví	142	38,38	110	38,06	114	42,07
63	Ekonomika a administrativa	30	8,11	11	3,81	6	2,21
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	85	22,97	70	24,22	76	28,04
Celkem v ostatních formách vzdělávání		370	100,00	289	100,00	271	100,00

Zdroj: MŠMT

3.4.2. Spolupráce s vysokými školami a výuka bakalářských studijních programů na vyšších odborných školách

Některé středočeské vyšší odborné školy pokračovaly ve spolupráci s vybranými vysokými školami.

Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola, Benešov, Mendelova 131 je nadále cvičnou školou České zemědělské univerzity v Praze. Ve škole probíhaly stáže a státnicové výstupy studentů Institutu vzdělávání a poradenství České zemědělské univerzity v Praze. Škola se stala také katedrovou školou Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy pro pořádání stáží managementu a školského práva. Dále pokračovala spolupráce se Zemědělskou fakultou Jihočeské univerzity České Budějovice. Na základě smlouvy o spolupráci mohou absolventi VOŠ oboru vzdělání Zemědělské podnikání pokračovat ve studiu bakalářského oboru Agropodnikání ve zkráceném studiu. Škola se podílela také na přípravě společných projektů (např. mezinárodní projekt Agri).

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113 pokračovala ve spolupráci s Vysokou školou zdravotnictva a sociální práce sv. Alžbety, n. o., Bratislava, ve které jsou vyučovány bakalářský a magisterský studijní program Ošetrovatelství. Na výuce obou programů se částečně podílí pedagogové příbramské školy.

Vyšší odborná škola a Střední odborná škola, Březnice, Rožmitálská 340 na základě uzavřené dohody nadále poskytuje školní prostory pro konzultační středisko Fakulty životního prostředí České zemědělské univerzity v Praze a je zde formou kombinovaného studia realizována výuka bakalářského oboru vzdělání Územní technická a správní služba. Na základě smlouvy

o spolupráci s Vysokou školou evropských regionálních studií České Budějovice, pobočka Příbram, mohou absolventi vyšší odborné školy oboru vzdělání Sociální práce pokračovat ve zkráceném studiu v bakalářském programu.

3.4.3. Prioritní cíl a opatření

Cíl: D. Dostupné a kvalitní vyšší odborné vzdělávání

Opatření: D.1 Podporovat zajištění dostupnosti vyšších odborných škol a vyučovaných oborů v návaznosti na potřeby trhu práce a v souladu s demografickým vývojem

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
D.1.1 Vznik nových vyšších odborných škol, navýšení kapacit stávajících vyšších odborných škol nebo další místo poskytovaného vzdělávání Vznik nových vyšších odborných škol nebo navýšení kapacit stávajících vyšších odborných škol nebude vzhledem k dostatečným kapacitám podporováno s výjimkou skupiny oborů vzdělání 53 Zdravotnictví. Navýšení kapacity vyšších odborných škol bude podporováno jen ve zcela výjimečných a ojedinělých případech a pouze u skupiny oborů vzdělání 53 Zdravotnictví. Další místo poskytovaného vzdělávání bude zapisováno jen ve zcela výjimečných a ojedinělých případech, pouze pokud bude zachována stávající kapacita oborů vzdělání v rámci Středočeského kraje.	V souladu s platnou legislativou	SK, zřizovatel, školy	-
D.1.2 Obory vyššího odborného vzdělání s unikátním obsahem nebo obory VOŠ jedinečné v rámci ČR Obory vyššího odborného vzdělání s unikátním obsahem nebo obory VOŠ jedinečné v rámci ČR, jejichž oborová kapacita není postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce, budou v rámci navýšování stávajících kapacit nebo zápisu nové vyšší odborné školy nebo nového místa poskytování vzdělávání do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány s ohledem na naplněnost a dostupnost stávajících kapacit s přihlédnutím k nadregionální povaze těchto oborů. Seznam těchto oborů vzdělání zveřejňuje MŠMT na svých webových stránkách a ve Věstníku MŠMT.	V souladu s platnou legislativou	SK, zřizovatel, školy	-
D.1.3 Optimalizace kapacity oborů vzdělání vyššího odborného vzdělávání a inovace nabídky vzdělávacích programů	Průběžně	SK, zřizovatel, školy	-

Budou utlumeny obory, jejichž absolventi vykazují výrazně vyšší míru nezaměstnanosti, než je průměr kraje. S ohledem na měnící se trh práce bude nutné inovovat nabídku vzdělávacích programů.			
--	--	--	--

Opatření: D.2 Podporovat zkvalitnění vyššího odborného vzdělávání

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
D.2.1 Podpora zavádění inovací do výuky Vytvořit materiálně technické podmínky pro zavádění inovací do výuky, metodickou podporu včetně vzdělávání pedagogických pracovníků v rámci krajského projektu Implementace krajského akčního plánu Středočeského kraje a dalších dotačních programů.	Průběžně	SK, školy, zřizovatel	SK, státní rozpočet, operační programy, zřizovatel
D.2.2 Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vyšších odborných škol V rámci „Šablon pro VOŠ“, krajského projektu Implementace krajského akčního plánu Středočeského kraje a dalších dotačních programů využívat další vzdělávání pedagogických pracovníků.	Průběžně	SK, zřizovatel	SK, státní rozpočet, operační programy, zřizovatel
D.2.3 Podpora kariérového poradenství Metodická podpora a rozvoj kariérového poradenství na vyšších odborných školách v rámci krajského projektu Implementace krajského akčního plánu Středočeského kraje a prostřednictvím „Šablon pro VOŠ“.	Průběžně	SK, VISK, školy	SK, státní rozpočet, operační programy
D.2.4 Podpora spolupráce škol a zaměstnavatelů V rámci „Šablon pro VOŠ“ a krajského projektu Implementace krajského akčního plánu využívat možností podpory spolupráce škol a zaměstnavatelů, např. zapojení odborníků z praxe do výuky, exkurze u zaměstnavatelů, odborné praxe na pracovištích zaměstnavatelů.	Průběžně	SK, školy	SK, státní rozpočet, operační programy

Opatření: D.3 Podporovat rovný přístup k vyššímu odbornému vzdělávání včetně nadaných studentů

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
D.3.1 Zpracování Školské inkluzivní koncepce kraje a její naplňování Středočeský kraj zpracuje Školskou inkluzivní koncepci kraje a bude ji postupně naplňovat.	Průběžně	SK, školy, ŠPZ	SK, státní rozpočet, operační programy
D.3.2 Podpora identifikace nadaných studentů a další práce s nimi	Průběžně	SK, školy, ŠPZ	SK, státní rozpočet,

Podpora identifikace nadaných studentů a další práce s nimi, např. v rámci krajského projektu Implementace krajského akčního plánu Středočeského kraje, „Šablon pro VOŠ“ a dalších dotačních programů.			operační programy
D.3.3 Podpora bezbariérovosti vyšších odborných škol Podpora bezbariérovosti vyšších odborných škol, mj. v rámci různých dotačních programů (např. IROP).	Průběžně	SK, zřizovatel	SK, státní rozpočet, operační programy

3.5. Základní umělecké vzdělávání

Základní umělecké vzdělávání poskytuje základy vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech (hudebním, tanečním, výtvarném a literárně dramatickém). Základní umělecká škola připravuje děti, žáky a studenty také pro vzdělávání ve středních školách uměleckého zaměření a v konzervatořích, popřípadě pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením. Výuka v jednotlivých uměleckých oborech probíhá formou individuálního, skupinového nebo kolektivního vzdělávání, a to v přípravném studiu (pro děti od 5 let), základním studiu prvního a druhého stupně a studiu pro dospělé. Výuka v základním uměleckém vzdělávání se řídí školními vzdělávacími programy základních uměleckých škol, které se řídí Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání.

Základní umělecké vzdělávání primárně slouží k rozvoji uměleckého talentu dětí, žáků a studentů v jednotlivých uměleckých oborech a nemělo by nahrazovat činnost zařízení pro zájmové vzdělání.

Ve školním roce 2018/2019 působilo na území Středočeského kraje 58 základních uměleckých škol, tři byly součástí základních a mateřských škol zřizovaných obcemi. Školy celkem navštěvovalo 29 943 žáků a 250 dospělých, z nichž bylo žáky nebo studenty středních, vyšších odborných či vysokých škol (denní formy vzdělávání) 113 osob.

Ve školním roce 2017/2018 poskytovalo základní umělecké vzdělání v kraji 57 základních uměleckých škol. Školy celkem navštěvovalo 29 402 žáků a 325 dospělých, z nichž bylo žáky nebo studenty středních, vyšších odborných či vysokých škol (denní formy vzdělávání) 160 osob. Ve školním roce 2016/2017 působilo v kraji 57 základních uměleckých škol. Školy celkem navštěvovalo 28 841 žáků a 318 dospělých, z nichž bylo žáky nebo studenty středních, vyšších odborných či vysokých škol (denní formy vzdělávání) 146 osob.

Většina škol byla ve školním roce 2018/2019 zřizována obcemi (36 škol, které navštěvovalo 18 198 žáků), 18 škol s počtem žáků 10 251 zřizoval kraj, 4 školy s 1 494 žáky byly soukromé. V porovnání s předcházejícím školním rokem se počet žáků zvýšil o 1,8 %.

Struktura žáků základních uměleckých škol podle uměleckých oborů se příliš nelišila od průměrného rozložení žáků v oborech při celorepublikovém porovnání. Nejvíce žáků navštěvovalo hudební obor (62,9 %), výtvarný obor zvolilo 20,7 % žáků, taneční obor 12,1 % žáků. Nejméně žáků se vzdělávalo v oboru literárně dramatickém (4,3 %). Část žáků navštěvovala více oborů. V tom případě jsou započítáni vícekrát.

Tabulka č. 32: Počet žáků v základních uměleckých školách ve Středočeském kraji

Školní rok	Počet žáků celkem	z toho obor				
		taneční	výtvarný	literárně dramatický	hudební individuální	hudební kolektivní
2016/2017	28 841	3 387	5 970	1 233	17 599	652
2017/2018	29 402	3 471	6 079	1 278	17 946	628
2018/2019	29 943	3 610	6 192	1 301	18 240	600

Zdroj: MŠMT

Základní umělecké školy i nadále organizovaly množství koncertů, divadelních a tanečních představení, výstav i festivalů, jejichž prostřednictvím prezentovaly svoji práci v regionech i v zahraničí.

K 31. 12. 2018 bylo ve Středočeském kraji celkem 195 945 obyvatel ve věku 6-18 let. Podle rejstříku škol a školských zařízení dosahovala k 1. 9. 2019 celková kapacita základních uměleckých škol ve Středočeském kraji 31 923 míst. Podíl kapacit základních uměleckých škol na populaci ve věku 6-18 let dosahoval ve Středočeském kraji 16,3 %.

Největší kapacita základních uměleckých škol byla k 1. 9. 2019 v obci s rozšířenou působností Černošice (3 525), Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (2 545) a Kladno (2 503). Naopak nejmenší kapacitu měla ORP Hořovice (230) a Votice (350).

Podíl kapacit základních uměleckých škol na populaci ve věku 6-18 let dosahoval nejvyšších hodnot v okrese Kutná Hora (26,4 %) a Příbram (23,7 %). Nejmenší podíl kapacit byl v okrese Mladá Boleslav (11,4 %) a Praha-východ (12,3 %). Nejvyšších hodnot podílu kapacit základních uměleckých škol na populaci ve věku 6-18 let dosahovala obec s rozšířenou působností Sedlčany (31,0 %) a Čáslav (30,5 %). Naopak nejmenší hodnoty podílu kapacit měla ORP Hořovice (5,9 %), Mladá Boleslav (9,5 %) a Říčany (9,8 %).

V následující tabulce je uvedena kapacita základních uměleckých škol podle jejich sídla ředitelství uvedeného v rejstříku škol a školských zařízení a podíl kapacit základních uměleckých škol na populaci ve věku 6-18 let ve Středočeském kraji podle okresů a obcí s rozšířenou působností. Kapacita je uvedena podle rejstříku škol a školských zařízení k 1. 9. 2019 a podíl kapacit základních uměleckých škol na populaci ve věku 6-18 let vychází z dat Českého statistického úřadu k 31. 12. 2018.

Tabulka č. 33: Kapacita základních uměleckých škol a podíl kapacit základních uměleckých škol na populaci ve věku 6-18 let ve Středočeském kraji podle okresů a obcí s rozšířenou působností dle sídla ředitelství v rejstříku škol a školských zařízení

Okres	Kapacita (1. 9. 2019)	Podíl kapacit ZUŠ na populaci ve věku 6-18 let (okres)	Obec s rozšířenou působností	Kapacita (1. 9. 2019)	Podíl kapacit ZUŠ na populaci ve věku 6-18 let (ORP)
Benešov	2 365	17,5 %	Benešov	1 285	14,9 %
			Vlašim	730	22,9 %
			Votice	350	20,3 %
Beroun	1 990	15,0 %	Beroun	1 760	18,9 %
			Hořovice	230	5,9 %
Kladno	3 563	15,7 %	Kladno	2 503	14,6 %
			Slaný	1 060	18,9 %

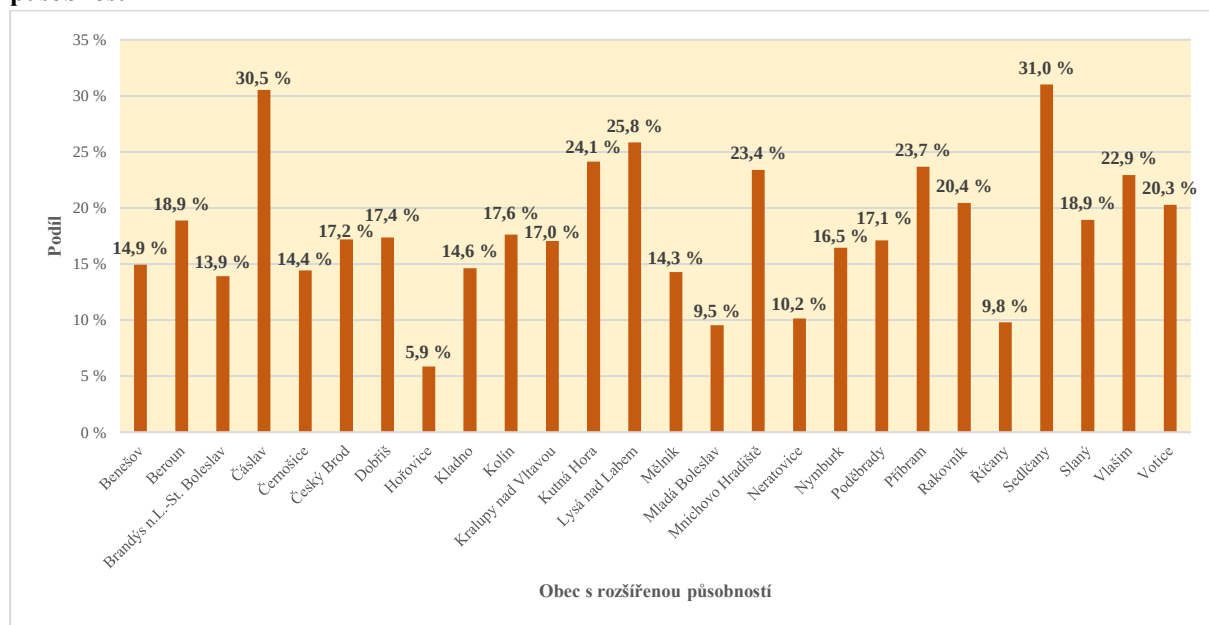
Kolín	2 480	17,5 %	Český Brod	560	17,2 %
			Kolín	1 920	17,6 %
Kutná Hora	2 495	26,4 %	Čáslav	1 000	30,5 %
			Kutná Hora	1 495	24,1 %
Mělník	2 080	13,9 %	Kralupy nad Vltavou	750	17,0 %
			Mělník	880	14,3 %
			Neratovice	450	10,2 %
Mladá Boleslav	1 970	11,4 %	Mladá Boleslav	1 420	9,5 %
			Mnichovo Hradiště	550	23,4 %
Nymburk	2 770	19,6 %	Lysá nad Labem	1 150	25,8 %
			Nymburk	920	16,5 %
			Poděbrady	700	17,1 %
Praha-východ	3 695	12,3 %	Brandýs nad Labem-Stará Boleslav	2 545	13,9 %
			Říčany	1 150	9,8 %
Praha-západ	3 525	14,4 %	Černošice	3 525	14,4 %
Příbram	3 520	23,7 %	Dobříš	550	17,4 %
			Příbram	2 100	23,7 %
			Sedlčany	870	31,0 %
Rakovník	1 470	20,4 %	Rakovník	1 470	20,4 %

Zdroj: MŠMT, ČSÚ

Pozn.: Data o populaci ve věku 6-18 let jsou k 31. 12. 2018.

V následujícím grafu je zachycen podíl kapacit základních uměleckých škol na populaci ve věku 6-18 let podle obcí s rozšířenou působností ve Středočeském kraji. Podíl kapacit vychází z dat o kapacitě základních uměleckých škol k 1. 9. 2019 a dále z dat o populaci ve věku 6-18 let k 31. 12. 2018. Kapacity jednotlivých základních uměleckých škol se vztahují k jejich sídlu ředitelství uvedeného v rejstříku škol a školských zařízení.

Graf č. 13: Podíl kapacit základních uměleckých škol na populaci ve věku 6-18 let podle obcí s rozšířenou působností

Zdroj: MŠMT, ČSÚ

3.5.1. Prioritní cíl a opatření

Cíl: E. Dostupné a kvalitní základní umělecké vzdělávání**Opatření: E.1 Podporovat snižování disparit v dostupnosti základního uměleckého vzdělávání s ohledem na demografický vývoj**

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
E.1.1 Kapacity základních uměleckých škol Kapacity základních uměleckých škol mohou být navyšovány v souladu s demografickým vývojem, stávajícími kapacitami ZUŠ a jejich obsazeností v rámci kraje, maximálně však do dosažení 20% podílu kapacit ZUŠ na populaci 6-18 let. K 1. 9. 2019 činí podíl ve Středočeském kraji 16,3 %, tj. potenciální navýšení je možné o 7 266 na maximální možnou kapacitu 39 189. Při posuzování žádostí bude zohledňována výše podílu kapacit ZUŠ na populaci 6-18 let v příslušné obci s rozšířenou působností, kde ZUŠ působí nebo má působit. V případě překročení 20% podílu v příslušné obci s rozšířenou působností bude zvýšení kapacity konkrétní ZUŠ možné pouze za současného recipročního snížení kapacity jiné ZUŠ ve stejné obci s rozšířenou působností.	V souladu s platnou legislativou	SK, zřizovatel, školy	-
E.1.2 Zápis nových míst poskytovaného vzdělávání nebo nových základních uměleckých škol Při zápisu nových míst poskytovaného vzdělávání ZUŠ nebo nových základních uměleckých škol bude postupováno analogicky jako u navyšování kapacity v opatření E.1.1.	V souladu s platnou legislativou	SK, zřizovatel, školy	-

Opatření: E.2 Podporovat zkvalitnění základního uměleckého vzdělávání

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
E.2.1 Podpora spolupráce a výměny zkušeností mezi jednotlivými základními uměleckými školami Podpora pravidelných setkání základních uměleckých škol spojených s výměnou zkušeností.	Průběžně	SK, zřizovatel	-
E.2.2 Podpora spolupráce se zahraničními školami Podpora navazování partnerství se zahraničními školami spojená s výměnou zkušeností.	Průběžně	SK, zřizovatel	SK, dotační programy, zřizovatel

E.2.3 Podporovat mentoring začínajících ředitelů základních uměleckých škol Zkušený ředitel základní umělecké školy bude mentorovat po dobu 10 měsíců začínajícího ředitele.	Průběžně	SK, zřizovatel	SK, operační programy, zřizovatel
--	----------	-------------------	--

3.6. Jazykové vzdělávání

3.6.1. Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky

Ve školním roce 2018/2019 poskytovalo podle školského zákona jazykové vzdělávání ve Středočeském kraji 5 škol zřizovaných Středočeským krajem, jejichž součástí je jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky. Byly to tyto střední školy: Obchodní akademie, Střední pedagogická škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Beroun, U Stadionu 486; Obchodní akademie, Vyšší odborná škola ekonomická a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Mladá Boleslav, třída T. G. Masaryka 14; Hotelová škola, Vyšší odborná škola hotelnictví a turismu a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Poděbrady, Komenského 156/7; Střední průmyslová škola strojírenská a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Kolín IV, Heverova 191 a Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Kutná Hora, Masarykova 197. Dále poskytovaly jazykové vzdělávání 2 soukromé střední školy, a to Vyšší odborná škola, střední škola, jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, základní škola a mateřská škola MILLS, s. r. o., se sídlem náměstí 5. května 2/12, Čelákovice a Střední hotelová škola, Vyšší odborná škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky s. r. o., se sídlem Floriánské nám. 350, Kladno. Další jazykové vzdělávání poskytovaly soukromé jazykové školy.

Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky poskytovaly podle školského zákona za úplaty jazykové vzdělávání k osvojení základů jazyka v základních kurzech, k prohloubení a rozšíření znalostí jazyka ve středních kurzech a ke státním jazykovým zkouškám v přípravných kurzech. Dále nabízely konverzační a speciální kurzy.

Výuka ve školním roce 2018/2019 probíhala celkem v 15 kurzech (2 základních, 2 středních, 3 přípravných ke státním jazykovým zkouškám a 8 speciálních). Celkem kurzy navštěvovalo 115 žáků a státní jazykovou zkoušku složilo celkem 10 osob. Ve školním roce 2017/2018 probíhalo celkem 12 kurzů (6 základních, 4 přípravné ke státním jazykovým zkouškám a 2 speciální). Celkem kurzy navštěvovalo 84 žáků a státní jazykovou zkoušku složilo celkem 28 osob. Ve školním roce 2016/2017 probíhalo celkem 13 kurzů (7 základních, 3 přípravné ke státním jazykovým zkouškám a 3 speciální). Celkem kurzy navštěvovalo 109 žáků a státní jazykovou zkoušku složilo 12 osob.

3.6.2. Jazykové vzdělávání v regionálním školství

Podpora zvyšování úrovně cizojazyčného vzdělávání ve středočeských školách je jednou ze strategických priorit kraje. Středočeský kraj zajišťuje prostřednictvím Vzdělávacího institutu Středočeského kraje – Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, jehož je zřizovatelem, širokou nabídku jazykového vzdělávání pro pedagogické pracovníky. Pro učitele cizích jazyků jsou standardně pořádány metodické a didaktické kurzy a semináře, pro ostatní zájemce z řad pedagogických pracovníků jazykové kurzy. Důraz je kladen zejména na anglický

jazyk, ale rozšiřuje se nabídka programů i pro německý jazyk, nově byly nabízeny první programy pro ruský jazyk. Dále byly zahájeny kroky směřující k přípravě programů na podporu výuky francouzského jazyka.

Vzhledem k potřebě zlepšit kvalifikační strukturu učitelů cizích jazyků v kraji VISK připravil a pravidelně realizoval kvalifikační didakticko-metodický kurz anglického jazyka pro nekvalifikované učitele. V nabídce dalšího vzdělávání byla pro zájemce standardně k dispozici nabídka didakticko-metodického kurzu pro učitele španělského jazyka, k němuž v dalším období přibude i didakticko-metodický kurz německého jazyka. Tyto kurzy byly připravovány ve spolupráci s Krajským centrem vzdělávání a jazykovou školou Plzeňského kraje. Jako další didakticko-metodický kurz je připravován kurz pro učitele francouzského jazyka.

Ve školním roce 2018/2019 byly realizovány aktivity na podporu job shadowingu v rámci spolupráce čtyř regionů a v rámci projektů programu Erasmus+. Pilotně se v průběhu školního roku realizovaly první odborné stáže rodilých mluvčích francouzského jazyka na vybraných školách zřizovaných Středočeským krajem v rámci partnerství s regionem Burgundsko-Franche-Comté. V rámci tohoto partnerství probíhala komunikace týkající se možnosti výjezdu vybraných učitelů francouzštiny na týdenní metodický kurz do Burgundska. Též se v uvedeném období vstoupilo do jednání s Asociací učitelů francouzštiny za účelem spolupráce týkající se vzdělávání francouzštinářů. Na podporu výuky dalších cizích jazyků (ruský jazyk), byla podepsána dohoda o spolupráci v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků s Pedagogickým institutem Voroněžské oblasti a byly vytvořeny předpoklady pro pilotní ověření stáží rodilých mluvčích na krajských školách v následujícím školním roce. Další aktivitou na podporu výuky cizích jazyků s přesahem do dalších oblastí, zejména oblasti přírodovědného a technického vzdělávání a podpory využití moderních technologií i ve výuce cizích jazyků byla pilotně ověřena odborná stáž pro skupinu učitelů na veletrhu digitálních technologií BETT 2019 v Londýně. Tato aktivita bude standardně zařazována do vzdělávací nabídky.

3.6.3. Prioritní cíl a opatření

Cíl: F. Optimální počet a kapacity jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky

Opatření: F.1 Podporovat nezvyšování počtu a kapacit jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
F.1.1 Vznik nových jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky, navýšení kapacit stávajících jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky nebo nová místa poskytovaného vzdělávání Do rejstříku škol a školských zařízení nebudou vzhledem ke klesajícímu počtu žáků a dostačujícím kapacitám zapisovány nové jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky ani nebudou navyšovány kapacity jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky a nebudou zapisována nová místa	Průběžně	SK, zřizovatel, školy	-

poskytovaného vzdělávání na území Středočeského kraje.			
--	--	--	--

3.7. Školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a školská zařízení pro preventivně výchovnou péči

Školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, která zřizuje MŠMT, zajišťují náhradní výchovnou péči nezletilým osobám, zpravidla dětem ve věku od 3 do 18 let (případně zletilým osobám do 19 let). K zařazení dítěte do školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy dochází na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo ochranné výchově nebo o předběžném opatření v zájmu jejich zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání. Ve školském zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy mohou zůstat i osoby starší, pokud se připravují na budoucí povolání, a to až do věku 26 let.

3.7.1. Dětské domovy

Dětské domovy zajišťují péči o děti s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování. Ve vztahu k dětem plní zejména úkoly výchovné, vzdělávací, sociální a pečují o děti podle jejich individuálních potřeb. Do dětských domovů jsou umisťovány děti zpravidla ve věku od 3 do 18 let. Vzdělávání jim poskytují školy, které nejsou součástí dětských domovů.

Ve školním roce 2018/2019 působilo na území Středočeského kraje 18 dětských domovů, z nichž bylo 14 zřizovaných Středočeským krajem, 1 církví a 2 soukromými subjekty a vedle nich 1 detašované pracoviště dětského domova hlavního města Prahy. Středočeský kraj zřizuje 10 samostatných dětských domovů, další 4 jsou součástí jednoho ředitelství se školami pro děti a žáky se zdravotním postižením.

Tabulka č. 34: Dětské domovy – školní rok 2016/2017 až 2018/2019 (k 31. 10.)

Školní rok	Počet dětských domovů	Lůžková kapacita	Počet dětí	z toho ve věku		
				předškolním	povinné školní docházky	po ukončení povinné školní docházky
2016/2017	17	574	477	53	307	117
2017/2018	17	576	452	44	301	107
2018/2019	17	576	474	57	312	105

Zdroj: MŠMT

V tabulce není zahrnuto odloučené pracoviště dětského domova, které působí na adrese Žitná 1869, 253 01 Hostivice, a to vzhledem k tomu, že je řízeno hlavním městem Prahou. Počet dětí je vzhledem k celkové kapacitě lůžek celkem stabilní, a to okolo 80 %. Během školního roku 2018/2019 bylo do dětských domovů nově přijato 105 dětí a 117 dětí domovy opustilo. Většina dětí byla propuštěna trvale (96), 19 dětí se podařilo umístit do pěstounské péče, která je formou státem řízené a kontrolované náhradní rodinné výchovy, 7 dětí bylo ubytováno mimo zařízení. Adopce uskutečněna nebyla.

3.7.2. Střediska výchovné péče

Střediska jsou jednou z forem pomoci dětem, žákům a studentům, jejich rodinám a školám a školským zařízením. Doplnují služby jiných výchovných a poradenských pracovišť

a spolupracují s nimi. Zajišťují preventivně-výchovnou péči pro děti, žáky a studenty s rizikem vzniku a vývoje poruch chování, přičemž poskytují svou intervenci také rodičům nebo školám. Poskytují služby diagnostické, preventivně výchovné a poradenské. Zřizovatelem středisek je MŠMT.

Střediska výchovné péče mají významnou funkci v rámci regionu z toho důvodu, že se komplexně věnují problematickému chování dětí a dospívajících. Úzce spolupracují zejména s rodinami, školami, odborem sociálně právní ochrany dětí, Probační a mediační službou a pedagogicko-psychologickou poradnou. V některých případech také s Policií ČR a soudy. Silnou stránkou je zejména práce s třídami přímo ve školách. Naopak rizikovým limitem je jejich nedostatečné zastoupení v regionu Středočeského kraje, i přestože byla dne 26. 9. 2018 zapsána do rejstříku škol a školských zařízení nová právnická osoba Středisko výchovné péče Orlíček Přední Chlum, o. p. s., které zahájilo činnost 1. 10. 2018.

Školské služby poskytovala ve školním roce 2018/2019 střediska výchovné péče na 5 místech Středočeského kraje:

- Pražská 151, 252 29 Dobřichovice (součást právnické osoby Dětský domov se školou, středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna Dobřichovice);
- Tomanova 1361, 274 01 Slaný (součást právnické osoby Dětský domov se školou, středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna Dobřichovice);
- Školní 129, Příbram VIII, 261 01 Příbram (součást právnické osoby Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče, Praha 4, Na Dlouhé mezi 19);
- Na Pustině 1068, Kolín II, 280 02 Kolín (součást právnické osoby Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola, Býchory);
- Přední Chlum 23, 262 56 Milešov (součást právnické osoby Středisko výchovné péče Orlíček Přední Chlum, o. p. s.).

3.7.3. Prioritní cíl a opatření

Cíl: G. Dostupná a kvalitní ústavní, ochranná výchova a preventivně výchovná péče

Opatření: G.1 Podporovat zajištění dostupnosti ústavní, ochranné výchovy a preventivně výchovné péče

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
G.1.1 Navýšení kapacit dětských domovů Kapacity dětských domovů ve Středočeském kraji jsou dostačující, proto nebude podporováno jejich navyšování. Středočeský kraj podporuje snižování počtu dětí v dětských domovech, ústavních zařízeních.	Průběžně	SK, zřizovatel, DD	-
G.1.2 Nová střediska výchovné péče a navyšování kapacit stávajících středisek výchovné péče Nová střediska výchovné péče, případně zapisování a navyšování jejich kapacit budou do	31.12.2023	SK, zřizovatel, SVP	-

rejstříku škol a školských zařízení zapisována pouze v případech prokázané potřeby s ohledem na stávající síť středisek výchovné péče a jejich kapacity. Středočeský kraj bude usilovat o zřízení střediska výchovné péče ve vytipované oblasti jako součásti stávajícího zařízení pro výkon ústavní výchovy a o jeho zápis do rejstříku škol a školských zařízení.			
---	--	--	--

Opatření: G.2 Podporovat zkvalitnění ústavní, ochranné výchovy a preventivně výchovné péče

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
G.2.1 Podporovat zkvalitnění poskytované péče Zkvalitnění poskytované péče v souladu se Standardy kvality péče pro zařízení ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovnou péči. Středočeský kraj bude ve svých zařízeních průběžně sledovat naplňování a dodržování standardů kvality péče zejména prostřednictvím vyhodnocování výsledků inspekční činnosti ČŠI. Zlepšení materiálně technického vybavení dětských domovů.	Průběžně	SK, zřizovatel, DD, SVP	SK, státní rozpočet, operační programy
G.2.2 Podporovat mentoring začínajících ředitelů dětských domovů Zkušený ředitel dětského domova bude mentorovat po dobu 10 měsíců začínajícího ředitele.	Průběžně	SK, zřizovatel	SK, operační programy, zřizovatel

3.8. Školská poradenská zařízení

Poradenské služby ve školách a školských poradenských zařízeních jsou poskytovány dětem, žákům a studentům, jejich zákonným zástupcům, školám a školským zařízením. Školská poradenská zařízení (pedagogicko-psychologická poradna a speciálně pedagogická centra) poskytují odborné pedagogicko-psychologické a speciálně pedagogické služby, preventivně výchovnou péči a napomáhají při volbě vhodného vzdělávání dětí, žáků nebo studentů a přípravě na budoucí povolání. Zajišťují informační, diagnostickou, poradenskou a metodickou činnost.

Ve Středočeském kraji tuto službu poskytují pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra zřízená při základních a středních školách a samostatná speciálně pedagogická centra.

V některých základních, středních a vyšších odborných školách jsou poradenské služby poskytovány též školním psychologem nebo školním speciálním pedagogem (v rámci školních poradenských pracovišť). Cílem poskytování poradenských služeb je zkvalitnění sociálního klimatu ve školách, integrace vzdělávací, informační a poradenské složky kariérového poradenství a posílení primárně preventivních činností.

3.8.1. Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje

V kraji funguje Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje se sídlem Jaselská 826 v Kolíně (dále PPP nebo poradna), která vznikla ke dni 1. 1. 2005 jako nástupnická organizace sloučených 12 okresních pedagogicko-psychologických poraden, které jsou dnes jejími odloučenými pracovišti. Poradna sdružuje v současné době 14 pracovišť: Benešov a Vlašim (jedna organizační jednotka), Hořovice, Kladno, Kolín a Český Brod (jedna organizační jednotka), Králův Dvůr, Kutná Hora, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Příbram, Rakovník, Praha-východ, Jílové u Prahy a Říčany.

Poradna zajišťuje koordinovaný systém poradenství, jednotné metodické vedení a kvalitní poskytování odborných poradenských služeb v celém regionu. Významný díl realizovaných poradenských činností představuje individuální, skupinová, jednorázová nebo dlouhodobější práce s klienty navazující na základní diagnostické vyšetření. Z hlediska charakteru vyšetření převažuje individuální případová práce. Důležitou úlohu v činnosti poradny zauímají odborné sekce, které jsou metodickým zázemím pro odbornou činnost poradny. Jedná se o pracovní uskupení, do kterých jednotlivá pracoviště delegují své zástupce dle příslušných odborných specializací. Činnost odborných sekcí je zaměřena na konkrétní tematické okruhy: diagnostiku, psychologickou intervenci – terapii, integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, péči o mimořádně nadané žáky, na pomoc klientům s poruchami autistického spektra, speciálně pedagogickou intervenci – reedukaci, kariérové poradenství, prevenci sociálně patologických jevů.

Vývoj počtu klientů poradny ve školním roce 2016/2017 do školního roku 2018/2019 zachycuje následující tabulka.

Tabulka č. 35: Vývoj počtu klientů Pedagogicko-psychologické poradny Středočeského kraje

Klienti	2016/2017	2017/2018	2018/2019
z mateřské školy	4 388	4 173	4 260
z přípravné třídy/přípravného stupně	84	37	51
ze základní školy ¹⁾	9 111	9 720	10 454
ze střední školy	1 189	1 275	1 381
z VOŠ a konzervatoře	3	4	1
z rodiny, školsky nezařazení	133	78	34
Celkem	14 908	15 287	16 181

Zdroj: PPP

¹⁾ včetně žáků nižšího stupně 6 a 8letých gymnázií

Z tabulky je patrný nárůst počtu klientů poradny od školního roku 2016/2017. Ve školním roce 2017/2018 se meziročně zvýšil počet klientů o 379, tj. na 15 287. Ve školním roce 2018/2019 došlo k meziročnímu nárůstu počtu klientů o 894, tj. na 16 181. Největší počet klientů je ze základních škol. Vysoký počet klientů přichází i z mateřských škol a ze středních škol.

Nejčastějším důvodem příchodu klientů do poradny byly ve školním roce 2018/2019 výukové obtíže (8 636 klientů, tj. 53,4 %), dále pak připravenost na zahájení školní docházky (3 512 klientů, tj. 21,7 %), řešení výchovných problémů (2 322 klientů, tj. 14,4 %) a volba profesní/studijní orientace (677 klientů, tj. 4,2 %). Ve srovnání s předchozími školními roky je pořadí důvodů stále stejné. Vývoj počtu klientů poradny podle důvodu příchodu ve školním roce 2016/2017 až 2018/2019 zachycuje následující tabulka.

Tabulka č. 36: Vývoj počtu klientů PPP podle důvodu příchodu

Důvod příchodu	2016/2017	2017/2018	2018/2019
školní zralost	3 711	3 359	3 512
výukové problémy	7 293	7 786	8 636
výchovné problémy	2 143	2 364	2 322
profesní/studijní orientace	727	738	677
ostatní	1 034	1 040	1 034
Celkem	14 908	15 287	16 181

Zdroj: PPP

V rámci Středočeského kraje je poradna pověřena koordinací péče o klienty s poruchou autistického spektra (dále PAS), a to včetně ustavení funkce krajského koordinátora pro PAS. Pracovníci poradny tak ve sledovaném období poskytovali metodickou pomoc a vedení rodičům, pedagogickým asistentům a pedagogům klientů s autismem, zpracovávali doporučení pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami dle platné legislativy, podíleli se na vypracování funkčních individuálních vzdělávacích plánů, pracovali s pedagogickými sbory a třídními kolektivy ve školách, kde byl vzděláván žák s poruchou autistického spektra. K 31. 8. 2017 činil počet klientů s PAS v péči poradny 516, přičemž s účastí asistenta pedagoga se vzdělávalo 347 klientů, 169 klientů bez pedagogické asistence. K 31. 8. 2018 byl v péči poradny stejný počet klientů s PAS. K 31. 8. 2019 se počet klientů s PAS v péči poradny zvýšil na 537, přičemž s účastí asistenta pedagoga se vzdělávalo 389 klientů, 148 klientů bez pedagogické asistence.

3.8.2. Práce Pedagogicko-psychologické poradny Středočeského kraje s mimořádně nadanými dětmi

Cílená pozornost je věnována též problematice péče o mimořádně nadané děti, žáky a studenty. Na každém pracovišti poradny byli minimálně dva odborní pracovníci proškolení v problematice mimořádného nadání, kteří zajišťovali komplexní diagnostiku mimořádného nadání, na níž se podílel psycholog i speciální pedagog, i následnou intervenční péči. Ve školním roce 2016/2017 byla poskytnuta odborná péče 79 klientům, kteří byli diagnostikováni jako mimořádně nadaní. Ve školním roce 2017/2018 byla poskytnuta odborná péče 71 klientům a ve školním roce 2018/2019 byla poskytnuta odborná péče 84 klientům, kteří byli diagnostikováni jako mimořádně nadaní. Školám byl mj. nabízen seminář věnovaný problematice vzdělávání dětí a žáků mimořádně nadaných.

3.8.3. Pedagogicko-psychologické poradny jiných zřizovatelů

Na území Středočeského kraje se ve školním roce 2018/2019 nacházelo 8 pedagogicko-psychologických poraden jiných zřizovatelů, z nichž 1 pedagogicko-psychologická poradna byla zřizovaná obcí a 7 pedagogicko-psychologických poraden bylo zřizováno soukromými subjekty. Ve školním roce 2018/2019 byla v pedagogicko-psychologických poradnách jiných zřizovatelů poskytnuta péče 2 167 klientům a ve školním roce 2017/2018 byla poskytnuta péče 2 160 klientům. Ve školním roce 2016/2017 poskytovalo služby o 1 pedagogicko-psychologickou poradnu zřizovanou soukromým subjektem méně a péče byla poskytnuta celkem 1 419 klientům.

3.8.4. Speciálně pedagogická centra

Ve školním roce 2018/2019 poskytovalo služby na území Středočeského kraje 18 speciálně pedagogických center, z nichž 10 bylo zřízeno krajem, 3 obcí a 5 soukromým subjektem. Územní uspořádání Středočeského kraje komplikuje klientele dostupnost do jednotlivých speciálně pedagogických center Středočeského kraje, jejichž počet není ideální pro rozlehlost území tohoto kraje.

Školské služby poskytovala ve školním roce 2018/2019 speciálně pedagogická centra všech zřizovatelů na 24 místech Středočeského kraje a využilo jich celkem 6 086 klientů. Ve školním roce 2017/2018 využilo speciálně pedagogická centra celkem 5 712 klientů a ve školním roce 2016/2017 to bylo 5 370 klientů.

Ve speciálně pedagogickém centru, jehož činnost vykonává právnická osoba Základní škola, Mnichovo Hradiště, Švermova 380, působí koordinátor logopedické péče pro Středočeský kraj. Jeho úkolem je zejména podporovat přístup k logopedickým službám ve školství Středočeského kraje a podílet se na jejich zkvalitňování zejména koordinací logopedické péče realizovanou pracovníky speciálně pedagogických center a pedagogickými pracovníky škol.

3.8.5. Prioritní cíl a opatření**Cíl: H. Dostupné a kvalitní školské poradenské služby****Opatření: H.1 Podporovat zajištění dostupnosti školských poradenských služeb**

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
H.1.1 Nová školská poradenská zařízení a nová místa poskytování služeb Nová zařízení nebudou do rejstříku škol a školských zařízení zapisována. Případná potřeba navýšení kapacit těchto zařízení bude řešena personálním posílením stávajících zařízení. Zápis nových míst poskytování školských poradenských služeb bude možný pouze v odůvodněných případech a s ohledem na demografický nárůst a dostupnost stávajících zařízení.	Průběžně	SK, zřizovatel, ŠPZ	-

Opatření: H.2 Podporovat zkvalitnění školských poradenských služeb

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
H.2.1 Podpora metodického vedení pedagogických pracovníků škol při realizaci společného vzdělávání včetně práce s mimořádně nadanými dětmi, žáky, studenty	Průběžně	SK, ŠPZ	SK, státní rozpočet, operační programy

V rámci krajského projektu Implementace krajského akčního plánu Středočeského kraje poskytovat metodické vedení pedagogických pracovníků škol při realizaci společného vzdělávání včetně práce s mimořádně nadanými dětmi, žáky, studenty, např. formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, různých platforem sloužících k výměně zkušeností.			
H.2.2 Podpora snižování odkladů povinné školní docházky Podpora snižování odkladů povinné školní docházky důrazem na rozhodující posouzení školského poradenského zařízení. Středočeský kraj bude pravidelně vyhodnocovat počty doporučení k odkladu povinné školní docházky ve vztahu k počtu klientů ŠPZ a na základě jednání se ŠPZ, které zřizuje, bude navrhovat opatření.	Průběžně	SK, ŠPZ	-

3.9. Zájmové vzdělávání

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje převážně ve střediscích volného času, ve školních družinách a školních klubech. Tato školská zařízení poskytují účastníkům zájmového vzdělávání naplnění volného času zájmovými činnostmi se zaměřením na různé oblasti. Zájmové vzdělávání probíhá pravidelně nebo příležitostně. Vedle výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti poskytuje osvětovou činnost v oblasti primární prevence rizikového chování dětí a mládeže, táborové činnosti, otevřenou nabídku spontánních činností a individuální práci s nadanými dětmi. Účastníky zájmového vzdělávání jsou nejen děti, žáci a studenti, ale i dospělí (pedagogičtí pracovníci, zákonní zástupci nezletilých účastníků i další osoby).

3.9.1. Střediska volného času

Významné místo mezi subjekty zabezpečujícími a rozvíjejícími zájmové aktivity dětí, žáků a studentů ve volném čase zauímají střediska volného času (dále SVC nebo střediska). Stěžejní činností středisek byla pravidelná zájmová činnost, která probíhala v zájmových útvarech. Do programu středisek byla zařazována vzdělávací, osvětová a informační činnost, metodická a odborná činnost a další volněji pojaté aktivity realizované formou krátkodobých kurzů či akcí příležitostného charakteru. Střediska se zaměřovala také na individuální práci s nadanými dětmi, žáky a studenty.

Ve Středočeském kraji poskytovalo ve školním roce 2018/2019 zájmové vzdělávání celkem 26 středisek volného času. Z toho bylo 11 středisek zřizováno Středočeským krajem, 10 středisek zřizováno obcemi a 5 středisek zřizováno jiným zřizovatelem. Ve školním roce 2017/2018 a 2016/2017 poskytovalo zájmové vzdělávání celkem 25 středisek.

Ve školním roce 2018/2019 probíhalo 2 049 kurzů, do kterých se přihlásilo celkem 24 187 osob. Do 1 911 kurzů se ve školním roce 2017/2018 přihlásilo 22 362 osob a ve školním roce 2016/2017 se do 1 866 kurzů přihlásilo celkem 21 560 osob.

Tabulka č. 37: Účastníci pravidelné zájmové činnosti ve střediscích volného času

Školní rok	Celkem	Děti, žáci a studenti	Dospělí
2016/2017	21 560	19 496	2 064
2017/2018	22 362	20 425	1 937
2018/2019	24 187	22 326	1 861

Zdroj: MŠMT

V průběhu školního roku 2018/2019 se celkem 216 714 osob všech věkových skupin zúčastnilo 4 179 příležitostných akcí. Ve školním roce 2017/2018 se 4 200 příležitostných akcí zúčastnilo 218 687 osob všech věkových skupin a ve školním roce 2016/2017 se 4 756 příležitostných akcí zúčastnilo celkem 258 943 účastníků všech věkových skupin.

Ve školním roce 2018/2019 navštívilo akce středisek ve všech oblastech celkem 177 251 účastníků. Ve školním roce 2017/2018 navštívilo akce středisek ve všech oblastech 180 302 účastníků a ve školním roce 2016/2017 navštívilo akce středisek ve všech oblastech celkem 148 840 účastníků.

V rámci prázdninové činnosti byly pořádány letní a zimní tábory i další pobytové akce. Střediska volného času zorganizovala ve školním roce 2018/2019 celkem 489 akcí pro 12 770 účastníků. Z toho bylo 158 pobytových akcí nad 5 dnů s 5 557 účastníky, 131 akcí do 5 dní s 3 196 účastníky a 200 městských a příměstských táborů s 4 017 účastníky. Ve školním roce 2017/2018 střediska volného času zorganizovala 561 akcí pro 14 894 účastníků. Z toho bylo 184 pobytových akcí nad 5 dnů s 6 858 účastníky, 175 akcí do 5 dní s 3 611 účastníky a 202 městských a příměstských táborů s 4 425 účastníky. Ve školním roce 2016/2017 SVC zorganizovala 526 akcí pro 14 437 účastníků. Z toho bylo 183 pobytových akcí nad 5 dnů s 6 785 účastníky, 147 akcí do 5 dní s 3 792 účastníky a 196 městských a příměstských táborů s 3 860 účastníky.

Náplní činnosti středisek volného času bylo také organizování soutěží a přehlídek vyhlašovaných MŠMT. Ve školním roce 2018/2019 proběhlo 293 soutěží s účastí 68 084 dětí, žáků a studentů. Ve školním roce 2017/2018 proběhlo 228 soutěží s účastí 57 265 dětí, žáků a studentů a ve školním roce 2016/2017 se uskutečnilo 242 soutěží s účastí 59 969 dětí, žáků a studentů.

3.9.2. Školní družiny a kluby

Školní družiny a kluby poskytují zájmové vzdělávání ve volném čase převážně žákům základních škol a doplňují tím nabídku zájmového vzdělávání poskytované středisky volného času. Školní družiny jsou určeny především žákům prvního stupně základní školy, školní kluby nabízejí zájmovou činnost ve volném čase především žákům druhého stupně. Oba typy zařízení existují při základních školách, školní kluby mohou být zřízeny i při víceletých gymnáziích nebo konzervatořích. Ve Středočeském kraji bylo ve školním roce 2018/2019 činných celkem 550 školních družin a 101 školních klubů. Školní družiny přijaly o 927 žáků více než v roce předcházejícím a školní kluby přijaly o 50 žáků více než ve školním roce 2017/2018. Situace ve školních družinách a ve školních klubech souvisí se zvyšujícím se počtem žáků vzdělávajících se na prvním a na druhém stupni základních škol.

Tabulka č. 38: Účastníci činnosti školních družin a školních klubů

Školní rok	Školní družiny		Školní kluby	
	Počet zařízení	Počet žáků	Počet zařízení	Počet žáků
2016/2017	540	45 772	96	7 799
2017/2018	546	47 725	100	7 776
2018/2019	550	48 652	101	7 826

Zdroj: MŠMT

V následující tabulce je uvedena kapacita školních družin ve Středočeském kraji zapsaná v rejstříku škol a školských zařízení k 1. 9. roku 2015 až 2018.

Tabulka č. 39: Kapacita školních družin ve Středočeském kraji zapsaná v rejstříku škol a školských zařízení k 1. 9. daného roku

	2015	2016	2017	2018
Celková kapacita	46 752	50 199	52 320	53 961

Zdroj: MŠMT

Ve školním roce 2016/2017 se zvýšila kapacita školních družin o 3 447 míst, ve školním roce 2017/2018 se zvýšila kapacita o 2 121 míst a ve školním roce 2018/2019 se zvýšila kapacita školních družin o 1 641 míst.

Stanovená hodnota maximálního meziročního zvýšení kapacit školních družin nesmí přesáhnout 1,2násobek nejvyššího meziročního zvýšení kapacit školních družin zapsaných v období od školního roku 2015/2016 do školního roku 2018/2019, tj. hodnotu 4 136 míst.

K 1. 9. 2019 dosahovala kapacita školních družin ve Středočeském kraji zapsaná v rejstříku škol a školských zařízení celkem 55 272 míst. Meziročně došlo ke zvýšení kapacity o 1 311 míst. Nejvyšší kapacitu měla obec s rozšířenou působností Černošice (6 899) a Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (5 256). Nejmenší kapacita byla u ORP Votice (391) a Čáslav (567). Přehled kapacit školních družin podle jejich sídla ředitelství uvedeného v rejstříku škol a školských zařízení k 1. 9. 2019 ve Středočeském kraji dle obcí s rozšířenou působností je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 40: Kapacita školních družin ve Středočeském kraji podle obcí s rozšířenou působností k 1. 9. 2019 podle sídla ředitelství v rejstříku škol a školských zařízení

Obec s rozšířenou působností	Kapacita
Benešov	2 654
Beroun	2 791
Brandýs nad Labem-Stará Boleslav	5 256
Čáslav	567
Černošice	6 899
Český Brod	900
Dobříš	946
Hořovice	1 128
Kladno	4 828
Kolín	3 210
Kralupy nad Vltavou	1 146
Kutná Hora	1 580
Lysá nad Labem	1 104
Mělník	1 992

Mladá Boleslav	3 877
Mnichovo Hradiště	669
Neratovice	1 269
Nymburk	1 486
Poděbrady	1 138
Příbram	2 780
Rakovník	2 186
Říčany	3 616
Sedlčany	833
Slaný	1 216
Vlašim	810
Votice	391
Středočeský kraj	55 272

Zdroj: MŠMT

3.9.3. Prioritní cíl a opatření

Cíl: CH. Dostupné a kvalitní zájmové vzdělávání ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání

Opatření: CH.1 Podporovat zajištění dostupnosti školských zařízení pro zájmové vzdělávání

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
CH.1.1 Podpora zajištění dostatečné kapacity školských zařízení pro zájmové vzdělávání v návaznosti na demografický vývoj 1. Povolování zápisu nových školních družin nebo školních klubů nebo zvyšování jejich kapacity bude umožněno pouze v případě, že činnost školní družiny nebo školního klubu bude vykonávat nebo vykonává stejná právnická osoba, jako činnost příslušné školy (dále jen „žadatel“). Tedy v případě školních družin základní škola s 1. stupněm a v případě školního klubu základní škola s 2. stupněm, šestileté nebo osmileté gymnázium. 2. Zápis nebo zvýšení kapacit školních družin a školních klubů bude umožněn pouze v návaznosti na naplněnost školy žadatele, přiměřeně k počtu žáků 1. stupně (u školních družin) a žáků 2. stupně, nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia (u školních klubů) v míře odpovídající demografickému vývoji cílové skupiny – účastníků zájmového vzdělávání, potřebnosti, dostupnosti a poptávce, např. v souvislosti s novou bytovou výstavbou. V případě, kdy tato školní družina nebo školní klub bude zajišťovat zájmové vzdělávání i pro žáky jiných	V souladu s platnou legislativou	SK, zřizovatel, školy	-

škola, lze při zápisu nové školní družiny nebo školního klubu nebo zvýšení jejich kapacity přihlídnout ke kapacitám školních družin nebo školních klubů a naplněnosti škol v daném místě. 3. Maximální meziroční zvýšení kapacit u školních družin ve Středočeském kraji je stanoveno na 7 %, tuto hodnotu je možné překročit pouze v případě zdůvodnění demografickým nárůstem cílové skupiny – účastníků zájmového vzdělávání. Stanovená hodnota maximálního meziročního zvýšení kapacit školních družin nepřesahuje 1,2násobek zapsaných v období od školního roku 2015/2016 do školního roku 2018/2019. 4. Při povolování zápisu nových školních klubů nebo zvyšování jejich kapacity se přihlídně též ke skutečnosti, zda v místě působí středisko volného času nebo školní klub. Povolování zápisu nových středisek volného času musí odpovídat demografickému vývoji cílové skupiny – účastníků zájmového vzdělávání s přihlédnutím ke skutečnosti, zda v místě působí středisko volného času nebo školní klub. Do rejstříku škol a školských zařízení nebude zapisován nový školní klub ani nebude rozšiřována kapacita stávajícího školního klubu tam, kde působí středisko volného času (nebo školní klub) zajišťující v dostatečné míře zájmové vzdělávání, a naopak tam, kde působí školní klub (nebo středisko volného času) zajišťující v dostatečné míře zájmové vzdělávání, nebude zapisováno nové středisko volného času. 5. K žádosti o zápis středisek volného času do rejstříku škol a školských zařízení doloží žadatel demografický vývoj cílové skupiny na úrovni obce s rozšířenou působností, kde bude působit, počet dětí, žáků, studentů vzdělávajících se ve školách na území obce s rozšířenou působností, kde bude působit, popis stávajícího zajištění zájmového vzdělávání na úrovni obce s rozšířenou působností a popis rozsahu plánovaných aktivit nově zřizovaného střediska volného času.			
CH.1.2 Podpora využívání volných kapacit domovů mládeže zřizovaných Středočeským krajem pro zájmové vzdělávání	Průběžně	SK, ŠZ, školy	SK

Opatření: CH.2 Podporovat zkvalitnění zájmového vzdělávání ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání			
Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
CH.2.1 Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků působících v oblasti zájmového vzdělávání Další vzdělávání pedagogických pracovníků působících v oblasti zájmového vzdělávání a práce s nadanými dětmi, žáky a studenty, např. v rámci „Šablon pro SVC“.	Průběžně	SK, ŠZ, VISK	SK, státní rozpočet, operační programy
CH.2.2 Podpora vytvoření kvalitních materiálně technických podmínek pro činnost školských zařízení pro zájmové vzdělávání Podpora vytvoření lepších materiálně technických podmínek pro činnost školských zařízení pro zájmové vzdělávání za podpory dotačních programů (např. IROP).	Průběžně	SK, zřizovatel, ŠZ	SK, státní rozpočet, operační programy, zřizovatel
CH.2.3 Podpora volnočasových aktivit v rámci dotačních titulů Středočeského kraje V rámci dotačních titulů Středočeského kraje podporovat oblast volnočasových aktivit (zájmového vzdělávání).	Průběžně	SK	SK, zřizovatel
CH.2.4 Podporovat mentoring začínajících ředitelů středisek volného času Zkušený ředitel střediska volného času bude mentorovat po dobu 10 měsíců začínajícího ředitele.	Průběžně	SK, zřizovatel	SK, operační programy, zřizovatel

3.10. Domovy mládeže

Domovy mládeže jako školská výchovná a ubytovací zařízení poskytují žákům středních škol a studentům vyšších odborných škol ubytování, výchovně vzdělávací činnost a zajišťují jim školní stravování.

Ve školním roce 2018/2019 zabezpečovalo služby žákům a studentům 50 domovů mládeže. Celkem bylo v domovech ubytováno 2 926 žáků a studentů, z toho 90 se speciálními vzdělávacími potřebami. Počet ubytovaných se zvýšil o 2 žáky ve srovnání s předchozím školním rokem. V domovech mládeže bylo ubytováno dalších 395 osob, z toho 280 studentů vysokých škol.

Tabulka č. 41: Ubytovaní v domovech mládeže

Školní rok	Počet zařízení	Lůžková kapacita	Počet ubytovaných žáků a studentů
2016/2017	49	5 567	2 959
2017/2018	50	5 517	2 924
2018/2019	50	5 238	2 926

Zdroj: MŠMT

3.10.1. Prioritní cíl a opatření

Cíl: I. Optimální kapacity domovů mládeže

Opatření: I.1 Podporovat optimální kapacity domovů mládeže

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
I.1.1 Optimalizace kapacit domovů mládeže Na základě analýzy poptávky a nabídky služeb poskytovaných domovy mládeže při školách zřizovaných Středočeským krajem připravit a provést optimalizaci kapacit domovů mládeže. Součástí analýzy budou i finanční dopady. Stávající kapacity převyšují zájem o využívání služeb domovů mládeže o více než 40 %.	31.12.2023	SK, zřizovatel, školy	-
I.1.2 Volné kapacity domovů mládeže při školách zřizovaných Středočeským krajem Vолné kapacity domovů mládeže při školách zřizovaných Středočeským krajem budou prioritně využívány pro potřeby škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem, např. pro zájmové vzdělávání, budování bytů pro pedagogické pracovníky školy.	31.12.2023	SK, zřizovatel, školy	SK

3.11. Pracovníci v regionálním školství

Údaje o pracovnících vycházejí z výkazů P1-04, o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství (MŠMT), které sestavují všechny organizace s právní subjektivitou, a jejich zaměstnanci jsou odměňováni z veřejných zdrojů podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. V předkládaných datech nejsou uváděny počty zaměstnanců a mzdové prostředky vykazované z hospodářské činnosti a z ostatních zdrojů.

Porovnání závazných limitů počtu zaměstnanců a prostředků na platy stanovené pro rok 2016 až 2018 zachycuje následující tabulka.

Tabulka č. 42: Závazné limity počtu zaměstnanců a prostředků na platy

Regionální školství	Rok	Počet zaměstnanců závazný limit	Rozpočet na platy závazný limit Kč
Krajské školství	2016	6 706	2 054 084 847
	2017	6 489	2 196 764 780
	2018	6 632	2 458 636 555
Obecní školství	2016	19 699	5 616 368 234
	2017	20 834	6 374 680 063
	2018	21 711	7 407 962 952
Celkem	2016	26 405	7 670 453 081
	2017	27 323	8 571 444 843
	2018	28 343	9 866 599 507

Zdroj: ŠKS

V roce 2018 byl závazný limit počtu zaměstnanců v krajském školství celkem 6 632 osob a v obecním školství celkem 21 711 osob. Závazný limit prostředků na platy činil v roce 2018 v krajském školství celkem 2 458 636 555 Kč a v obecním školství celkem 7 407 962 952 Kč.

Průměrný věk pedagogických pracovníků v regionálním školství ve Středočeském kraji dosahoval ve školním roce 2018/2019 celkem 47,3 let (ČR - 47,2), z toho byl průměrný věk žen 47,1 let (ČR - 47,0) a průměrný věk mužů byl 48,4 let (ČR - 48,0). V následující tabulce je uveden průměrný věk pedagogických pracovníků v regionálním školství ve Středočeském kraji a v České republice, kteří působili na školách k 1. 1. 2019, podle jednotlivých druhů škol.

Tabulka č. 43: Průměrný věk pedagogických pracovníků v regionálním školství podle jednotlivých druhů škol k 1. 1. 2019

Pedagogičtí pracovníci		Průměrný věk	
		Středočeský kraj	ČR
Mateřské školy	ženy	45,5	45,4
	muži	35,6	36,1
	celkem	45,5	45,4
Základní školy - 1. stupeň	ženy	47,4	47,3
	muži	44,7	46,0
	celkem	47,2	47,2
Základní školy - 2. stupeň	ženy	46,9	46,7
	muži	45,2	45,3
	celkem	46,5	46,3
Střední školy	ženy	50,2	49,1
	muži	51,3	49,8
	celkem	50,6	49,4
Vyšší odborné školy	ženy	50,9	50,4
	muži	52,4	49,8
	celkem	51,3	50,2

Zdroj: MŠMT

Průměrný věk pedagogických pracovníků v regionálním školství ve Středočeském kraji je vyšší než celorepublikový průměrný věk pedagogických pracovníků u většiny druhů škol. Jen na 1. stupni základních škol je krajský průměrný věk stejný jako celorepublikový. Nejnižší průměrný věk pedagogických pracovníků je v mateřských školách (Středočeský kraj - 45,5 let), naopak nejvyššího průměrného věku dosahují pedagogičtí pracovníci na vyšších odborných školách (Středočeský kraj - 51,3 let).

3.11.1. Prioritní cíl a opatření

Cíl: J. Snižování věkového průměru pedagogických pracovníků

Opatření: J.1 Podporovat snižování věkového průměru pedagogických pracovníků pod průměr ČR

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
----------	--------	------------	-------------------

J.1.1 Motivace pro nástup pedagogických pracovníků (zejména čerstvých absolventů VŠ) Jako motivační prvek pro nástup pedagogických pracovníků (zejména čerstvých absolventů VŠ) využívat volné kapacity domovů mládeže při školách zřizovaných Středočeským krajem, které budou přebudovány na byty.	31.12.2023	SK, zřizovatel, školy	-
--	------------	-----------------------------	---

3.12. Další vzdělávání

3.12.1. Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) je jednou z nejdůležitějších a klíčových oblastí, která přímo a zásadním způsobem ovlivňuje kvalitu vzdělávání v regionálním školství. Význam dalšího vzdělávání v obou jeho segmentech, tj. vzdělávání kvalifikačním a vzdělávání průběžným (prohlubujícím), je nezpochybnitelný. V kontextu celoživotního vzdělávání a v souvislosti s akcelerací technického, technologického a společenského vývoje nabývá prohlubující další vzdělávání na významu a jeho dobrá úroveň je jedním ze zásadních a nejdůležitějších předpokladů pro kvalitní vzdělávání obecně. Jak stát, tak regiony vzhledem k zákonným povinnostem uspokojovat potřeby svých občanů v oblasti vzdělávání musí na oblast dalšího vzdělávání klást neustálý důraz, monitorovat ji, kontrolovat její naplňování jednotlivými vzdělávacími službami a vyvinout maximální úsilí pro garanci jejich kvality. To je základním úkolem státu a veřejné správy, která musí zajistit srovnatelné podmínky pro vzdělávání všem svým občanům bez rozdílu. Bez této garance, kterou je zejména vytvoření a udržování uceleného systému DVPP, jeho certifikace (akreditace) v celém spektru vzdělávacích programů důležitých pro rozvoj vzdělávání a profesní růst pedagogických pracovníků a zabezpečení kontrolní činnosti, není představitelný v dlouhodobé perspektivě jakýkoliv kvalitativní rozvoj vzdělávání v regionálním školství, ani kvalitní profesní a kariérní růst každého pedagogického pracovníka.

Ve Středočeském kraji většinově DVPP zajišťuje Vzdělávací institut Středočeského kraje – Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (se sídlem V Kolonii 1804, Nymburk) na svých okresních pracovištích na území kraje (10) a dále pracovištích na území hlavního města Prahy (2). Kromě těchto dvanácti základních kmenových pracovišť jsou využívána sídla a pracoviště třetích subjektů, a to jednak v rámci aktivit Akademie 3. věku a dále v případě realizace zakázek přímo v sídlech klientů.

Síť pracovišť VISK, která byla postupně restrukturalizována tak, aby co nejlépe vyhovovala požadavkům na další vzdělávání, celkovému plnění hlavních činností a zajistila co největší pokrytí území kraje vzdělávacími službami, bude i v dalším období dále rozvíjena a posilována. Vzhledem k tomu, že vzdělávání dospělých je jednou z priorit Středočeského kraje, bude se i nadále rozšířená činnost jednotlivých středisek VISK zaměřovat nejen na cílovou skupinu pedagogických pracovníků, ale i na všechny ostatní hlavní cílové skupiny, ať už to jsou pracovníci ve veřejné správě, v sociálních službách, senioři nebo veřejnost.

Jednou z oblastí podpory dalšího vzdělávání je i možnost využití prostředků Evropského sociálního fondu v rámci tzv. Šablon pro školy, které díky jednodušší administraci a vykazování

byly a i nadále budou školami hojně využívány. VISK poskytuje v této oblasti metodickou podporu žadatelům, organizuje informační semináře a vytváří obsáhlé programové katalogy se stovkami vzdělávacích programů určenými pro všechny druhy škol a školských zařízení oprávněných čerpat „Šablony“, postupně je aktualizuje a doplňuje podle potřeby cílových skupin tak, aby plně vyhovovaly po celé období čerpání, a následně kontinuálně mohly pokračovat jak ve volné tak v případně podporované nabídce i po skončení programovacího období (trvání Šablon do roku 2022 včetně, aktivity KAP, MAP apod.). Vzhledem k aktivnímu zapojení VISK do mezikrajské spolupráce v oblasti dalšího vzdělávání prostřednictvím Asociace krajských vzdělávacích zařízení, které v období 2018 až 2021 předsedá zástupce VISK, bude podporována kooperace mezi jednotlivými kraji v poskytování dalšího vzdělávání (společné projekty vytváření akreditovaných programů, vzájemné poskytování metodické pomoci, spoluorganizace unikátních programů formou společného využití portfolií apod.).

V souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2019-2023 bude kladem důraz také na průběžné další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti využití digitálních technologií a na podporu jejich široké implementace do každodenní vzdělávací praxe. Využití digitálních technologií se předpokládá nejen pro výukovou, ale i pro řídicí praxi ve školách. Kraj bude podporovat vzdělávací aktivity DVPP ve vazbě na iniciativy a strategie tzv. Vzdělávání 4.0 a Průmyslu 4.0, které jsou velmi důležité pro modernizaci výuky. Součástí podpory využití digitálních technologií do výuky a řízení škol bude podpora v oblasti kybernetické bezpečnosti a prevence.

Jednou z podporovaných oblastí dalšího vzdělávání je oblast primární prevence a prevence kriminality v celém širokém spektru problematiky. V této oblasti probíhá a bude i nadále probíhat úzká součinnost odborníků z oblasti školství a sociální oblasti, a odborníků z oblasti bezpečnosti. Aktivity budou i nadále v dalším období zaměřovány zejména na školy a školská zařízení zřizované Středočeským krajem a dále na metodickou pomoc místním samosprávám. Kraj bude oblast prevence i nadále podporovat formou grantů a formou přímé podpory jím zřizovaným organizacím.

Důležitou oblastí podpory kraje je oblast řízení kvality vzdělávání, která je jednou z klíčových oblastí ovlivňujících vzdělávací výsledky. Kraj proto podpoří zavádění systémů vnitřní evaluace vzdělávání a bude vyžadovat využívání nástrojů k vnitřnímu ověřování výsledků vzdělávání na jednotlivých školách. Prostřednictvím DVPP pak bude zajištěna příprava pedagogických pracovníků na jejich zavedení včetně přípravy na zavádění formativního hodnocení dětí, žáků a studentů.

V kontextu rostoucí celospolečenské podpory zavádění opatření a nástrojů směřujících k růstu kvality vzdělávání v regionálním školství bude kraj podporovat takový obsah programové nabídky DVPP, která bude co nejvíce směřovat k rozvoji dovedností pedagogických pracovníků na poli nových didaktických metod a forem výuky, které povedou k rozvoji klíčových kompetencí a gramotností dětí, žáků a studentů. V rámci každoročního hodnocení činnosti škol a jejich ředitelů bude kraj sledovat a vyžadovat systémový přístup k plánování profesního rozvoje pedagogických pracovníků a ke zpracování konkrétní vize rozvoje školy. Dokladování bude vyžadováno zejména v příslušných kapitolách výročních zpráv škol.

Kraj podpoří v souladu s doporučeními a prioritami stanovenými Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR rozvoj činnosti krajského zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (VISK) směřující k posilování kvality akreditovaného DVPP, systému zapojení škol do jeho využívání na celém území kraje a k průběžné identifikaci regionálních vzdělávacích potřeb v souladu s podporou komplexního systému ucelené podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů zahrnující všechny prvky profesionalizačního kontinua. Zároveň se kraj prostřednictvím krajského vzdělávacího zařízení bude podílet na identifikaci prioritních vzdělávacích oblastí v DVPP. V souvislosti s tím kraj bude podporovat evaluaci dalšího vzdělávání a jeho dopad na jednotlivé cílové skupiny.

Středočeský kraj podpoří rozvoj DVPP také prostřednictvím projektů mezinárodní spolupráce v rámci a na základě dohod o spolupráci a partnerství uzavřených mezi krajem a zahraničními regiony. Kraj taktéž podpoří aktivity a projekty spolupráce na základě dvoustranných a vícestranných dohod uzavřených mezi školami a školskými zařízeními zřizovanými Středočeským krajem a zahraničními školami a školskými zařízeními. Kraj tak podpoří zejména rozvoj výuky cizích jazyků, zvýšení jazykové gramotnosti žáků, studentů a učitelů, sdílení zkušeností, mobility žáků, studentů a pracovníků škol a školských zařízení apod.

3.12.2. Další vzdělávání v rámci celoživotního učení, další vzdělávání ve veřejné správě a v sociálních službách, další vzdělávání seniorů

Podpora celoživotního a dalšího vzdělávání dospělých je jednou z hlavních a klíčových priorit kraje, která vychází z vědomí zásadní důležitosti investic do lidských zdrojů. Pro její naplnění Středočeský kraj kontinuálně vytváří podmínky nejrozličnějšími způsoby a formami podpory, zejména podporou finanční a materiální, ale i koncepční podporou činností vzdělávacích institucí, které zřizuje, a které se jako hlavní nebo další činnosti zabývají vzděláváním dospělých.

Požadavky moderní industriální a občanské společnosti se promítají do potřeby růstu vzdělanostní úrovně obyvatel každé konkrétní země či regionu. Zvýšené nároky na obyvatele vyvolávají pak stále větší požadavky na vytvoření efektivního systému celoživotního vzdělávání lidí žijících ve společnosti. Znalostní společnost je pojem, který je řadu let diskutován zejména v kontextu nutného posilování konkurenceschopnosti v evropském, ale i světovém ekonomickém a společenském prostoru. Tato společnost vyžaduje od člověka schopnost neustále se učit, rozvíjet se, pracovat s informacemi tak, aby je byl schopen přetvářet ve znalosti a vědomosti a byl schopen je aplikovat ve svém životě. Těmto nárokům musí vyjít vstříc i systém vzdělávání, který by měl umožňovat všem občanům bez rozdílu účastnit se na procesu učení kontinuálně po celou dobu jejich života.

V rámci podpory odborného vzdělávání Středočeský kraj usiluje o vytvoření podmínek pro koordinovanou spolupráci škol, školských zařízení a dalších institucí, které zřizuje, v oblasti poskytování rekvalifikací pro široké spektrum cílových skupin.

Další vzdělávání je nedílnou součástí konceptu celoživotního učení a dynamicky se vyvíjí s ohledem na stále větší nutnost lidí umět reagovat na rychle se měnící potřeby současného světa. Tato nutnost se dotýká každého občana státu a regionu bez ohledu na jeho dosažené vzdělání a kvalifikaci, pracovní zařazení, věk apod. Proto Středočeský kraj věnuje

systematickou pozornost a podporu dalšímu vzdělávání také v oblasti vzdělávání pracovníků ve veřejné správě, kteří přímo i nepřímo výkonem svých kompetencí ovlivňují životy občanů. Kvalitní výkon jejich pravomocí je podmíněn kvalitním a komplexním průběžným vzděláváním. Středočeský kraj podpoří plnění hlavní činnosti krajského vzdělávacího zařízení směrem k obcím, a to zejména obcím prvního a druhého stupně, s cílem zajistit v rámci možností co nejlepší výkon veřejné správy.

Středočeský kraj se soustředí i na rozvoj dalšího vzdělávání seniorské populace podporou středočeské Akademie 3. věku (A3V), realizované na základě dlouhodobého projektu VISK, s cílem aktivizace seniorů a dosažení jejich většího zapojení do společenského a pracovního života. Podpora A3V, která v sobě kombinuje roli edukační a sociální, tak přispěje ke komplexnímu pojetí systému celoživotního vzdělávání na území kraje. Podpora vzdělávání v sociálních službách bude směřována i nadále zejména do oblasti kvalifikačního studia pracovníků v sociálních službách, ale také do vybraných prioritních segmentů prohlubujícího vzdělávání.

Středočeský kraj na školách a školských zařízeních, které zřizuje, podpoří rozvoj dalšího vzdělávání s využitím Národní soustavy kvalifikací, získávání autorizací k provádění zkoušek profesních kvalifikací a poskytování rekvalifikací. Také v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR podpoří implementaci systémových výstupů z projektů směřujících ke zkvalitnění systému autorizací a rekvalifikací a plně využije jejich metodickou podporu. Kraj bude posilovat strategické řízení regionálního školství pomocí postupů akčního plánování, a to jak na krajské úrovni, kde projekt směřuje k podpoře tvorby krajských akčních plánů rozvoje vzdělávání, tak na školní úrovni prostřednictvím metodického vedení škol při tvorbě školních akčních plánů rozvoje vzdělávání či plánů aktivit rozvoje vzdělávání.

Středočeský kraj se bude podílet na aktivitách směřujících k podpoře přeměny škol na centra celoživotního učení v místě jejich působnosti s důrazem na rozvoj a podporu kariérového poradenství v celoživotní perspektivě, na rozvoj čtenářské, matematické (včetně finanční), informační a digitální gramotnosti a na podporu vzdělávání specifických cílových skupin.

Středočeský kraj se dále zaměří zejména na koordinační a osvětovou činnost v oblasti dalšího vzdělávání směrem k veřejnosti, klíčovým aktérům a tvůrcům politik, a dále na metodickou podporu zřizovatelů škol v oblasti jejich řízení, v oblasti poskytování dalšího vzdělávání a celoživotního učení, včetně metodické podpory zavádění evaluačních nástrojů.

Zvyšování účasti dospělých ve všech věkových kategoriích na dalším vzdělávání ve Středočeském kraji je základním předpokladem růstu konkurenceschopnosti kraje v rámci ČR i v rámci mezinárodním, zejména v evropském hospodářském prostoru. Investice do lidských zdrojů je také zásadním předpokladem rozvoje občanské společnosti a její sociální soudržnosti. Proto je další vzdělávání v rámci celoživotního vzdělávání Středočeským krajem pojímáno jako vzdělávání veškeré populace s důrazem na vzdělávání rizikových a ohrožených skupin obyvatelstva.

Středočeský kraj nahlíží na další vzdělávání jako na veřejně prospěšnou činnost, jako na službu občanovi, kterou na svém území zabezpečuje prostřednictvím jím zřízených organizací.

Cílem a prioritou Středočeského kraje v oblasti vzdělávání dospělých je přinést komplexní a koncepční nabídku vzdělávacích služeb v rámci celoživotního vzdělávání v kraji a budovat strukturu, která svou činností osloví pracovníky škol a školských zařízení, pracovníky ve veřejné správě, volené zástupce obcí, měst a kraje a celou širokou veřejnost.

Středočeský kraj podporuje DVPP jako klíčový systémový a efektivní nástroj ke zvýšení kvality vzdělávání a vzdělávací soustavy kraje a stejně tak další vzdělávání pracovníků ve veřejné správě, které vede ke kvalitnímu a efektivnímu výkonu veřejné správy jako služby obyvatelům kraje. Podporu kraj poskytuje i vzdělávání ve sféře sociální. Tato podpora je směřována jednak na pracovníky v sociálních službách a jednak přímo na seniory, kteří jsou stále početnější cílovou skupinou. Cílem podpory jejich vzdělávání prostřednictvím A3V realizované krajským vzdělávacím zařízením VISK je pomoci kombinací edukačních a sociálních postupů jejich lepšímu začlenění do aktivního společenského života, pomoci i případnému návratu do života pracovního. Neméně důležitým cílem této podpory je i vliv těchto aktivit na zlepšení zdravotního stavu seniorů.

Středočeský kraj podporuje rozvoj dalšího vzdělávání v rámci celoživotního vzdělávání přímo prostřednictvím jím zřízeného krajského vzdělávacího zařízení institutu pro vzdělávání dospělých (VISK) a dále prostřednictvím středních a vyšších odborných škol případně dalších zařízení, které zřizuje.

3.12.3. Prioritní cíl a opatření

Cíl: K. Dostupné a kvalitní další vzdělávání

Opatření: K.1 Podporovat rozvoj a zkvalitnění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
K.1.1 Podpora zavádění a využití digitálních technologií ve školách a školských zařízeních Vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti zavádění a využívání digitálních technologií do každodenní vzdělávací a řídicí praxe ve školách a školských zařízeních, včetně opatření v oblasti kybernetické bezpečnosti a prevence jako nedílné součásti této podpory. Využívání finanční podpory operačních programů.	Průběžně	SK, zřizovatel, školy, ŠZ	SK, zřizovatel, operační programy
K.1.2 Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti zavádění metod řízení kvality vzdělávání, systémů vnitřní evaluace, prvků a metod formativního hodnocení včetně metodických postupů V zájmu zvýšení kvality vzdělávání v regionálním školství bude podporováno vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti zavádění metod řízení kvality vzdělávání, systémů vnitřní evaluace, prvků a metod formativního hodnocení včetně	Průběžně	SK, VISK	SK, státní rozpočet

metodických postupů a cílené další vzdělávání pedagogických pracovníků na základě identifikace regionálních vzdělávacích potřeb.			
K.1.3 Podpora vzdělávacích aktivit v oblasti inovací a využití nových metod ve výuce V zájmu zvýšení kvality vzdělávání v regionálním školství bude podporováno vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti inovací a využití nových metod ve výuce.	Průběžně	SK, VISK	SK, státní rozpočet, operační programy
K.1.4 Podpora zahraniční mezuregionální spolupráce v oblasti vzdělávání Zahraniční mezuregionální spolupráce v oblasti vzdělávání bude podporována jako jeden z významných prostředků napomáhajících růstu kvality výuky cizích jazyků na školách a zlepšování jazykových kompetencí žáků, studentů a pedagogických pracovníků. Využívána bude např. finanční podpora operačních programů, programu Erasmus+, fondů EHP.	Průběžně	SK, školy, ŠZ	SK, operační programy, program Erasmus+, fondy EHP
K.1.5 Podpora projektových a další aktivit škol a školských zařízení zaměřených na další vzdělávání ve všech oblastech regionálního školství Budou podporovány projektové a další aktivity škol a školských zařízení zaměřené na další vzdělávání ve všech oblastech regionálního školství jako jednoho z předpokladů pro růst kvality vzdělávání na všech stupních a druzích škol v kraji a bude podporována jejich udržitelnost. Mj. bude využívána finanční podpora operačních programů, programu Erasmus+, fondů EHP.	Průběžně	SK, zřizovatel	SK, zřizovatel, operační programy, program Erasmus+, fondy EHP
K.1.6 Podpora vzdělávacích aktivit primární prevence a prevence kriminality zaměřené zejména na oblast školství Podporovat vzdělávací aktivity primární prevence a prevence kriminality určené pro metodiky prevence z PPP SK, školní metodiky prevence, pedagogické pracovníky.	Průběžně	SK, zřizovatel	SK, státní rozpočet, zřizovatel

Opatření: K.2 Podporovat rozvoj celoživotního a dalšího vzdělávání dospělých

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
K.2.1 Podpora rozvoje systému dalšího profesního vzdělávání realizovaného krajským vzdělávacím zařízením (VISK) Rozvoj systému dalšího profesního vzdělávání realizovaného krajským vzdělávacím zařízením (VISK) bude podporován v prioritních oblastech:	Průběžně	SK, VISK	SK, operační programy

dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, dalšího vzdělávání pracovníků veřejné správy, dalšího vzdělávání pracovníků v sociálních službách a další vzdělávání seniorů. K rozvoji systému bude využívána mj. finanční podpora operačních programů.			
K.2.2 Podpora poskytování rekvalifikací a profesních kvalifikací Podporovat poskytování rekvalifikací a profesních kvalifikací školami a školskými zařízeními a jejich síťování s cílem napomoci vyšší uplatnitelnosti občanů na trhu práce, mj. za finanční podpory operačních programů.	Průběžně	SK, školy, ŠZ	SK, operační programy

3.13. Mezinárodní spolupráce

Středočeský kraj udržuje aktivní meziregionální i mezinárodní partnerství v rámci uzavřených dohod o spolupráci. Od roku 2003 spolupracuje s regiony Porýní-Falc, Burgundsko, Opolské vojvodství v rámci tzv. sítě 4 regionálních partnerů. V souvislosti se změnou administrativního uspořádání regionů ve Francii došlo ke sloučení regionů Burgundsko a Franche-Comté. V návaznosti na tuto změnu bylo podepsáno memorandum o spolupráci v oblasti školství s Akademií Besancon. Toto memorandum navázalo na již existující dohodu o spolupráci s Akademií Dijon. Dalším regionem, se kterým byla navázána spolupráce, byl region Marche v Itálii.

Cílem spolupráce škol je nejen výměna zkušeností, ale zejména příprava a realizace výměnných praxí žáků, studentů i pedagogických pracovníků škol. V rámci spolupráce s evropskými regiony probíhající v oblasti školství jsou pro Středočeský kraj velmi prospěšná setkávání, a to především v oblasti předávání informací s partnerskými regiony, díky nimž lze získávat oboustranně zajímavé podněty pro každodenní práci.

Ve spolupráci s Francouzským institutem Odbor školství již několik let realizuje program „Rok v Burgundsku“, který byl rozšířen na program „Rok v Burgundsku – Franche-Comté“. V rámci tohoto programu žáci absolvují pobyt ve školách partnerského regionu. Dále byly organizovány pracovní stáže pro pedagogické pracovníky ruského jazyka ve Voroněžské oblasti (Ruská federace).

Školy zřizované Středočeským krajem se dlouhodobě aktivně zapojují do mezinárodních kontaktů prostřednictvím evropských vzdělávacích programů. Řada škol navázala a rozvíjí bilaterální vztahy se školami v zahraničí. Nejvíce se rozvíjela spolupráce se školami ze Spolkové republiky Německo a z Francie, dále byla spolupráce realizována se školami z Nizozemska, Slovenska, Velké Británie, Rakouska, Polska, Slovinska, Itálie, Maďarska, Finska, Dánska, Belgie, Španělska, Švédska, Spojených států amerických, Turecka, Švýcarska a Ruska.

3.13.1. Prioritní cíl a opatření**Cíl: L. Rozvoj mezinárodní spolupráce škol a školských zařízení****Opatření: L.1 Podporovat rozvoj mezinárodní spolupráce škol a školských zařízení**

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
L.1.1 Podpora zapojování škol do zahraničních mobilit a zahraniční meziregionální spolupráce Podpora zapojování škol do zahraničních mobilit a zahraniční meziregionální spolupráce, např. v rámci operačních programů, programu Erasmus+, fondů EHP. Podpora zapojování škol do zahraničních mobilit a zahraniční meziregionální spolupráce je jedním z významných prostředků napomáhajících růstu kvality výuky cizích jazyků na školách a zlepšování jazykových kompetencí žáků, studentů a pedagogických pracovníků.	Průběžně	SK, zřizovatel	SK, zřizovatel, operační programy, program Erasmus+, fondy EHP

3.14. Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Cílem Středočeského kraje v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) je vytvořit funkční systém zaměřující se na všechny cílové skupiny na území kraje, který bude působit jako prevence poškozování životního prostředí ve smyslu směřování k udržitelnému rozvoji v místním i globálním měřítku. Důraz je kladen na komplexní chápání problémů kolem nás, využívání nejnovějších poznatků k jejich řešení, rozvoj badatelských dovedností a mezipředmětových vztahů ve výuce.

Na základě Dohody o partnerství a vzájemné spolupráci na projektu „Zajišťování environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a naplňování Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Středočeského kraje na období let 2016-2020“, která byla uzavřena v květnu 2016, probíhala úzká spolupráce s pěti krajskými středisky ekologické výchovy, jejichž rozmístění ve Středočeském kraji zaručuje plné pokrytí požadavků po informacích k environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě. Jedná se o organizace Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim, Naučné středisko ekologické výchovy Kladno – Čabárna, o.p.s., Ochrana fauny ČR, o.p.s., Hrachov, Ekologické centrum Orlov, o.p.s. a Ekocentrum Huslík ČSOP Polabí.

Dále byla zřízena pracovní skupina EVVO skládající se ze zástupců jednotlivých krajských středisek EVVO a zástupců Středočeského kraje, která má za úkol koordinaci a zajištění spolupráce při plnění stanovených cílů v oblasti EVVO. Koordinaci spolupráce při plnění stanovených cílů v oblasti EVVO zajišťuje Odbor životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Středočeského kraje. Činnost pracovní skupiny probíhá formou společných jednání, ale zejména operativní komunikací prostřednictvím emailu i telefonátů. V období od září 2016 do července 2019 se uskutečnilo celkem 8 schůzek pracovní skupiny EVVO.

V rámci podpory EVVO Středočeským krajem byl organizací VISK připraven a akreditován vzdělávací program „Koordinátor EVVO“, který je možné v případě zájmu cílových skupin a grantové podpory kraje zajistit a realizovat na nekomerční bázi.

Koncem roku 2017 byla Krajským úřadem Středočeského kraje po připomínkách vydána a zveřejněna aktualizace „Konceptce EVVO Středočeského kraje v letech 2011-2020“ a akční plán. Účelem této aktualizace bylo zvolit priority na poslední tři roky platnosti konceptce, upravit členění konceptce na základě Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016-2025, reflektovat změny a dosažené výsledky v oblasti EVVO a zaměřit se na konkrétní úkoly, které budou v souladu s reálnými možnostmi Středočeského kraje a krajského úřadu.

Strategické cíle definované v Konceptci EVVO Středočeského kraje naplňovala střediska ekologické výchovy svojí činností v oblasti školní i mimoškolní výchovy. Pro děti, žáky i pedagogy střediska pořádala vzdělávací akce, které byly buď jednorázové (např. Den Země, přednášky na ekologické téma, semináře, ekologické olympiády, vycházky, výstavy, výlety) nebo dlouhodobé (např. specializační studium pro koordinátory EVVO nebo výukové programy pro žáky škol). Střediska ekologické výchovy se zaměřovala na osvětu a vzdělávání všech sfér (mimo jiné práce se seniory, zdravotně postiženými a jinak znevýhodněnými skupinami).

3.14.1. Prioritní cíl a opatření

Cíl: M. Dostupné a kvalitní environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Opatření: M.1 Podporovat zajištění dostupného a kvalitního EVVO			
Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
M.1.1 Koordinace systému EVVO ze strany kraje a udržování stabilního krajského systému EVVO Zajištění koordinace systému EVVO ze strany Středočeského kraje a udržení stabilního krajského systému EVVO se zaměřením na všechny cílové skupiny prostřednictvím dlouhodobé podpory krajských středisek EVVO.	Průběžně	SK	SK
M.1.2 Podpora projektových a dalších aktivit škol a školských zařízení v oblasti EVVO Zajištění finančních prostředků z rozpočtu zřizovatele (Středočeského kraje) na úhradu povinného spolufinancování a předfinancování projektů.	Průběžně	SK	SK
M.1.3 Finanční podpora EVVO v rámci dotačních titulů Středočeského kraje V rámci dotačních titulů Středočeského kraje i nadále pokračovat v podpoře EVVO.	Průběžně	SK	SK

3.15. Primární prevence rizikového chování

Primární prevence stále zůstává nejefektivnějším způsobem, jak v raném stádiu podchytit signály rizikového chování a předejít případným negativním důsledkům (kriminalita, závislosti apod.). Středočeský kraj si plně uvědomuje svoji nezastupitelnou roli v oblasti primární prevence rizikového chování, a to jak metodickou, tak i koordinační a finanční. V této souvislosti byl zpracován **Plán primární prevence rizikového chování dětí a mládeže ve Středočeském kraji 2019-2021**, ve kterém byly stanoveny následující dlouhodobé a krátkodobé cíle.

Dlouhodobé cíle:

- podpora garance kvality poskytovaných služeb v primární prevenci pomocí certifikace, tj. aby nabízené preventivní programy odpovídaly stanoveným kritériím kvality a komplexnosti
- podpora snahy o zajištění odpovídajících podmínek pro práci školních metodiků prevence (školní metodici prevence nemají snížený rozsah přímé vyučovací povinnosti)
- postupné zvyšování počtu školních metodiků prevence s ukončeným specializačním studiem
- podpora snahy o zajištění odpovídajících podmínek pro práci metodiků prevence v Pedagogicko-psychologické poradně Středočeského kraje formou postupného zvýšení jejich pracovních úvazků na primární prevenci ze stávajících 3,5 úvazku na 6 úvazků
- průběžné mapování potřeb v oblasti primární prevence ve Středočeském kraji – využívání Systému evidence preventivních aktivit
- metodická podpora a spolupráce se školami a školskými zařízeními ve Středočeském kraji
- průběžná spolupráce s ostatními věcně příslušnými resorty, kraji, nestátními neziskovými organizacemi, ostatními subjekty, které na problematice primární prevence efektivně participují v rámci prevence proti kriminalitě a protidrogové prevence – Ministerstvo vnitra, Policie ČR, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo dopravy, Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky
- průběžná evaluace vlastních preventivních aktivit realizovaných Středočeským krajem
- vymezení výše finančního podílu na dotační titul „Podpora primární prevence“ v rámci dotačního řízení Fondu sportu, volného času a primární prevence alespoň na 2 mil. Kč
- postupné navyšování finančních prostředků na primární prevenci

Krátkodobé cíle:

Metodická podpora

- pravidelná metodická setkání a sdílení dobré praxe na horizontální i vertikální úrovni
- metodická pomoc při zpracování preventivních programů škol a školských zařízení
- průběžná aktualizace kontaktů na lokální síť poskytovatelů služeb z oblasti primární prevence
- tvorba metodik z oblasti primární prevence dostupných pro školy bezplatně

Analyzování potřeb

- evaluace vlastních preventivních aktivit realizovaných Středočeským krajem a zacílení na aktuální potřeby škol a školských zařízení
- mapování výskytu rizikového chování na základě výsledků výkazů ze Systému evidence preventivních aktivit
- využití výstupů projektu Ministerstva práce a sociálních věcí – Systémový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní ochrany dětí

Vzdělávání

- vzdělávání metodiků prevence v Pedagogicko-psychologické poradně Středočeského kraje, školních metodiků prevence, žáků a pedagogů v problematice primární prevence
- realizace pravidelných setkávání metodiků prevence v Pedagogicko-psychologické poradně Středočeského kraje a školních metodiků prevence
- systematické vzdělávání celých pedagogických sborů a vedení škol a školských zařízení
- kontrola kvality vzdělávacích programů
- realizace odborných konferencí z problematiky primární prevence

Finanční zdroje a jejich efektivní využití

- poskytování příspěvku školám a školským zařízením zřizovaným Středočeským krajem na realizaci jejich preventivních programů
- efektivní využití všech finančních zdrojů – dotační řízení kraje, ministerstev, EU
- vytváření stabilního grantového systému
- navýšení finančních prostředků na primární prevenci z Fondu sportu, volného času a primární prevence

Systém primární prevence

- podpora vzdělávacích projektů pro všechny cílové skupiny (metodici prevence v Pedagogicko-psychologické poradně Středočeského kraje, školní metodici prevence, děti a mládež, pedagogičtí pracovníci, rodiče)
- spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi působícími v oblasti prevence rizikového chování
- podpora zapojování rodin do života škol a školských zařízení
- spolupráce se zájmovými a sportovními útvary
- ovlivňování mediální politiky v oblasti prevence
- posilování právního vědomí u všech subjektů participujících na problematice primární prevence rizikového chování
- pravidelné mapování organizací působících v oblasti primární prevence rizikového chování
- dle potřeb reagovat na nové formy rizikového chování
- podpora a využívání peer aktivistů
- podpora zájmového vzdělávání – podpora činnosti středisek volného času
- vzdělávání v oblasti zdravého životního stylu
- tvorba, distribuce metodických materiálů a publikací z oblasti primární prevence
- postupné zvyšování počtu škol, které využívají Systém evidence preventivních aktivit

3.15.1. Prioritní cíl a opatření

Cíl: N. Dostupná a kvalitní primární prevence rizikového chování**Opatření: N.1 Podporovat zvýšení dostupnosti a zkvalitnění primární prevence rizikového chování**

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
N.1.1 Podpora vzdělávání v problematice primární prevence Bude podporováno vzdělávání metodiků prevence z PPP, školních metodiků prevence, žáků a pedagogů v problematice primární prevence. Vzdělávání bude financováno např. v rámci krajského projektu předkládaného do výzvy MŠMT, z rozpočtu kraje, prostředků, které na DVPP získávají školy ze státního rozpočtu.	Průběžně	SK	SK, státní rozpočet
N.1.2 Podpora pravidelných metodických setkání Budou podporována pravidelná metodická setkání krajského metodika prevence s metodiky prevence z PPP, metodiků prevence z PPP se školními metodiky.	Průběžně	SK, PPP	SK
N.1.3 Podpora zlepšení činnosti metodiků prevence z PPP Podpora postupného zvýšení pracovních úvazků metodiků prevence z PPP ze stávajících 3,5 úvazku na 6 úvazků na primární prevenci.	Průběžně	SK	SK
N.1.4 Finanční podpora primární prevence rizikového chování v rámci dotačních titulů Středočeského kraje V rámci dotačních titulů Středočeského kraje pokračovat ve finanční podpoře primární prevence rizikového chování pro organizace nezřizované Středočeským krajem.	Průběžně	SK	SK
N.1.5 Finanční podpora škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem v oblasti primární prevence rizikového chování Středočeský kraj bude pokračovat v poskytování příspěvku školám a školským zařízením, které zřizuje, na realizaci jejich preventivních programů.	Průběžně	SK	SK

3.16. Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných

Pro úspěšné vzdělávání všech dětí, žáků a studentů je potřeba vytvářet podmínky tak, aby speciální vzdělávací potřeby nepředstavovaly významnou překážku při jejich vzdělávání.

Velkou změnu v oblasti vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami přineslo zavedení nového systému podpůrných opatření. Zvýšený objem finančních prostředků na kompenzační pomůcky a pedagogickou podporu umožňuje vzdělávat děti a žáky v běžných školách.

Pro děti a žáky, jejichž vzdělávání není možné v běžných školách, je nutné poskytovat vzdělávání ve školách a třídách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona. V souvislosti s tím bude umožněno upravovat kapacity zejména stávajících základních škol zřízených podle § 16 odst. 9, resp. jejich oborů, v případech, kdy stávající kapacita bude v dané lokalitě nedostatečná (zejména vzhledem k zabezpečení povinné školní docházky). Případný zápis nového oboru vzdělání 79-01-B/01 Základní škola speciální nebo nové školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona bude umožněn pouze za podmínek stanovených v opatření B.1.3.

Významnou oblastí, které je nutné věnovat pozornost, je rozvoj nadání dětí, žáků a studentů včetně vytváření vhodných podmínek. Je nutné cíleně podporovat nadané a mimořádně nadané děti, žáky a studenty za pomoci pracovníků pedagogicko-psychologických poraden vyškolených v této problematice.

3.16.1. Prioritní cíl a opatření

Cíl: O. Zajištění optimálních podmínek pro vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných

Opatření: O.1 Podporovat zkvalitnění podmínek pro vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
O.1.1 Podpora vytváření rovných podmínek pro vzdělávání všech dětí, žáků a studentů Bude podporováno vytváření podmínek pro úspěšnou kompenzaci zdravotních, sociálních a jiných osobnostních znevýhodnění a zároveň bude podporován rozvoj nadání dětí, žáků a studentů, metodická pomoc školám. Podporováno bude mj. také zajištění bezbariérovosti škol (viz opatření A.3.5, B.3.6, C.4.3).	Průběžně	SK	SK, státní rozpočet, operační programy
O.1.2 Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami např. prostřednictvím krajského projektu Implementace krajského akčního plánu Středočeského kraje.	Průběžně	SK, PPP	SK, operační programy

Opatření: O.2 Podporovat zkvalitnění podmínek pro vzdělávání dětí, žáků a studentů nadaných a mimořádně nadaných

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
O.2.1 Podpora identifikace nadaných a mimořádně nadaných dětí, žáků, studentů a další práce s nimi Podpora identifikace nadaných a mimořádně nadaných dětí, žáků, studentů a další práce s nimi, např. v rámci krajského projektu Implementace krajského akčního plánu Středočeského kraje, „Šablon“ a dalších dotačních programů. Vazba na opatření B.3.2, C.4.2, D.3.2.	Průběžně	SK, školy, ŠPZ	SK, státní rozpočet, operační programy
O.2.2 Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti nadaných a mimořádně nadaných dětí, žáků a studentů Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných dětí, žáků a studentů, např. prostřednictvím krajského projektu Implementace krajského akčního plánu Středočeského kraje.	Průběžně	SK	SK, státní rozpočet, operační programy

3.17. Sledování a průběžné vyhodnocování kvality počátečního vzdělávání

Informace o kvalitě počátečního vzdělávání jsou nezbytné nejen pro řízení školství, ale i pro zřizovatele škol a ředitele škol. Důležitá je trvalá péče o kvalitu vzdělávání, monitorování a hodnocení výsledků vzdělávání a podpora vlastního hodnocení škol a propojování externího a vlastního hodnocení s využitím kritérií vycházejících z modelu kvalitní školy (ČŠI).

Středočeský kraj sleduje kvalitu vzdělávání u škol, které zřizuje, na základě dostupných datových zdrojů jako jsou zprávy ČŠI, výsledky přijímacích zkoušek, výsledky maturitních zkoušek.

Rozsáhlý sběr dat, který má pomoci jednotlivým územím a zřizovatelům nastavovat podmínky podpory a rozvoje škol směřující k vyšší kvalitě vzdělávání, byl spuštěn se zahájením realizace projektu KAP a systémového projektu P-KAP. Prostřednictvím NÚV bylo na přelomu roku 2015 a 2016 realizováno rozsáhlé dotazníkové šetření ve školách, které bylo zopakováno v roce 2018. Na základě těchto vyhodnocených dat a dalších dodatečně získaných byl zpracován dokument Krajský akční plán vzdělávání Středočeského kraje.

Na území Středočeského kraje zahájilo činnost 26 MAP, které zpracovávaly Strategické rámce pro jejich území v prioritních tématech se zaměřením na zlepšení kvality vzdělávání v mateřských a základních školách tím, že bude podpořena spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních aktérů ve vzdělávání včetně organizací neformálního vzdělávání.

Jednotlivé školy vytvářely školní akční plány, tj. strategické plány vedoucí ke zvýšení kvality ve vzdělávání.

Hodnocení kvality vzdělávání v kraji je nutné zacílit tak, aby data byla srovnatelná a přinášela odpovědi pro strategické rozhodování. Je nutné podporovat zavádění systémů vnitřní evaluace

škol včetně propojování externího a vlastního hodnocení s využitím kritérií vycházejících z modelu kvalitní školy definované ČŠI.

3.17.1. Prioritní cíl a opatření

Cíl: P. Monitorování kvality počátečního vzdělávání

Opatření: P.1 Podporovat monitorování kvality počátečního vzdělávání			
Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
P.1.1 Podpora zavádění systémů vnitřní evaluace škol včetně propojování externího a vlastního hodnocení s využitím kritérií vycházejících z modelu kvalitní školy Podpora využívání např. bezplatného elektronického testování systému InspIS SET ke zjištění přidané hodnoty ve vzdělávání. Podpora propojování externího a vlastního hodnocení s využitím kritérií vycházejících z modelu kvalitní školy (ČŠI). Vazba na opatření C.2.8.	Průběžně	SK, zřizovatel	-
P.1.2 Sledování kvality a potřeb počátečního vzdělávání z dostupných zdrojů a vytváření vhodných podmínek pro jeho rozvoj Z dostupných datových zdrojů (ČŠI, CERMAT, KAP, P-KAP, MAP, ŠAP aj.) budou získávány podklady využívané při tvorbě strategických dokumentů a rozhodnutí.	Průběžně	SK	-

3.18. Řízení regionálního školství

Řízení regionálního školství je nutné provádět v součinnosti s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Zejména se jedná o spolupráci při přípravě koncepčních dokumentů, právních předpisů, o vzájemné sdílení dat o školách a školských zařízeních (odstranění duplicit ve sběru dat z MŠMT a kraje), o spolupráci v oblasti financování regionálního školství, systematickém posilování sítě a kapacit MŠ a ZŠ v místě potřeby, komplexním a cíleném zajištění obnovování infrastruktury a materiální vybavenosti ZŠ, podpoře a rozvoji krajského a místního akčního plánování vzdělávání, při budování odborné a analytické kapacity na úrovni Krajského úřadu Středočeského kraje, při budování Resortního informačního systému MŠMT (RIS MŠMT).

V rámci řízení regionálního školství je nezbytné poskytovat ze strany Krajského úřadu Středočeského kraje v přenesené působnosti metodickou a další pomoc zřizovatelům škol a školských zařízení na území kraje (zejména obcím).

3.18.1. Prioritní cíl a opatření

Cíl: Q. Kvalitní řízení regionálního školství

Opatření: Q.1 Podporovat zkvalitnění řízení regionálního školství

Opatření	Termín	Realizátor	Zdroj financování
Q.1.1 Podpora nastavení mechanismu spolupráce s MŠMT Podpora nastavení mechanismu spolupráce MŠMT a Středočeského kraje, resp. Krajského úřadu Středočeského kraje v oblastech státní správy s cílem efektivnější spolupráce na řízení systému regionálního školství a přiblížení rozhodovací úrovně ve vybraných správních činnostech. Podpora spolupráce při implementaci a evaluaci nového systému financování regionálního školství, systematickém posilování sítě a kapacit MŠ a ZŠ v místě potřeby, komplexním a cíleným zajištění obnovování infrastruktury a materiální vybavenosti ZŠ, monitorování stavu infrastruktury a materiální vybavenosti škol a školských zařízení. Spolupráce při podpoře a rozvoji krajského a místního akčního plánování vzdělávání včetně využívání jejich výstupů, při budování odborné a analytické kapacity na úrovni Krajského úřadu Středočeského kraje, při budování Resortního informačního systému MŠMT (RIS MŠMT).	Průběžně	SK	-
Q.1.2 Metodická podpora a další pomoc zřizovatelům škol a školských zařízení Poskytování metodické podpory a další pomoci zřizovatelům škol a školských zařízení na území Středočeského kraje (zejména obcím).	Průběžně	SK	-
Q.1.3 Podpora snižování administrativní zátěže škol a školských zařízení Snižovat administrativní zátěž vůči školám a školským zařízením a požadovat po nich pouze data pro činnost kraje nezbytná a MŠMT nedostupná. V případě nedostupnosti dat řešit požadavky koordinovaně s MŠMT a získaná data vzájemně sdílet.	Průběžně	SK	-

4. Financování regionálního školství

4.1. Financování ze státního rozpočtu

a) Normativně poskytované NIV prostředky pod účelovým znakem 33353

Od roku 2020 budou prostředky na pedagogickou práci přidělovány nákladovou metodou podle skutečnosti, do výše maximálního počtu hodin stanoveného prováděcími předpisy ke školskému zákonu. Prostředky na nepedagogickou práci budou stanoveny normativně na třídu a ředitelství organizace z úrovně MŠMT. Současná přímá závislost výše rozpočtu na vývoji výkonů tak bude potlačena. Naplňování tříd na optimální počty by mělo přispět ke zvýšení kvality vzdělávání.

Tabulka č. 44: Přehled a předpokládaný vývoj normativního rozpočtu NIV

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Rozpočet (mil. Kč)	10 406	11 471	13 518	16 223	17 845	18 738	19 674	20 658	21 691

Zdroj: ŠKS

Pozn.: Předpokládaný vývoj je vyznačen červeně.

b) Další prostředky státního rozpočtu poskytované účelově jako rozvojové programy

Kromě normativních prostředků byly některé činnosti škol podporovány zejména rozvojovými programy MŠMT. V souvislosti s reformou financování regionálního školství by se počet vyhlášených rozvojových programů měl snižovat.

V roce 2019 tvoří největší část rozvojové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ spojené s přípravou reformy financování v celkové výši 124 mil. Kč.

Tabulka č. 45: Přehled a předpokládaný vývoj rozpočtu NIV (nenormativní prostředky z rozvojových programů)

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Počet ÚZ	26	27	132	12	6	6	6	6	6
Rozpočet (mil. Kč)	346	373	53	165	50	50	50	50	50

Zdroj: MŠMT, zprac. ŠKS

Pozn.: Předpokládaný vývoj je vyznačen červeně.

c) Normativní prostředky poskytované soukromému školství

MŠMT poskytuje prostřednictvím Krajského úřadu Středočeského kraje prostředky pro soukromé školy. Objem neinvestičních výdajů se i nadále zvyšuje především z důvodu zvyšujícího se počtu škol zřizovaných soukromými subjekty. Výhled na další roky lze obtížně odhadovat. Bude záležet na poptávce, která je závislá mj. na demografickém vývoji.

Tabulka č. 46: Přehled rozpočtu NIV (soukromé školství)

Rok	2016	2017	2018	2019
Rozpočet (mil. Kč)	478	558	669	587

Zdroj: MŠMT, zprac. ŠKS

Pozn.: V roce 2019 není započítána dotace na 4. čtvrtletí.

4.2. Financování z rozpočtu kraje

Tyto prostředky jsou schvalovány Zastupitelstvem kraje a jsou závislé především na vlastních příjmech kraje, včetně daňových výnosů, a výdajových prioritách Středočeského kraje.

a) Provozní a účelové výdaje

Tabulka č. 47: Provozní a účelové výdaje – schválený rozpočet

Rok	2016	2017	2018	2019
Provozní výdaje (mil. Kč)	460	480	505	512
Účelové výdaje (mil. Kč)	71	125	124	120
Celkem (mil. Kč)	531	605	629	632

Zdroj: ŠKS

Prostředky na provozní výdaje jsou školám a školským zařízením zřizovaným Středočeským krajem přidělovány na pokrytí základních provozních potřeb souvisejících se spotřebou energie, materiálu, služeb, drobné údržby atd.

Prostředky na účelové výdaje jsou účelově určeny na zajištění činností vyplývajících z Dlouhodobého záměru a z výdajových priorit Středočeského kraje. Jedná se o tyto oblasti: velké opravy a havárie, podpora učňovského školství – stipendia, sportovní centra, mzdové prostředky hrazené z rozpočtu kraje, sportovní soutěže, školicí střediska, olympiáda dětí a mládeže, podpora zahraničních aktivit škol, prevence patologických jevů a příprava akčního plánu.

b) Spolufinancování a předfinancování projektů škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem

Středočeský kraj poskytuje školám a školským zařízením, které zřizuje, finanční prostředky na spolufinancování a předfinancování projektů. Prostředky jsou poskytovány v návaznosti na vyhlášené výzvy. Od roku 2016 až do 30. září 2019 Středočeský kraj vynaložil na spolufinancování a předfinancování projektů škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem celkem 799 060 549,65 Kč.

V případě spolufinancování projektů se ve sledovaném období jednalo o částku 403 438 976,09 Kč, ze které nejvíce (89,5 %) tvořilo spolufinancování projektů realizovaných za podpory Operačního programu Životní prostředí (OPŽP) a dále 9,2 % spolufinancování projektů realizovaných za podpory Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) včetně Integrované teritoriální investice Pražské metropolitní oblasti (ITI PMO) a komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD). Spolufinancování aktivit škol realizovaných za podpory Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) v rámci krajského projektu Implementace krajského akčního plánu Středočeského kraje (IKAP) tvořilo 0,9 % a spolufinancování projektů realizovaných za podpory dotačního programu Ministerstva zemědělství Centra odborné přípravy (COP) pouze 0,4 %.

Přehled spolufinancování projektů škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem v období 2016-2019 je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 48: Spolufinancování projektů škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem v období 2016-2019

Dotační titul	Spolufinancování (Kč)				
	2016	2017	2018	2019 (30. 9.)	Celkem
IROP (vč. ITI, CLLD)	1 804 821,00	2 364 951,35	24 888 951,46	7 861 205,62	36 919 929,43
OPŽP	7 158 165,81	118 206 886,83	138 746 653,60	96 980 292,38	361 091 998,62
COP	0,00	487 379,00	551 100,00	736 211,10	1 774 690,10
OP VVV - IKAP	0,00	0,00	3 652 357,94	0,00	3 652 357,94
Σ	8 962 986,81	121 059 217,18	167 839 063,00	105 577 709,10	403 438 976,09

Zdroj: ŠKS

Na předfinancování projektů poskytl Středočeský kraj ve sledovaném období školám a školským zařízením, které zřizuje, částku 395 621 573,56 Kč, ze které nejvíce (76,4 %) tvořilo předfinancování projektů realizovaných za podpory IROP (včetně ITI PMO a CLLD). Předfinancování aktivit škol realizovaných za podpory OP VVV v rámci krajského projektu IKAP tvořilo 15 %, předfinancování projektů realizovaných za podpory dotačního programu Ministerstva zemědělství Centra odborné přípravy 4,2 % a předfinancování projektů realizovaných za podpory dotačního programu Zelená úsporám a Erasmus+ bylo ve stejné výši 2,2 %.

Přehled předfinancování projektů škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem v období 2016-2019 je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 49: Předfinancování projektů škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem v období 2016-2019

Dotační titul	Předfinancování (Kč)				
	2016	2017	2018	2019 (30. 9.)	Celkem
IROP (vč. ITI, CLLD)	0,00	19 638 912,14	218 985 662,98	63 705 782,80	302 330 357,92
COP	0,00	4 873 790,00	4 959 900,00	6 625 900,00	16 459 590,00
Zelená úsporám	0,00	0,00	8 700 510,00	0,00	8 700 510,00
OP VVV - IKAP	0,00	0,00	59 476 792,06	0,00	59 476 792,06
Erasmus+	1 247 323,25	756 430,00	3 739 586,69	2 910 983,64	8 654 323,58
Σ	1 247 323,25	25 269 132,14	295 862 451,73	73 242 666,44	395 621 573,56

Zdroj: ŠKS

c) Financování ze Středočeských fondů

Středočeský kraj ze svého rozpočtu podporuje také výstavbu, rekonstrukce, modernizace a opravy staveb sloužících pro vzdělávání a výchovu. Každoročně tak mají obce možnost žádat o dotace. Přehled poskytnutých dotací obcím Středočeského kraje na realizaci projektů zaměřených na mateřské školy a základní školy v letech 2016-2019 (stav k 30. 9. 2019) je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 50: Přehled poskytnutých dotací obcím Středočeského kraje na realizaci projektů zaměřených na mateřské školy a základní školy v letech 2016-2019 (stav k 30. 9. 2019)

Rok	Mateřské školy		Základní školy		Celkem		Fond
	Počet dotací	Výše dotací (Kč)	Počet dotací	Výše dotací (Kč)	Počet dotací	Výše dotací (Kč)	
2016	24	58 261 825,00	42	100 992 694,00	66	159 254 519,00	Fond rozvoje obcí a měst
	4	12 624 657,00	3	4 055 000,00	7	16 679 657,00	Individuální dotace
	28	70 886 482,00	45	105 047 694,00	73	175 934 176,00	Celkem (2016)
2017	2	1 226 000,00	3	1 597 507,00	5	2 823 507,00	Fond obnovy venkova
	0	0,00	15	127 670 179,00	15	127 670 179,00	Infrastrukturní fond
	2	1 226 000,00	18	129 267 686,00	20	130 493 686,00	Celkem (2017)
2018	5	2 109 000,00	10	6 250 000,00	15	8 359 000,00	Fond obnovy venkova
	6	9 000 000,00	9	85 650 854,00	15	94 650 854,00	Infrastrukturní fond
	11	11 109 000,00	19	91 900 854,00	30	103 009 854,00	Celkem (2018)
2019 (stav k 30. 9.)	5	3 221 212,00	5	3 207 163,00	10	6 428 375,00	Fond obnovy venkova
	0	0,00	9	68 879 704,00	9	68 879 704,00	Infrastrukturní fond
	5	3 221 212,00	14	72 086 867,00	19	75 308 079,00	Celkem (2019)
Σ	46	86 442 694,00	96	398 303 101,00	142	484 745 795,00	

Zdroj: ŘDP

V letech 2016-2019 (do 30. 9.) bylo obcím poskytnuto 142 dotací v celkové výši 484 745 795 Kč, z čehož 46 dotací ve výši 86 442 694 Kč se týkalo mateřských škol a 96 přidělených dotací ve výši 398 303 101 Kč základních škol.

4.3. Financování z operačních programů a dalších dotačních zdrojů

Významným zdrojem finančních prostředků jsou pro školy a školská zařízení ve Středočeském kraji projekty zjednodušeného vykazování tzv. Šablony, které jsou financovány z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. Od roku 2016 do 30. 9. 2019 získaly školy a školská zařízení ve Středočeském kraji (bez ohledu na zřizovatele) celkem 920 575 657,80 Kč. Největší část z výše uvedených dotací získaly školy a školská zařízení zřizované obcemi (89,6 %). Školy a školská zařízení zřizované Středočeským krajem z výše uvedených dotací získaly 10,4 %. Z těchto prostředků se financují např. školní psychologové, speciální pedagogové, sociální pedagogové, školní kariéroví poradci, využití ICT ve vzdělávání, projektové dny, vzdělávání pedagogických pracovníků, zapojení odborníka z praxe do výuky.

Přehled dotací získaných školami a školskými zařízeními ve Středočeském kraji na projekty zjednodušeného vykazování v letech 2016-2019 je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 51: Přehled dotací získaných školami a školskými zařízeními ve Středočeském kraji na projekty zjednodušeného vykazování („Šablony“) v letech 2016-2019 (stav k 30. 9. 2019)

OP VVV	Výše dotace (Kč)			
	2016	2017	2018	2019 (30. 9.)
Šablony pro MŠ a ZŠ (bez ohledu na zřizovatele)	783 504,00	261 207 642,40	252 801 205,20	300 252 041,00
Šablony pro SŠ, VOŠ (bez ohledu na zřizovatele)	0	29 232 161,40	31 717 387,40	12 851 598,20
Šablony pro SVC (bez ohledu na zřizovatele)	0	0	6 788 650,20	12 889 052,00
Šablony pro ZUŠ (bez ohledu na zřizovatele)	0	0	5 414 344,00	6 638 072,00
Σ	783 504,00	290 439 803,80	296 721 586,80	332 630 763,20

Zdroj: ŠKS

Pozn.: Data se týkají škol a školských zařízení zřizovaných obcemi a Středočeským krajem.

Přehled dotací získaných Středočeským krajem a školami a školskými zařízeními zřizovanými Středočeským krajem v letech 2016-2019 je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 52: Přehled dotací získaných Středočeským krajem a školami a školskými zařízeními zřizovanými Středočeským krajem v letech 2016-2019 (stav k 30. 9. 2019)

Dotační titul	Výše dotace (Kč)				Celkem
	2016	2017	2018	2019 (30. 9.)	
IROP (vč. ITI PMO, CLLD)	0,00	0,00	9 526 207,84	89 598 237,94	99 124 445,78
OPŽP	57 147 595,16	827 262,30	29 331 583,70	49 412 639,21	136 719 080,37
COP	4 898 556,00	2 719 270,00	4 717 323,00	0,00	12 335 149,00
Zelená úsporám	0,00	0,00	0,00	8 543 089,00	8 543 089,00
OP VVV - Šablony	0,00	30 743 172,60	38 314 357,40	27 113 814,20	96 171 344,20
OP VVV - individuální projekty	0,00	19 863 322,00	10 281 907,00	6 402 830,53	36 548 059,53
OP VVV - KAP	2 500 000,00	4 201 676,89	3 664 394,52	3 298 929,03	13 665 000,44
OP VVV - IKAP	0,00	0,00	41 492 155,47	30 254 696,70	71 746 852,17
OPZ	0,00	2 015 624,97	2 373 294,01	0,00	4 388 918,98
Erasmus+	6 236 616,25	3 782 150,00	18 697 933,45	14 554 918,20	43 271 617,90
Σ	70 782 767,41	64 152 478,76	158 399 156,39	229 179 154,81	522 513 557,37

Zdroj: ŠKS

Školy a školská zařízení zřizované Středočeským krajem dále využívaly dotační příležitosti těchto operačních programů: Integrovaný regionální operační program včetně Integrované teritoriální investice Pražské metropolitní oblasti a komunitně vedeného místního rozvoje (stavební úpravy a pořízení vybavení odborných učeben za účelem zvýšení kvality vzdělávání ve vazbě na budoucí uplatnění na trhu práce v klíčových kompetencích, bezbariérovost škol), Operační program Životní prostředí (snížení energetické náročnosti budov, instalace vzduchotechniky, změna způsobu vytápění), Operační program Zaměstnanost (OPZ; zvýšení zaměstnanosti nezaměstnaných osob) a Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (Šablony, individuální projekty, KAP, IKAP). Dále školy využívaly dotace poskytované

programem Erasmus+ (výměnné pobyty), Zelená úsporám (úspora energií budov) a dotačním programem Ministerstva zemědělství Centra odborné přípravy (vybavení škol pomůckami). Celkem v období 2016-2019 získaly školy a školská zařízení zřizované Středočeským krajem dotace ve výši 522 513 557,37 Kč.

Úkoly spojené s finanční podporou Středočeského kraje jsou uvedeny v jednotlivých kapitolách.

Příloha

Projekt Krajský akční plán vzdělávání Středočeského kraje (KAP)

V roce 2015 byla vyhlášena výzva MŠMT na tvorbu Krajského akčního plánu vzdělávání, v rámci kterého má probíhat příprava na rozvoj a modernizaci vzdělanosti v rámci jednotlivých krajů. Krajský akční plán vzdělávání Středočeského kraje byl schválen 18. 1. 2017 Regionální stálou konferencí a 24. 2. 2017 Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Krajské akční plánování se uskutečňuje v rámci individuálního projektu Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV). Cílem krajského akčního plánu je definovat společné nebo sdílené aktivity v území, které přispějí k naplnění Dlouhodobého záměru vzdělávání a vzdělávací soustavy kraje a zlepši kvalitu vzdělávání ve školách s důrazem na podporu škol se slabšími výsledky slabších žáků a rozvoj potenciálu každého žáka.

Projekt naplňuje tento cíl prostřednictvím vzdělávání a organizace tematických setkávání ředitelů středních a vyšších odborných škol zaměřených na zlepšení řízení těchto škol, hodnocení kvality vzdělávání a plánování strategických kroků vedoucích ke zvýšení kvality vzdělávací soustavy kraje i jednotlivých škol.

V rámci činnosti projektového týmu probíhá realizace a vyhodnocování rozvoje vzdělávání, které jsou nástrojem implementace vybraných specifických opatření OP VVV. KAP je řešen ve spolupráci všech aktérů na území Středočeského kraje a za metodické podpory KAP odborným garantem jmenovaným MŠMT. Součástí aktivit je rovněž společné plánování investičních akcí na území Středočeského kraje z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), výběr a příprava týmu metodiků pomáhajících realizovat krajské strategie, výběr a příprava týmu metodiků pomáhajících realizovat tematické intervence v krajích, výběr a příprava koordinátorů krajských strategií, propagace, řízení, aktivizace zainteresovaných aktérů ve vzdělávání (StakeHolderů) na území.

V letech 2017-2019 byly náplní projektu KAP mimo jiné organizace tematických konferencí v oblasti polytechniky, ICT kompetencí a rozvoje výuky cizích jazyků, organizace workshopů ředitelů škol, pravidelných setkávání minitýmů věnujících se jednotlivým stanoveným prioritním oblastem. V rámci projektu se konají neformální setkání asistentů pedagoga, v oblasti inkluzivního vzdělávání byla zpracována Školská inkluzivní koncepce Středočeského kraje. Z rozpočtu projektu KAP jsou hrazeny také soutěže škol.

K srpnu roku 2019 bylo čerpáno 10 850 000,00 Kč, 85 % částky bylo hrazeno z finančních prostředků OP VVV, 10 % ze státního rozpočtu a zbylých 5 % uhradil Středočeský kraj.

V roce 2019 byla zahájena příprava aktualizace projektu KAP, která bude nástrojem implementace vybraných specifických opatření OP VVV prioritně pro oblast odborného vzdělávání a jeho relevance k trhu práce ve stanovených prioritních oblastech:

- podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě (také pro oblast ZŠ, minoritně pro MŠ);
- podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání) – pro oblast MŠ a ZŠ;
- podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů;

- rozvoj kariérového poradenství – také pro oblast ZŠ;
- rozvoj škol jako center celoživotního učení;
- podpora inkluze;
- infrastruktura (oblast podpory přírodovědného a technického vzdělávání – pro ZŠ, podpora center odborného vzdělávání, podpora cizích jazyků, konektivity škol a digitálních kompetencí, sociální inkluze, celoživotního vzdělávání, zájmového a neformálního vzdělávání).

Témata nepovinná – část územně specifická:

- rozvoj výuky cizích jazyků;
- ICT kompetence;
- čtenářská a matematická gramotnost.

Cílem je vytvořit vhodné podmínky pro druhou etapu projektu KAP. Výstupem krajského akčního plánování, které se bude realizovat v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, bude akční plán vzdělávání k roku 2022.

Konkrétní činnosti v druhé etapě projektu KAP budou vycházet ze závazných Postupů KAP, které určují jako stěžejní výše uvedené prioritní oblasti.

Projekt Implementace Krajského akčního plánu Středočeského kraje (IKAP)

Přípravné práce

V rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání byla 12. 6. 2017 vyhlášena výzva č. 02_16_034 – Projekt Implementace krajských akčních plánů I. Na základě této výzvy byly formou dotazníkového šetření osloveny všechny střední školy ve Středočeském kraji s nabídkou zapojení se do připravovaného projektu. Školám byly nabídnuty dvě možnosti participace na projektu: partner s finančním příspěvkem nebo spolupracující subjekt.

Školám, které projevíly zájem o intenzivnější spolupráci (partner s finančním příspěvkem), byl zaslán projektový záměr s žádostí o konkretizaci jejich zapojení. Následně byly zahájeny osobní konzultace nad zaslánými projektovými záměry. Zapojení se do projektu bylo nabídnuto i dalším institucím, z nichž se stal partnerem s finančním příspěvkem Vzdělávací institut Středočeského kraje – Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje, Středočeské inovační centrum, Výzkumný ústav pro podnikání a inovace a Krajská hospodářská komora Střední Čechy. Z výše zmíněného dotazníku bylo zjištěno, že 28 středních škol má zájem vstoupit do projektu jako spolupracující subjekt. Tyto školy byly znovu osloveny formou dalšího dotazníkového šetření, kde upřesňovaly svůj zájem o typ vybavení. Z vyhodnoceného dotazníku vyplynula potřeba stolních počítačů, notebooků a interaktivních sad pro výuku.

Po osobních konzultacích nad projektovými záměry byli partneři s finančním příspěvkem vyzváni k vyplnění šablony partnerského rozpočtu a přehledu vykazovaných indikátorů. Jakmile byly obdrženy potřebné podklady od všech 20 partnerů s finančním příspěvkem, začala příprava žádosti o podporu.

První konzultace k projektu proběhla na MŠMT v říjnu 2017. Doporučení MŠMT byla obratem zapracována. Další a zároveň poslední konzultace se konala v listopadu 2017. Po tomto jednání byla žádost o podporu finalizována a podána koncem listopadu 2017 k prvnímu schvalovacímu procesu. Verdikt komise zněl, že projekt je dobře připraven a po navrhovaných úpravách rozpočtu lze předpokládat jeho úspěšnou realizaci. Jako silná stránka projektu byly vyzdvíženy dobře zpracované aktivity, které vycházejí ze skutečných potřeb škol. Jelikož požadované krácení rozpočtu se jevilo jako markantní, bylo rozhodnuto o stažení žádosti a jejím opětovném podání. Nová žádost o podporu k financování byla podána v únoru 2018. V dubnu téhož roku byla žádost doporučena k realizaci. Na základě výstupu hodnotící komise bylo partnerům oznámeno, že je projekt doporučen k realizaci, ale s dalšími úpravami rozpočtu. Změněné částky byly zakomponovány do Smlouvy o partnerství s finančním příspěvkem. Veškeré změny byly zapracovány a požadované další podklady předány Řídícímu orgánu OP VVV v srpnu 2018. K vydání právního aktu došlo 13. 9. 2018. Projekt je tedy v realizaci v období 1. 4. 2018 – 31. 3. 2020 a disponuje rozpočtem ve výši 145 586 510,47 Kč.

Koncem měsíce května a začátkem června 2018 již proběhla dvě metodická školení. Nejprve byli proškoleni interní garanti projektu. Začátkem června bylo metodické školení určeno pro partnery s finančním příspěvkem. Na tomto setkání došlo k předání stěžejních informací potřebných pro bezproblémové fungování projektu. V průběhu srpna 2018 byla zahájena tvorba detailního plánu činností na školní rok 2018/2019.

Realizace projektu

S počátkem školního roku 2018/2019 byly nastaveny všechny procesy řízení a zahájeny všechny klíčové aktivity (KA) projektu. Partneři jmenovali garanty jednotlivých KA, na kterých se podílejí. Setkání těchto garantů probíhala v září 2018 a byla koordinována a řízena garanty KA z realizačního týmu. V září se také uskutečnilo setkání spolupracujících subjektů, tj. škol, které nejsou partnery s finanční účastí, ale budou se podílet na realizaci projektových aktivit. Jako součást řízení byla nastavena tzv. tematická setkání, která se organizují dle potřeby a týkají se konkrétního problému. Dvě proběhla v říjnu 2018, jedno se týkalo partnerské spolupráce, druhé pak vykazování nákladů a celkové administrace. Další tematické setkání se konalo v únoru 2019 a bylo o problematice monitorovacích indikátorů projektu. Také proběhla dvě setkání partnerů projektu. Na březnovém setkání byla diskutována zpětná vazba k první zprávě o realizaci projektu a byly diskutovány výsledky aktualizovaného průzkumu ohledně témat ICT vzdělávání. Setkání v červnu bylo primárně věnováno vyhodnocení prvního roku realizace, partneři prezentovali své zkušenosti. Hodnocení přínosů projektu vyznělo pozitivně, jedinou negativní věcí z pohledu partnerů je dlouhá doba realizace veřejných zakázek. V dubnu proběhlo setkání garantů KA partnerů. Na společném setkání byly sdíleny projektové zkušenosti, diskutována provázanost jednotlivých aktivit a také náměty na témata, která nejsou pokryta, ale s realizovanými aktivitami souvisejí. Byl také vysoutěžen dodavatel, jehož úkolem bylo vytvořit portál IKAP. Portál byl vytvořen a jeho testování bylo ukončeno k 30. 6. 2019. Od července se začal plnit informacemi a k ostrému provozu byl připraven k 1. 9. 2019. Kromě informací o průběhu realizace a výstupech projektu portál nabízí i prostředí pro sdílení pracovních podkladů a materiálů k administraci projektu IKAP.

V oblasti podpory čtenářské a matematické gramotnosti žáků 2. st. ZŠ a žáků SŠ proběhla řada akcí. V rámci síťování proběhla ve Střední odborné škole a Středním odborném učilišti Neratovice témata „Učení je radost“, „Význam pro život“, „Sdílené učení“ atd. Škola má šest dalších spolupracujících škol. V oblasti podpory čtenářské gramotnosti na Střední odborné škole stavební a Středním odborném učilišti stavebním Kolín se uskutečnila pracovní setkání učitelů českého jazyka a literatury. V rámci pracovních setkání byla probírána témata týkající se čtenářské gramotnosti žáků základních i středních škol. Dále proběhla anketa s cílem zmapování čtenářských zájmů žáků, byl sestaven seznam vybrané literatury a probíhá četba vybraných knih. Škola má do aktivity zapojeny tři spolupracující školy. V Gymnáziu Hostivice proběhla tři setkání pedagogických pracovníků. Ve Střední odborné škole a Středním odborném učilišti Hořovice běžely dva matematické kluby jako podpora žáků k přípravě ústní maturitní zkoušky. Ve Střední odborné škole a Středním odborném učilišti řemesel Kutná Hora byly realizovány dva výukové bloky „Matematika pro život“ a „Jak pracovat s texty“, které byly zaměřeny na žáky se slabším prospěchem. Opakem byl kroužek Gymnázia Václava Beneše Třebízského Slaný „Matematika převážně nevážně“, do kterého si samotní žáci přinášely témata k řešení. Podpora byla také věnována pedagogickým pracovníkům ZŠ, kterou realizuje firma www.SCIO.cz, s.r.o., vítěz výběrového řízení. Na začátku června bylo zahájeno testování žáků 6. - 8. tříd z 20 ZŠ Středočeského kraje. Testováním prošlo více jak 1 200 žáků. Na konci června proběhlo 5 úvodních seminářů za účasti 65 pedagogických pracovníků. Na těchto seminářích byli pedagogičtí pracovníci seznámeni s výsledky testování a vyzkoušeli si zde nové metody práce s pracovními listy. Podpora pedagogických pracovníků byla také zaměřena na společnou reflexi a supervizi kompetencí a odehrávala se pod patronátem Vzdělávacího institutu Středočeského kraje – Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků na řadě škol.

V rámci oblasti podpory ICT kompetencí a rozvoje výuky cizích jazyků proběhla diskuse a následně definování témat seminářů na rozvoj ICT kompetencí pro pedagogické pracovníky, ředitele škol i ICT techniky. Témata seminářů byla rovněž diskutována se spolupracujícími školami, aby byly pokryty požadavky co nejširšího spektra pedagogických pracovníků. Byla zahájena realizace kroužků, školení, workshopů a webinářů, kterých se účastnili pedagogičtí pracovníci, žáci ZŠ i SŠ. V Gymnáziu Václava Beneše Třebízského Slaný probíhal kroužek se zaměřením na robotiku, ve Střední odborné škole a Středním odborném učilišti Hořovice pak klub DEVELOPERS zaměřený na programování mikropočítačů. Ve Střední škole letecké a výpočetní techniky Odolena Voda proběhl dvoudenní workshop na téma ICT v leteckých simulátorech. Ve Střední odborné škole a Středním odborném učilišti Nymburk proběhl kurz 3D modelace a 3D tisku a prezentace jednodeskového počítače a 3D modelace pro žáky ZŠ. Ve Střední průmyslové škole Emila Kolbena Rakovník byly realizovány dva počítačové kroužky se zaměřením na ovládání software a práci s hardwarem. VISK spustil dva webináře na podporu ICT kompetencí. V Gymnáziu Příbram zorganizovali soutěž v programování a ve Střední odborné škole a Středním odborném učilišti řemesel Kutná Hora se uskutečnila školení 3D tisk pro pedagogické pracovníky. U výuky cizích jazyků se také rozběhla řada akcí. Sportovní gymnázium Kladno zvládlo sedm jazykových kroužků, uskutečnily se návštěvy cizojazyčných institutů, návštěvy filmových a divadelních představení v cizím jazyce a jazykové exkurze. Na tyto akce navazovaly diskuse v hodinách cizích jazyků. Ve Vyšší odborné

škole a Střední zemědělské škole Benešov probíhaly kurzy pro žáky i pro pedagogické pracovníky SŠ a ZŠ. Již během prázdnin se konala letní jazyková škola pro žáky ZŠ postavená na metodě CLIL (Content and language integrated learning), tj. obsahově a jazykově integrované vyučování. V listopadu začaly kurzy anglického jazyka pro pedagogické pracovníky a konal se kurz metody CLIL pro pedagogické pracovníky ZŠ. Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Obchodní akademie Čáslav vedla exkurze u zaměstnavatelů v regionu s cílem zahájit spolupráci pedagogických pracovníků a firem při jazykové přípravě žáků na budoucí povolání, na které navázala témata pracovního prostředí, přijímacího řízení, sociálních služeb a zaměstnanosti v hodinách cizích jazyků. VISK připravil koncept konzultací v oblasti rozvoje výuky cizích jazyků. Prováděla se konzultační činnost v oblasti vzdělávání pedagogických pracovníků a zkvalitňování výuky cizích jazyků a sdílení dobré praxe. VISK také vedl webináře o propojení cizích jazyků s ICT. Založeny byly první platformy zabývající se problémy, kterým čelí pedagogičtí pracovníci při výuce cizích jazyků na ZŠ a SŠ.

Partneři podílející se na **oblasti podpory polytechnického vzdělávání** začali pracovat na všech plánovaných činnostech. Podle harmonogramu byly zahájeny naplánované kroužky pro žáky MŠ, ZŠ a SŠ. Pro MŠ se uskutečnily kroužky jako např. Vodní hrátky ve Střední odborné škole a Středním odborném učilišti Neratovice, Výukové bloky s návštěvou školního hospodářství a Dílničky ve Vyšší odborné škole, Střední průmyslové škole a Obchodní akademii Čáslav. Pro ZŠ byly zrealizovány kroužky jako např. Mladý instalatér, Robotika, Den zručnosti, Příprava polotovarů, obsluhy a programování CNC strojů. Pro SŠ se uskutečnily kroužky jako např. Příprava na povolání, Programování a obsluha CNC strojů, Robotika, Jezdectví a chov koní, Fotografický kroužek a Kroužek leteckých simulátorů. Pro veřejnost se realizoval 2x měsíčně kroužek Instalatér kutil. Kroužek robotiky z Gymnázia Příbram bodoval v celorepublikovém finále Robosoutěže organizované ČVUT. Byla obsahově a organizačně zajištěna soutěž T-Profi, která se konala v prosinci v Nymburku. Soutěž připravila Krajská hospodářská komora Střední Čechy, partner projektu. Pro pedagogické pracovníky bylo zrealizováno školení v oblasti moderních technologií. Dále proběhly stáže a exkurze jak pro žáky, tak i pro pedagogické pracovníky v podnicích jako např. Škoda Plzeň, Železářny Hrádek u Rokycan, firma Misan. Byly uspořádány Projektové dny pro žáky ZŠ a pedagogické pracovníky v oblasti zemědělství, zahradnictví, veterinářství, myslivosti, chemie a výuky anglického jazyka i návštěvy školního hospodářství. Žáci se zúčastnili několika soutěží a zrealizovány byly i Badatelské pobyty pro žáky partnerských ZŠ. Žáci navštívili IQLANDII v Liberci a planetárium. Vyzkoušeli si zde celou řadu fyzikálních zákonů, o kterých se doposud učili jen teoreticky.

V **oblasti podpory kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě** probíhaly pravidelně zájmové kroužky pro žáky škol, jako např. kroužek Nebojím se podnikat ve Střední odborné škole stavební a Středním odborném učilišti stavebním Kolín, Chovatelský kroužek, Biologický kroužek a kroužek Mladý farmář ve Vyšší odborné škole a Střední zemědělské škole Benešov. Další významnou aktivitou byly fiktivní firmy, kde si žáci škol mohou vyzkoušet podnikání. Zájmový kroužek v rámci Fiktivní firmy probíhal ve Střední odborné škole a Středním odborném učilišti Neratovice pro žáky oboru Instalatér. Žáci Střední odborné školy a Středního odborného učiliště Nymburk získávali zkušenosti s provozem Kiosku (občerstvení) a také provozem Fitcentra. Ve Střední odborné škole a Středním odborném učilišti

řemesel Kutná Hora realizovali mini-projekty jako např. Kadeřnický salon, Pečovatelská péče, Inteligentní dům a Strojní obrábění. Dále probíhaly stáže žáků 1. ročníků v jiné střední škole stejného zaměření. Také se konalo setkání platform pedagogických pracovníků středočeských škol, kde sdílejí své zkušenosti a znalosti. Partneri byli úspěšní i v soutěžích, žáci Střední odborné školy a Středního odborného učiliště Nymburk získali 2. místo v mezinárodním kole soutěže ENERSOL a 1. místo v celostátním kole soutěže Automechanik Junior. Krajská hospodářská komora Střední Čechy zajišťovala akce v rámci generační spolupráce mezi SŠ a ZŠ v kraji. Partner Výzkumný ústav pro podnikání a inovace připravil vydání 1. čísla časopisu pro pedagogické pracovníky a žáky středních škol o vědě a výzkumu. Svou činnost zahájil první Business Spot v Mělníku, který se zaměřil na podporu podnikatelské vzdělanosti a zavádění moderních technologií do výuky. Byly uspořádány kurzy virtuální reality pro pedagogické pracovníky a kurzy „Podnikni to!“ pro žáky. Velmi vydařenou akcí byla soutěž pro týmy SŠ „Cool School“ na podporu kreativity, kterou realizoval Středočeský kraj, a finále proběhlo v červnu 2019.

V rámci **podpory odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů** se uskutečnily naplánované exkurze u zaměstnavatelů a odborníků z praxe jako např. rozvodna ČEZ v Kolíně, cukrovar Dobruška, ve firmě Vozáb na téma Rozvody vod a ve firmě Liebbezeit na téma Kanalizace. Žáci se zúčastnili stáží a exkurzí ve firmách a uskutečnily se i exkurze žáků do prostředí vysokých škol. Došlo k realizaci řady výukových dnů. V rámci síťování škol se uskutečnilo setkání zástupců ZŠ. Ve Střední odborné škole a Středním odborném učilišti Nymburk se realizovalo školení „Využití polytechnických stavebnic ve školách“, žáci z Vyšší odborné školy a Střední zemědělské školy Benešov absolvovali exkurzi na Katedře veterinárních disciplín ČZU a zahájili tak dlouhodobou spolupráci. Rovněž proběhla stáž pedagogických pracovníků Základní školy Neratovice ve Střední průmyslové škole a Vyšší odborné škole Kladno. Uskutečnila se soutěž v programování a výrobě na frézce Merkur MC30F2T. 1. ročník soutěže „Poznáváme firmy ve středních Čechách“ pořádaný Krajskou hospodářskou komorou Střední Čechy byl ukončen slavnostním slosováním Hracích listů a předáním cen 3 vítězům této soutěže. Formou přednášek zástupců firmy C-MEC Kladno pro žáky Střední průmyslové školy a Vyšší odborné školy Kladno na téma „Využití CNC obráběcích strojů ve výrobě“ došlo k zapojení odborníků z praxe do výuky. S velkým úspěchem se setkal dvoudenní workshop pro pedagogické pracovníky „Jak poznat a rozvinout talent“, který se konal v květnu 2019 v Praze.

V souvislosti s **podporou inkluzivního vzdělávání** byly na základě kontaktů vytipovány a osloveny školy ke spolupráci. Díky úspěšné akvizici byla poskytnuta individuální metodická podpora a individuální konzultace např. v Základní škole Bedřicha Hrozného Lysá nad Labem, Základní škole J. A. Komenského Lysá nad Labem a Základní škole Kostomlaty. Od října do června se konalo jedenáct setkání platform na různá témata v oblasti inkluze. V únoru proběhla první plánovaná akce v inkluzi, která byla zaměřena na aktuální otázky legislativy, oblast intervence u žáků s problémovým chováním a seznámení s tématem Mindfulness.

K **podpoře škol jako Center celoživotního učení** přispěla dle plánovaného časového harmonogramu v listopadu 2018 a v březnu 2019 dvě metodická setkání zaměřená na výměnu dobré praxe mezi školami poskytujícími celoživotní učení. Navíc přidané třetí metodické setkání na téma „Zkoušky ověřující dosažení profesní kvalifikace v praxi“ se uskutečnilo

v květnu 2019. Začaly se připravovat a následně realizovat odborné konzultace k této problematice na školách. Některé školy projevíly zájem o další spolupráci a také pomoc s přípravou žádostí o autorizace profesních kvalifikací. Také pokročily k přípravě žádostí o autorizace profesních kvalifikací. Velký zájem je o kurz vedoucí k získání kvalifikace podle vyhlášky č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, ve znění pozdějších předpisů.

V **oblasti kariérového poradenství**, které obsahově připravuje a realizuje jako jediný partner projektu Vzdělávací institut Středočeského kraje – Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, se uskutečnilo dle plánovaného časového harmonogramu v říjnu 2018 první pracovní setkání poskytovatelů kariérového poradenství ve Středočeském kraji. Od listopadu 2018 do června 2019 se konaly tři workshopy kariérového poradenství ve Středočeském kraji. Tématem bylo skupinové kariérové poradenství, praktická realizace kariérového poradenství na ZŠ, SŠ a koučování v kariérovém poradenství, skupinové kariérové poradenství na ZŠ a SŠ a kariérové poradenství na ZŠ a SŠ v podmínkách společného vzdělávání. Připravovaly se a realizovaly odborné konzultace pro školy. Mezi nejčastější témata na ZŠ patřila problematika odchodu na víceletá gymnázia po 5. ročníku, motivace pro řemeslné obory na 2. stupni, spolupráce s rodiči při volbě profesního zaměření žáka. Na SŠ potom spolupráce se zaměstnavateli, stipendijní programy, potřeby pracovního trhu, strategie volitelných předmětů a bloků profesní orientace na gymnáziích.

Rozvoj výsledků projektu

Dosahování cílů a měřitelných výstupů projektu je pro všechny partnery přínosné a projekt hodnotí jako prospěšný pro zlepšení kvality vzdělávání i rozvoj pedagogických pracovníků.

V návaznosti na úspěšnost projektu a v souladu s připravovanou výzvou Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání „Implementace krajských akčních plánů II“ a potřebami škol zmapovanými v Krajském akčním plánu vzdělávání Středočeského kraje je připravován navazující projekt Implementace Krajského akčního plánu Středočeského kraje II (IKAP II).

Tematicky bude projekt zaměřen **primárně na oblast podpory polytechnického vzdělávání, kariérového poradenství, kreativitu, podnikavost a gramotnosti** (čtenářská, matematická, cizojazyčná a digitální). Mezi další oblasti projektu bude patřit podpora komplexních aktivit vedoucích ke snížení míry předčasných odchodů ze vzdělávání a podpora rovných příležitostí ve vzdělávání prostřednictvím komplexních aktivit a opatření v návaznosti na schválenou Školskou inkluzivní koncepci Středočeského kraje. Podpořeny budou aktivity, jež budou v souladu se schválenou Školskou inkluzivní koncepcí Středočeského kraje, a to napříč všemi stupni škol se zaměřením na děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, s odlišným mateřským jazykem a také na talentované děti, žáky a studenty. Podpořena bude aktivnější spolupráce škol a zaměstnavatelů a také síťování škol od mateřských škol až po školy vysoké.

Podpora gramotnosti bude zaměřena na vzdělávání pedagogických pracovníků, rozvoj jejich kompetencí (ZŠ a MŠ) v oblasti gramotnosti a metodickou podporu při rozvoji technik a nástrojů pro rozvoj gramotností žáků. Školám bude umožněno vybavení pomůckami a nástroji pro čtenářskou, matematickou a jazykovou gramotnost a vybavení digitálními technologiemi. Podpořen bude také rozvoj kompetencí pedagogů a žáků s důrazem na efektivní a smysluplné

ovládání a užívání digitálních technologií (nejen počítače), na pozitivní postoj k digitálním technologiím a na pochopení souvislostí, smyslu, rizik a možností digitálních technologií.

Podpora polytechnického vzdělávání bude provázána s nastavením systému kariérového poradenství (dobře směřované kariérové poradenství může zabránit předčasným odchodům ze vzdělávání a motivovat ke studiu polytechnických oborů), v některých aspektech také přispěje k rozvoji digitální gramotnosti. Jejím dalším cílem bude maximální zintenzivnění spolupráce partnerských středních škol a spolupracujících základních škol v kraji, která umožní propojit celý vzdělávací systém a vytvořit lepší podmínky přístupu k moderním technologiím i odborníkům. Vzniknou SMART centra (Průmysl 4.0), moderní dílny a laboratoře. Budou rozvíjeny kompetence pedagogů v technických oborech či v oblasti kariérového poradenství, proběhnou mentorská setkání s odborníky z praxe, stáže a exkurze ve firmách.

Podpora inkluzivní politiky vzdělávání bude zaměřena na rozvoj a práci pedagogů v MŠ, ZŠ a SŠ s významnou rolí Pedagogicko-psychologické poradny Středočeského kraje a dalších institucí. Jejím cílem bude poskytnout vzdělávací a rozvojové aktivity pedagogům pro práci s dětmi jako součást inkluzivní politiky v oblasti vzdělávání. Plánované činnosti přinesou pedagogům nové znalosti a dovednosti a posunou jejich kompetence v této oblasti na vyšší úroveň. Součástí těchto rozvojových akcí bude i práce s psychology a nastavení společných setkávání s rodiči. Budou realizovány workshopy poradců, psychologů, speciálních pedagogů, pedagogů, zástupců kraje, rozvíjeny budou kompetence vedení škol. Přípraveny budou různé soutěže a kroužky pro děti, žáky a studenty, pro pedagogy budou připraveny také vzdělávací aktivity na téma syndromu vyhoření a motivace či komunikační techniky v oblasti práce s talenty.

Celkový rozpočet projektu je plánován na 323 milionů Kč.

Použité zdroje

Analýza infrastrukturních potřeb hl. m. Prahy (zaměřená na infrastrukturu vybrané občanské vybavenosti), IPR Praha, 2019

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2019-2023, MŠMT, Praha 2019

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji 2016-2020

Hlavní výstupy z Mimořádného šetření ke stavu zajištění výuky učiteli v MŠ, ZŠ, SŠ a VOŠ, MŠMT, 2019

Kvalita a efektivita vzdělávání a vzdělávací soustavy ve školním roce 2017/2018 – Výroční zpráva České školní inspekce, Praha 2018

Kvalita a efektivita vzdělávání a vzdělávací soustavy ve školním roce 2018/2019 – Výroční zpráva České školní inspekce, Praha 2019

Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním 2019, NÚV, Praha 2019

Projekce obyvatelstva v krajích ČR – do roku 2070, ČSÚ, 2019

Vyhláška č. 15/2005, kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů a výročních zpráv, ve znění pozdějších předpisů

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji za školní rok 2016/2017

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji za školní rok 2017/2018

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Dále byly jako zdroj informací použity některé internetové stránky (např. Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, Národního ústavu pro vzdělávání, Českého statistického úřadu, Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky).

Seznam zkratk

A3V	Akademie třetího věku
CERMAT	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
CLIL	Content and language integrated learning – obsahově a jazykově integrované vyučování
CLLD	Integrované projekty komunitně vedeného místního rozvoje
CNC	Computer Numeric Control
COP	Centra odborné přípravy
CPTO	Cestou přírodovědných a technických oborů napříč Středočeským krajem
ČR	Česká republika
ČSOP	Český svaz ochránců přírody
ČSÚ	Český statistický úřad
ČVUT	České vysoké učení technické v Praze
ČZU	Česká zemědělská univerzita v Praze
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
DZ ČR	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky
EU	Evropská unie
EVVO	environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
FROM	Středočeský Fond rozvoje obcí a měst
ICT	informační a komunikační technologie
IKAP	Implementace Krajského akčního plánu Středočeského kraje
IPR Praha	Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy
IROP	Integrovaný regionální operační program
ITI PMO	Integrovaná teritoriální investice Pražské metropolitní oblasti
KA	klíčové aktivity
KAP	Krajský akční plán vzdělávání Středočeského kraje
MAP	místní akční plán
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
MZ	maturitní zkouška
NIV	neinvestiční výdaje

NÚV	Národní ústav pro vzdělávání
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
OPZ	Operační program Zaměstnanost
OPŽP	Operační program Životní prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PAS	porucha autistického spektra
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje
P-KAP	Podpora krajského akčního plánování
RVP	rámcový vzdělávací program
ŘDP	Odbor řízení dotačních projektů Krajského úřadu Středočeského kraje
SIC	Středočeské inovační centrum
SK	Středočeský kraj
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SŠ	střední škola
SVČ	střediska volného času
SVP	speciální vzdělávací potřeby
ŠAP	školní akční plán
ŠKS	Odbor školství Krajského úřadu Středočeského kraje
ŠPZ	školská poradenská zařízení
ŠZ	školská zařízení
ÚZ	úcelový znak
VISK	Vzdělávací institut Středočeského kraje – Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků
VOŠ	vyšší odborná škola
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola